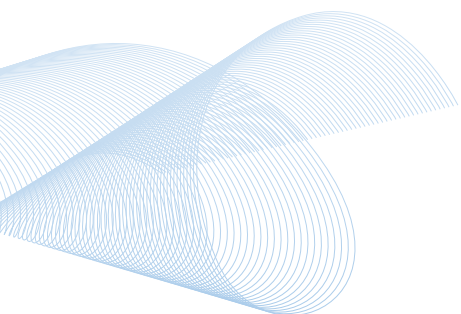

รายงานผลการสำรวจ

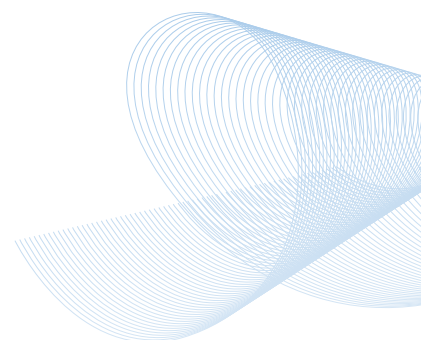
สภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ 7
ประเทศไทย พ.ศ. 2555

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
พฤษภาคม 2556

รายงานผลการสำรวจ
สภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ 7
ประเทศไทย พ.ศ. 2555

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
พฤษภาคม 2556

รายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2555
สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย 2556 จำนวน 160 หน้า ขนาด 18.5 x 26 ซม.
ISBN : 978-616-11-1603-3

ที่ปรึกษา

ทันตแพทย์สุธา	เจียรมนิโชติชัย
ทันตแพทย์หญิงสุปราณี	ดาโกลม
ทันตแพทย์หญิงจันทนา	อึ้งชูศักดิ์
ทันตแพทย์หญิงสุณี	วงศ์คงคาเทพ
นางสาวพวงทอง	ผู้กฤตยาคามี
ทันตแพทย์หญิงปิยะดา	ประเสริฐสม

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ทันตแพทย์หญิงวรางคณา	เวชวิธิ

คำอ้างอิงตามหอสมุดแห่งชาติ

1. การสำรวจ
2. สภาวะสุขภาพช่องปาก
3. ระดับประเทศ

เจ้าของ

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
พิมพ์ที่ สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

พิมพ์ครั้งที่ 1	พฤษภาคม 2556
จำนวนพิมพ์	18,000 เล่ม
พิมพ์ที่	สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

คำนำ

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ได้ดำเนินการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง ทุก 5 ปี นับตั้งแต่ปี 2520 เป็นต้นมา และโดยเหตุที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเฝ้าระวังสถานการณ์และปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ จึงได้สนับสนุนให้สำนักทันตสาธารณสุขดำเนินการสำรวจ สภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศครั้งที่ 7 ในปี 2555 โดยการสุ่มพื้นที่และการคำนวณ กลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามวิธีการทางสถิติ สภาวะช่องปากที่ทำการสำรวจยึดถือตามแนวทางการสำรวจขององค์การอนามัยโลกเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลส่วนหนึ่งได้ในระดับสากล พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงตามบริบทของคนไทยมาจากการประชุมผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง การสำรวจ สภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2555 เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2555

ผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศครั้งที่ 7 ในปี 2555 จึงเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการเปรียบเทียบ และประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง กับสุขภาพช่องปาก ภายใต้แผนงาน/ โครงการด้านทันตสาธารณสุขที่มีการดำเนินงานระหว่างปี ที่ทำการสำรวจ นอกจากนี้ ยังเป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการจัดทำแผนงาน/ โครงการเพื่อ พัฒนาทันตสุขภาพของคนไทยให้ดียิ่งขึ้น กรมอนามัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทันตบุคลากรและ นักวิชาการที่เกี่ยวข้องจะได้นำผลการสำรวจในครั้งนี้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนางาน ทันตสาธารณสุขของประเทศ เพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของคนไทยต่อไป

(นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข)

อธิบดีกรมอนามัย

กิตติกรรมประกาศ

การสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศครั้งที่ 7 ในปี 2555 ได้รับความอนุเคราะห์ด้านวิชาการอย่างดียิ่งจากผู้เชี่ยวชาญจากคณะทันตแพทยศาสตร์ ทุกมหาวิทยาลัย รวมทั้งทันตแพทย์ในสำนักทันตสาธารณสุข ได้รับความอนุเคราะห์สถานที่และกลุ่มตัวอย่างสำหรับการปรับมาตรฐานจากโรงพยาบาลบางเลน จังหวัดนครปฐม การดำเนินการเก็บข้อมูลในพื้นที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งจากมูลนิธิทันตสาธารณสุข ได้รับความอนุเคราะห์จากทันตแพทย์และทันตบุคลากรอาสาสมัคร รวมทั้งผู้ประสานงานในพื้นที่ 16 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ลำพูน พิชณุโลก นครสวรรค์ อุตรธานี มหาสารคาม ศรีสะเกษ นครพนม อ่างทอง จันทบุรี สมุทรสาคร กาญจนบุรี นครศรีธรรมราช สตูล ระนอง พัทลุง และ กรุงเทพมหานคร ตลอดจนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

คณะกรรมการดำเนินการโครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศครั้งที่ 7 จึงขอขอบคุณในความร่วมมือและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ของทุกหน่วยงานและทุกท่านที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทพ.สุธา เจียรณโชติชัย ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข ที่ได้ให้การสนับสนุนจนการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศครั้งที่ 7 สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ทพญ.ปิยะดา ประเสริฐสมและทพญ.สุปราณี ดาโลดม ที่เป็นที่ปรึกษาในการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการบริหารจัดการโครงการ ทีมงานสำนักทันตสาธารณสุขทุกท่านที่ร่วมประสานงานและบันทึกข้อมูลในพื้นที่ ทำให้การสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศครั้งที่ 7 ในปี 2555 สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย และทันตามกำหนดเวลา

สารบัญ

หน้า

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทสรุปผู้บริหาร

บทนำ

1

ระเบียบวิธีวิจัย

2

การปรับมาตรฐาน

10

ผลการศึกษา

12

◆ ผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก

13

◆ ผลการสัมภาษณ์พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยง

19

◆ ผลการสำรวจปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภค

28

แนวโน้มสภาวะสุขภาพช่องปาก

29

ตารางแสดงผล

◆ ตารางผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก

33

◆ ภาพแสดงผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก

39

◆ ตารางผลการสัมภาษณ์พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยง

63

◆ ตารางผลการสำรวจปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภค

99

◆ ตารางเปรียบเทียบผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ 2-7

111

ภาคผนวก

◆ โครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2555

121

◆ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงานโครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก
แห่งชาติ ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2555

125

◆ ผลการพิจารณาโครงการวิจัย

◆ กำหนดการลงพื้นที่สำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ครั้งที่ 7

130

◆ Oral Health Survey Form; age 3, 5

131

◆ Oral Health Survey Form; age 12, 15

136

◆ Oral Health Survey Form; age 35-44, 60-74, 80-89

139

◆ แบบสัมภาษณ์กลุ่มอายุ 12 และ 15 ปี

140

◆ แบบสัมภาษณ์กลุ่มอายุ 35-44 ปี

143

◆ แบบสัมภาษณ์กลุ่มอายุ 60-74 ปี

147

สารบัญตาราง

หน้า

สภาวะโรคฟันผุและการสูญเสียฟัน

ตารางที่ 1.1	ร้อยละของผู้เป็นโรคฟันผุ ผู้สูญเสียฟัน และผู้ได้รับการอุดฟัน พ.ศ.2555	33
ตารางที่ 1.2	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในกลุ่มอายุต่างๆ ที่สำรวจ พ.ศ.2555	33
ตารางที่ 1.3	ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ที่เป็นโรคฟันผุในฟันน้ำนม จำแนกตามภาคและเขต	34
ตารางที่ 1.4	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ของฟันน้ำนมในเด็กอายุ 3 ปี จำแนกตามภาคและเขต	34
ตารางที่ 1.5	ร้อยละของเด็กอายุ 5 ปี ที่เป็นโรคฟันผุในฟันน้ำนม จำแนกตามภาคและเขต	35
ตารางที่ 1.6	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ของฟันน้ำนมในเด็กอายุ 5 ปี จำแนกตามภาคและเขต	35
ตารางที่ 1.7	ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่เป็นโรคฟันผุในฟันแท้ จำแนกตามภาคและเขต	36
ตารางที่ 1.8	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ของฟันแท้ในเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	36
ตารางที่ 1.9	ร้อยละของกลุ่มอายุ 15 ปี ที่เป็นโรคฟันผุ จำแนกตามภาคและเขต	37
ตารางที่ 1.10	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	37
ตารางที่ 1.11	ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่เป็นโรคฟันผุ จำแนกตามภาคและเขต	38
ตารางที่ 1.12	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	38
ตารางที่ 1.13	ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่เป็นโรคฟันผุ จำแนกตามภาคและเขต	39
ตารางที่ 1.14	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	39
ตารางที่ 1.15	ร้อยละของผู้มีรากฟันสึก รากฟันผุ และค่าเฉลี่ยจำนวนรากฟันผุ จำแนกตามกลุ่มอายุ ตามภาคและเขต	40
ตารางที่ 1.16	ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานครบ 28 ซี่ ในกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	41
ตารางที่ 1.17	ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานอย่างน้อย 20 ซี่ ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี 60-74 ปี และ 80-89 ปี จำแนกตามภาคและเขต	41
ตารางที่ 1.18	ร้อยละของผู้มีคู่สบฟันหลังครบ 4 คู่สบ และค่าเฉลี่ยคู่สบฟันหลัง จำแนกตามภาคและเขต	42
ตารางที่ 1.19	ร้อยละของผู้ไม่มีฟันทั้งปาก ในกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	43
ความจำเป็นในการรับการป้องกัน รักษา ตามสภาวะโรคฟันผุและการสูญเสียฟัน		
ตารางที่ 1.20	ร้อยละของผู้จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษาฟันน้ำนม จำแนกตามชนิดบริการ ในกลุ่มเด็กเล็ก ตามภาคและเขต	44
ตารางที่ 1.21	ค่าเฉลี่ยจำนวนซี่ฟันน้ำนม ที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษา จำแนกตามชนิดบริการ ในกลุ่มเด็กเล็ก ตามภาคและเขต	45
ตารางที่ 1.22	ร้อยละของผู้จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษาฟันแท้ จำแนกตามชนิดบริการ ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นและเยาวชน ตามภาคและเขต	46
ตารางที่ 1.23	ค่าเฉลี่ยจำนวนซี่ฟันแท้ ที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษา จำแนกตามชนิดบริการ ในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน ตามภาคและเขต	47

	หน้า
ตารางที่ 1.24 ร้อยละของผู้จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษาฟันแท้ จำแนกตามชนิดบริการ ในกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามภาคและเขต	48
ตารางที่ 1.25 ค่าเฉลี่ย จำนวนซี่ฟันแท้ ที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษา จำแนกตามชนิดบริการในกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามภาคและเขต	49
สภาวะฟันตกกระ	
ตารางที่ 1.26 ร้อยละของกลุ่มอายุ 12 ปี ที่มีฟันตกกระ จำแนกตามภาคและเขต	50
สภาวะปริทันต์	
ตารางที่ 1.27 ร้อยละของผู้ที่มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับของโรคสูงสุดในแต่ละคน ในกลุ่มอายุต่างๆ วัดโดยดัชนี CPI (Community Periodontal Index)	51
ตารางที่ 1.28 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ตามระดับ ความรุนแรงในกลุ่มอายุต่างๆ	51
ตารางที่ 1.29 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับสูงสุดของโรค ในแต่ละคน ตามดัชนี CPI จำแนกตามภาคและเขต	52
ตารางที่ 1.30 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่มีเหงือกอักเสบ จำแนกตามภาคและเขต	52
ตารางที่ 1.31 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ระดับต่างๆ ในเด็ก 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	53
ตารางที่ 1.32 ร้อยละของกลุ่มอายุ 15 ปี ที่มีสภาวะปริทันต์โดยคิดจากระดับสูงสุดของโรค ในแต่ละคนตามดัชนี CPI จำแนกตามภาคและเขต	53
ตารางที่ 1.33 ร้อยละของกลุ่มอายุ 15 ปี ที่มีเหงือกอักเสบ จำแนกตามภาคและเขต	54
ตารางที่ 1.34 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ระดับต่างๆ ในกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	54
ตารางที่ 1.35 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่มีสภาวะปริทันต์โดยคิดจากระดับสูงสุดของโรค ในแต่ละคนตามดัชนี CPI จำแนกตามภาคและเขต	55
ตารางที่ 1.36 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ระดับต่างๆ ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	55
ตารางที่ 1.37 ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับสูงสุด ของโรคในแต่ละคนตามดัชนี CPI จำแนกตามภาคและเขต	56
ตารางที่ 1.38 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ระดับต่างๆ ในกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	56
สภาวะการใส่ฟันเทียม	
ตารางที่ 1.39 ร้อยละของผู้ใส่ฟันเทียมประเภทต่างๆ จำแนกตามกลุ่มอายุ ตามภาคและเขต	57
ตารางที่ 1.40 ร้อยละของผู้ที่จำเป็นต้องใส่ฟันเทียมประเภทต่างๆ จำแนกตามกลุ่มอายุ ตามภาคและเขต	58

ผลการสัมภาษณ์ กลุ่มเด็กอายุ 3 และ 5 ปี

ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 2.1	ร้อยละของเด็กชาย - หญิง อายุ 3 ปี และ 5 ปี ที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง เทียบเกณฑ์อ้างอิง	63
ตารางที่ 2.2	ศาสนา ของกลุ่มเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี จำแนกตามภาคและเขต	64
ตารางที่ 2.3	การศึกษา ของกลุ่มเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี จำแนกตามภาคและเขต	64

พฤติกรรมด้านทัศนสุขภาพ

ตารางที่ 2.4	ร้อยละของเด็ก 3 ปี และ 5 ปี ที่แปรงฟันตอนเช้าก่อนมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ โรงเรียน จำแนกตามภาคและเขต	65
ตารางที่ 2.5	ร้อยละของผู้แปรงฟันตอนเช้าให้แก่เด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี จำแนกตามภาคและเขต	65
ตารางที่ 2.6	ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ที่ดื่มนมรสชาติต่างๆ เมื่ออยู่ที่บ้าน จำแนกตามภาคและเขต	66
ตารางที่ 2.7	ร้อยละของเด็กอายุ 5 ปี ที่ดื่มนมรสชาติต่างๆ เมื่ออยู่ที่บ้าน จำแนกตามภาคและเขต	66
ตารางที่ 2.8	ร้อยละ ของเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี ที่ใช้ขวดนม เมื่ออยู่ที่บ้าน จำแนกตามภาคและเขต	66

ผลการสัมภาษณ์ กลุ่มอายุ 12 และ 15 ปี

ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 3.1	การนับถือศาสนา ในเด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี	67
ตารางที่ 3.2	ระดับการศึกษาปัจจุบัน ของเด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี	67

พฤติกรรมด้านทัศนสุขภาพ

ตารางที่ 3.3	ร้อยละ พฤติกรรมการแปรงฟันในช่วงเวลาต่างๆ ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	68
ตารางที่ 3.4	ร้อยละ พฤติกรรมการแปรงฟันก่อนนอนแล้วเข้านอนทันที ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	68
ตารางที่ 3.5	ร้อยละ พฤติกรรมการแปรงฟันในช่วงเวลาต่างๆ ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	69
ตารางที่ 3.6	ร้อยละ พฤติกรรมการแปรงฟันก่อนนอนแล้วเข้านอนทันที ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	69
ตารางที่ 3.7	ร้อยละ การใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี	70
ตารางที่ 3.8	ร้อยละ การเลือกใช้ขนแปรง ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	70
ตารางที่ 3.9	ร้อยละ การเลือกใช้ขนแปรง ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	70
ตารางที่ 3.10	ร้อยละ การบ้วนน้ำในการแปรงฟันแต่ละครั้ง ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	71
ตารางที่ 3.11	ร้อยละ การบ้วนน้ำในการแปรงฟันแต่ละครั้ง ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	71
ตารางที่ 3.12	ร้อยละ พฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลม ของเด็กอายุ 12 จำแนกตามภาคและเขต	72
ตารางที่ 3.13	ร้อยละ พฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลม ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	72

	หน้า
ตารางที่ 3.14 ร้อยละ พฤติกรรมการดื่มน้ำหวาน/น้ำผลไม้ ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	73
ตารางที่ 3.15 ร้อยละ พฤติกรรมการดื่มน้ำหวาน/น้ำผลไม้ ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	73
ตารางที่ 3.16 ร้อยละ พฤติกรรมการกินลูกอม ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	74
ตารางที่ 3.17 ร้อยละ พฤติกรรมการกินลูกอม ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	74
ตารางที่ 3.18 ร้อยละ พฤติกรรมการกินขนมถุงกรอบรอบ ของกลุ่มอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต	75
ตารางที่ 3.19 ร้อยละ พฤติกรรมการกินขนมถุงกรอบรอบ ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	75
ตารางที่ 3.20 ค่าขนมเฉลี่ยของเด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต	76
การรับรู้และการรับบริการด้านทันตสุขภาพ	
ตารางที่ 3.21 ร้อยละของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี ที่เคยปวดฟันในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต	77
ตารางที่ 3.22 ร้อยละของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี ที่เคยหยุดเรียนด้วยสาเหตุปวดฟัน ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา และค่าเฉลี่ยจำนวนวันที่หยุดเรียน จำแนกตามภาคและเขต	77
ตารางที่ 3.23 ร้อยละของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี ที่เคยได้รับการตรวจฟันในรอบปี การศึกษาที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต	78
ตารางที่ 3.24 ร้อยละของบุคลากรที่ตรวจฟันให้แก่เด็กอายุ 12 และ 15 ปี ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต	78
ตารางที่ 3.25 ร้อยละของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี ที่เคยได้รับการรักษาฟันและเหงือก ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต	79
ตารางที่ 3.26 ร้อยละของสถานพยาบาลที่เด็กอายุ 12 และ 15 ปี ไปรับการรักษาฟัน และเหงือกในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต	79
ตารางที่ 3.27 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่เคยหยุดเรียนเพื่อไปรับบริการ ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา และค่าเฉลี่ยจำนวนวันที่หยุดเรียน จำแนกตามภาคและเขต	80
ตารางที่ 3.28 ร้อยละของกลุ่มอายุ 15 ปี ที่เคยหยุดเรียนเพื่อไปรับบริการ ในรอบปี การศึกษาที่ผ่านมา และค่าเฉลี่ยจำนวนวันที่หยุดเรียน จำแนกตามภาคและเขต	80
ผลการสัมภาษณ์กลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี	
ข้อมูลทั่วไป	
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี	81
ตารางที่ 4.2 สภาวะโรคประจำตัวที่แพทย์ระบุ และการช่วยเหลือตนเอง ของกลุ่มอายุ 35-44 ปีและ 60-74 ปี	82
พฤติกรรมทันตสุขภาพ	
ตารางที่ 4.3 สภาพช่องปากของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	83
ตารางที่ 4.4 สภาพช่องปากของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	83

	หน้า
ตารางที่ 4.5 ร้อยละการทำความสะอาดช่องปาก ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	84
ตารางที่ 4.6 ร้อยละการทำความสะอาดช่องปาก ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	84
ตารางที่ 4.7 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่แปรงฟันในช่วงเวลาต่างๆ จำแนกตามภาคและเขต	85
ตารางที่ 4.8 ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่แปรงฟันในช่วงเวลาต่างๆ จำแนกตามภาคและเขต	85
ตารางที่ 4.9 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปีที่แปรงฟัน ที่เลือกใช้ขนแปรงลักษณะต่างๆ จำแนกตามภาคและเขต	86
ตารางที่ 4.10 ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่แปรงฟัน ที่เลือกใช้ขนแปรงลักษณะต่างๆ จำแนกตามภาคและเขต	86
ตารางที่ 4.11 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี ที่ใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ จำแนกตามภาคและเขต	87
ตารางที่ 4.12 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่มีฟันแท้ในช่องปาก ที่มีการใช้อุปกรณ์เสริม ร่วมกับการแปรงฟัน จำแนกตามภาคและเขต	87
ตารางที่ 4.13 ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่มีฟันแท้ในช่องปาก ที่มีการใช้อุปกรณ์เสริม ร่วมกับการแปรงฟัน จำแนกตามภาคและเขต	88
ตารางที่ 4.14 ร้อยละของวิธีการทำความสะอาดฟันเทียม ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่ใส่ฟันเทียมชนิดถอดได้ จำแนกตามภาคและเขต	88
ตารางที่ 4.15 ร้อยละของวิธีการทำความสะอาดฟันเทียม ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่ใส่ฟันเทียมชนิดถอดได้ จำแนกตามภาคและเขต	89
ตารางที่ 4.16 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปีและ 60-74 ปี ที่สูบบุหรี่ จำแนกตามภาคและเขต	89
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยจำนวนปี และจำนวนมวน ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี ที่เคยสูบบุหรี่ และยังคงสูบบุหรี่อยู่ จำแนกตามภาคและเขต	90
ตารางที่ 4.18 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี ที่เคยสูบบุหรี่ และยังคงสูบบุหรี่ อยู่ตามจำนวน pack-years	90
ตารางที่ 4.19 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปีและ 60-74 ปี ที่เคี้ยวหมาก จำแนกตามภาคและเขต	90
การรับรู้ และการใช้บริการทันตสุขภาพ	
ตารางที่ 4.20 ร้อยละ การรับรู้สภาวะช่องปากจากการประเมินตนเอง ของกลุ่ม 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	91
ตารางที่ 4.21 ร้อยละ ความพึงพอใจต่อสภาวะช่องปาก และการรับรู้ปัญหาการบดเคี้ยว จากการประเมินด้วยตนเอง ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	91
ตารางที่ 4.22 ร้อยละ ช่องทางการได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปากของกลุ่ม 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	92
ตารางที่ 4.23 ร้อยละ ช่องทางการได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปากของกลุ่ม 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	92
ตารางที่ 4.24 ร้อยละ ของการไปพบหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	93
ตารางที่ 4.25 จำนวนครั้งเฉลี่ยของการไปพบหมอฟัน ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี ในรอบปีที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต	93

	หน้า
ตารางที่ 4.26 เหตุผลที่ไม่ไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	94
ตารางที่ 4.27 เหตุผลที่ไม่ไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	94
ตารางที่ 4.28 เหตุผล การไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	95
ตารางที่ 4.29 เหตุผล การไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	95
ตารางที่ 4.30 ร้อยละของสถานพยาบาล ที่กลุ่มอายุ 35-44 ปี ไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต	96
ตารางที่ 4.31 ร้อยละของสถานพยาบาล ที่กลุ่มอายุ 60-74 ปี ไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต	96
ตารางที่ 4.32 ร้อยละของสิทธิด้านการรักษาพยาบาลของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต	97
ตารางที่ 4.33 ร้อยละของสิทธิด้านการรักษาพยาบาลของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต	97

การเปรียบเทียบ ผลการสำรวจสถานะช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ 2-7

ตารางที่ 5.1 ผลการสำรวจทันตสุขภาพแห่งชาติของประเทศไทย ตามตัวชี้วัดหลักขององค์การอนามัยโลก	111
ตารางที่ 5.2 ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ที่ปราศจากโรคฟันผุในฟันน้ำนม จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	111
ตารางที่ 5.3 สภาวะโรคฟันผุในฟันน้ำนม ในเด็กอายุ 3 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	112
ตารางที่ 5.4 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (ซี่ต่อคน) ในฟันน้ำนม ของเด็ก 3 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	112
ตารางที่ 5.5 ร้อยละของเด็กอายุ 5 ปี ที่ปราศจากโรคฟันผุในฟันน้ำนม จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	113
ตารางที่ 5.6 สภาวะโรคฟันผุในฟันน้ำนม ในเด็กอายุ 5 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	113
ตารางที่ 5.7 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (ซี่ต่อคน) ในฟันน้ำนม ของเด็ก 5 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	114
ตารางที่ 5.8 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่มีฟันแท้ จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	114
ตารางที่ 5.9 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในเด็กอายุ 12 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	115

	หน้า
ตารางที่ 5.10 ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่ ในกลุ่มอายุ 35–44 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	115
ตารางที่ 5.11 ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่ ในกลุ่มอายุ 60–74 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	116
ตารางที่ 5.12 ร้อยละของผู้สูญเสียฟันทั้งปาก ในกลุ่มอายุ 60–74 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	116
ตารางที่ 5.13 ร้อยละของผู้มีเหงือกอักเสบในเด็กอายุ 12 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ	117
ตารางที่ 5.14 ร้อยละของผู้มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับสูงสุดของโรค ในแต่ละคนตามดัชนี CPI จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามกลุ่มอายุ และปีที่สำรวจ	118
ตารางที่ 5.15 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปากที่มีสภาวะปริทันต์ตามระดับความรุนแรง วัดด้วยดัชนี CPI จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามกลุ่มอายุ และปีที่สำรวจ	119

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ร้อยละผู้ปราศจากโรคฟันผุในฟันน้ำนม ในกลุ่มอายุ 3 ปี และ 5 ปี จำแนกตามปีที่สำรวจ	29
ภาพที่ 2 อัตราการเกิดโรคฟันผุในเด็กอายุ 12 ปี จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ	30
ภาพที่ 3 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่มีฟันใช้งานครบ 20 ซี่ จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ	30
ภาพที่ 4 ร้อยละของเด็กนักเรียนและเยาวชนที่มีสภาวะเหงือกปกติ จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ	31
ภาพที่ 5 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และผู้สูงอายุ 60-74 ปี มีสภาวะปริทันต์ที่มีร่องลึกปริทันต์ ตั้งแต่ 6 มิลลิเมตรขึ้นไป จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ	32
ภาพที่ 1.1 ร้อยละของการผุในฟันน้ำนมซี่ต่างๆ ในเด็กอายุ 3 ปี	59
ภาพที่ 1.2 ร้อยละของการผุในฟันน้ำนมซี่ต่างๆ ในเด็กอายุ 5 ปี	59
ภาพที่ 1.3 ร้อยละของการผุในฟันแท้ซี่ต่างๆ ในเด็กอายุ 12 ปี	60
ภาพที่ 1.4 ร้อยละของการผุในฟันแท้ซี่ต่างๆ ในกลุ่มอายุ 15 ปี	60
ภาพที่ 1.5 ร้อยละของการสูญเสียฟัน ในฟันแท้ซี่ต่างๆ ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี	61
ภาพที่ 1.6 ร้อยละของการสูญเสียฟัน ในฟันแท้ซี่ต่างๆ ในกลุ่มอายุ 60-74 ปี	61
ภาพที่ 1.7 ร้อยละของการสูญเสียฟัน ในฟันแท้ซี่ต่างๆ ในกลุ่มอายุ 80-89 ปี	62

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ได้ดำเนินการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ทุก 5 ปี ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 7 ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลในปี 2555 โดยสุ่มจังหวัดในพื้นที่ 4 ภาค ๆ ละ 2 จังหวัด รวม 16 จังหวัด และพื้นที่กรุงเทพมหานคร การสำรวจในครั้งนี้ได้ใช้แนวทางตามท้องที่การอนามัยโลกแนะนำ กลุ่มอายุสำคัญที่เป็นตัวแทนความเปลี่ยนแปลงของสภาวะช่องปากแต่ละช่วงวัย ประกอบด้วย เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 ปี และ 5 ปี กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุ 12 ปี และ 15 ปี กลุ่มผู้ใหญ่อายุ 35-44 ปี และ ผู้สูงอายุ 60-74 ปี และ 80 ปี

ผลการสำรวจโดยสรุป พบว่า

1. เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 ปี และ 5 ปี

มีแนวโน้มการปราศจากโรคฟันผุเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับการสำรวจในครั้งที่ผ่านมา โดยพบว่าเด็กอายุ 3 ปี ร้อยละ 48.3 และเด็กอายุ 5 ปี ร้อยละ 21.5 ปราศจากฟันผุ ในฟันน้ำนม อย่างไรก็ตามแม้ว่าโดยภาพรวมเด็กกลุ่มนี้จะปราศจากฟันผุมากขึ้น แต่ปัญหาสำคัญที่ยังต้องการการดูแลเพิ่มเติม คือ เรื่องการแปรงฟัน เพราะผู้ปกครองของเด็ก 3 ปี ถึงร้อยละ 55.8 ยังปล่อยให้เด็กแปรงฟันด้วยตนเอง มีเด็กเพียงร้อยละ 44.2 ที่มีผู้ปกครองช่วยดูแลการแปรงฟันให้ นอกจากนี้การดื่มนมเป็นปัจจัยสำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุในเด็กกลุ่มนี้ แม้ว่าโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะจัดนมจืดให้แก่เด็กแล้วก็ตาม แต่ก็พบว่าเด็กเล็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี ยังดื่มนมหวานและนมเปรี้ยวเมื่ออยู่ที่บ้าน สูงถึงร้อยละ 48.9 และร้อยละ 49.9 ตามลำดับ รวมทั้งยังมีการใช้ขวดนมอยู่ถึงร้อยละ 39.4 ในเด็ก 3 ปี ซึ่งนอกจากจะเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุแล้ว ยังมีโอกาสเกิดความผิดปกติของการสบฟันในอนาคต

2. เด็กวัยเรียนและเยาวชนอายุ 12 ปี และ 15 ปี

พบว่าสภาวะการเกิดโรคฟันผุลดลงเล็กน้อย โดยพบร้อยละ 52.3 ของเด็กมีประสบการณ์การเกิดเป็นโรคฟันผุ โดยค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด 1.3 ซี่ต่อคน จากเดิม ร้อยละ 56.9 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด 1.6 ซี่ต่อคน ในการสำรวจครั้งที่ 6 พ.ศ.2550 ในขณะที่เยาวชนอายุ 15 ปี มีแนวโน้มการเกิดโรคฟันผุลดลงเช่นกัน โดยพบร้อยละ 62.4 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด 1.9 ซี่ต่อคน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กวัยนี้เริ่มมีสภาวะการเกิดโรคฟันผุก่อนข้างคงที่ คือ การเข้าถึงบริการทันตกรรมป้องกันที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งพบว่าเด็กอายุ 12 ปี มีฟันที่ได้รับการเคลือบหลุมร่องฟัน เพื่อป้องกันฟันผุเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.7 ในการสำรวจครั้งที่ 6 เป็นร้อยละ 35.2 เงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การบริการเพิ่มมากขึ้น คือการมีโครงการเคลือบหลุมร่องฟันเป็นบริการในชุดสิทธิประโยชน์ สำหรับสภาวะปริทันต์เป็นที่น่าสังเกตว่าสภาวะปริทันต์ของเด็กกลุ่มนี้ดีขึ้นอย่างชัดเจน โดยเด็กอายุ 12 ปี ในการสำรวจครั้งนี้มีสภาวะเหงือกปกติสูงกว่าการสำรวจในครั้งที่ 6 พ.ศ.2550 จากร้อยละ 18.0 เป็นร้อยละ 29.9 ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลกระทบตรงต่อสภาวะปริทันต์ของเด็ก คือ การแปรงฟันซึ่งร้อยละ 97.7 ของเด็กอายุ 12 ปี แปรงฟันตอนเช้าทุกวัน ร้อยละ 71.5 แปรงฟันก่อนนอนทุกวัน ประเด็นปัญหาสำคัญที่ยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อโรค โดยเฉพาะการป้องกันและควบคุมโรคฟันผุในเด็กกลุ่มนี้คือ พฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลมและน้ำหวาน รวมทั้งพฤติกรรมการบริโภคขนมกรุบกรอบ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นค่อนข้างมากตามกระแสนิยม เด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี มีการบริโภคขนมกรุบกรอบทุกวัน ร้อยละ 38.8 และ 38.4 ตามลำดับ และการใช้จ่ายเงินสำหรับขนมและเครื่องดื่มเหล่านี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วย สำหรับ

ปัญหาการปวดฟันจากโรคฟันผุ ในเด็กอายุ 12 ปี พบร้อยละ 41.7 และ ร้อยละ 6.3 ระบุว่าเคยขาดเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา ด้วยอาการปวดฟัน โดยเฉลี่ย 1.3 วัน ในกลุ่มอายุ 15 ปี แม้ว่าจะขาดเรียนเพราะปวดฟันเพียงร้อยละ 3.6 แต่ค่าเฉลี่ยจำนวนวันจะมากกว่าเป็น 1.6 วัน ส่วนการเข้าถึงบริการร้อยละ 79.8 ของเด็กอายุ 12 ปีได้รับการตรวจฟันในรอบปีที่ผ่านมา ในขณะที่เยาวชน 15 ปี ได้รับการบริการตรวจน้อยลง โดยพบเพียงร้อยละ 41.1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนระดับมัธยม ที่ไม่มีโครงการทันตสุขภาพที่ต่อเนื่องชัดเจน ส่วนการรับบริการรักษา สถานบริการภาครัฐยังคงเป็นสถานบริการหลักในการให้บริการแก่เด็กและเยาวชน

3. กลุ่มวัยทำงานอายุ 35-44 ปี

ปัญหาที่พบเกิดจากรอยโรคสะสม ทั้งปัญหาสภาวะปริทันต์ ที่พบการอักเสบของเหงือกมีเลือดออกง่าย ร้อยละ 39.3 ปัญหาปริทันต์อักเสบที่มีการทำลายของกระดูกรองรับรากฟันร่วมด้วย ซึ่งพบร้อยละ 15.6 และปัญหาโรคฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษา ร้อยละ 35.2 โดยปัญหาดังกล่าว จะแสดงอาการที่รุนแรงจนเกิดความเจ็บปวดและการสูญเสียฟันในช่วงอายุต่อไป ถ้าไม่ได้รับการดูแล ป้องกัน รักษาที่เหมาะสมทันเวลา นอกจากนี้ในวัยนี้ ยังมีพฤติกรรมที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในช่องปาก โดยเฉพาะการสูบบุหรี่ที่พบร้อยละ 19.6 เฉลี่ย 11.7 มวนต่อวัน รวมทั้งพฤติกรรมการใช้บริการในรอบปี ร้อยละ 37.9 ซึ่งในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.0 ไปรับบริการเมื่อมีอาการปวดและเสียฟันแล้ว มีเพียงร้อยละ 10.1 เท่านั้นที่ไปรับบริการเพื่อต้องการตรวจเช็คโดยไม่มีอาการ อย่างไรก็ตามวัยทำงานส่วนใหญ่ ยังไม่รู้สึกว่าสุขภาพช่องปากมีปัญหา เพราะยังไม่รู้สึกว่ามีอาการผิดปกติใดๆ รวมทั้งส่วนใหญ่ร้อยละ 93.7 ยังรู้สึว่าสามารถใช้ฟันบดเคี้ยวอาหารได้ดี เนื่องจากยังมีฟันหลังสลับกันใช้งานได้น้อย 4 คู่สบ และร้อยละ 97.8 ยังมีฟันแท้ใช้งานได้น้อย 20 ซี่ ดังนั้น สำหรับกลุ่มวัยทำงานนอกจากการทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และความรู้เพื่อการดูแลอนามัยช่องปากตนเองแล้ว ยังจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมป้องกันโรค โดยเฉพาะสนับสนุนให้ใช้อุปกรณ์เสริมทำความสะอาดช่องปากเพื่อป้องกันโรคปริทันต์และฟันผุบริเวณด้านประชิด (proximal caries)

4. กลุ่มผู้สูงอายุ 60-74 ปี และ 80 ปี

พบว่า ปัญหาหลักในผู้สูงอายุยังคงเป็นการสูญเสียฟัน ผู้สูงอายุ 60-74 ปี ร้อยละ 88.3 มีการสูญเสียฟันบางส่วนและร้อยละ 7.2 สูญเสียฟันทั้งปาก และการสูญเสียฟันยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตามอายุ จนเมื่ออายุ 80-89 ปี พบสูญเสียฟันทั้งปาก สูงถึงร้อยละ 32.2 ความต้องการใส่ฟันเทียมทั้งปากในผู้สูงอายุ 60-74 ปี ลดลงจากร้อยละ 4.1 ในการสำรวจครั้งที่ 6 เป็นร้อยละ 2.5 ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการมีภรรยาใส่ฟันทั้งปากเพื่อการเคี้ยวอาหารอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปัจจุบัน ผู้สูงอายุ 60-74 ปี ร้อยละ 57.8 มีฟันแท้ใช้งานได้น้อย 20 ซี่ เฉลี่ย 18.8 ซี่ต่อคน ร้อยละ 43.3 มีฟันหลังสลับกันอย่างน้อย 4 คู่สบ ส่วนในกลุ่มอายุ 80-89 ปี มีเพียงร้อยละ 23.5 ที่มีฟันแท้ใช้งานได้น้อย 20 ซี่ และมีฟันหลังที่ใช้บดเคี้ยวสลับกันอย่างน้อย 4 คู่สบ เพียงร้อยละ 15.6 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการบดเคี้ยวที่ลดลงชัดเจน แม้จำนวนฟันแท้ใช้งานในกลุ่มผู้สูงอายุตอนต้นจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการสำรวจครั้งก่อนๆ แต่ฟันแท้ที่เหลืออยู่นี้ยังมีปัญหารอยโรคและความผิดปกติในช่องปากที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและชะลอความเจ็บปวดและการสูญเสียฟันที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่สำคัญ ได้แก่ 1) โรคปริทันต์อักเสบที่มีการทำลายของกระดูกรองรับรากฟันร่วมด้วย พบร้อยละ 32.1 โดยร้อยละ 11.4 เป็นโรคปริทันต์อักเสบที่อยู่ในระดับรุนแรงมาก (มีร่องลึกปริทันต์ตั้งแต่ 6 มม.ขึ้นไป) ซึ่งเสี่ยงต่อการอักเสบ ปวดบวม ฟันโยก

และการสูญเสียฟัน 2) ฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษา ร้อยละ 48.3 3) รากฟันผุ เป็นปัญหาที่สัมพันธ์กับเหงือกเรื้อรัง ซึ่งจะพบมากสุดในวัยสูงอายุ ร้อยละ 17.2 ซึ่งปัญหาดังกล่าวนอกจากจะเป็นผลจากพฤติกรรมสุขภาพทั้งในเรื่องของการทำความสะอาดช่องปาก ที่พบว่า ผู้สูงอายุมีการแปรงก่อนนอน ร้อยละ 65.5 มีการใช้อุปกรณ์เสริมการแปรงฟัน ได้แก่ ไหมขัดฟัน แปรงซอกฟัน เพียงร้อยละ 2.7 และ 1.1 ตามลำดับ และการไปรับบริการในปีที่ผ่านมา ร้อยละ 34.2 ซึ่งเหตุผลที่ไปสูงสุด ร้อยละ 44.4 คือรู้สึกว่ามีอาการปวดหรือเสียวฟันเกิดขึ้นแล้ว การรักษาจึงเป็นการถอนฟันหรือการเก็บรักษาฟันมีความยุ่งยากซับซ้อนหลายขั้นตอน ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถมารับบริการต่อเนื่องได้ ทำให้เกิดการสูญเสียฟันในที่สุด ดังนั้นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ นอกจาก การสื่อสารความรู้ ให้เข้าใจและตระหนักในเรื่องการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเองที่ถูกต้อง ซึ่งช่องทางหลักที่ทั้งสองกลุ่มได้รับข้อมูลสูงสุด คือ การสื่อสารผ่านบุคลากรสาธารณสุข และผ่านทางสื่อโทรทัศน์แล้ว การสนับสนุนให้มีการตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับบริการรักษาตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นในการลดการสูญเสียฟัน พร้อมกับการใส่ฟันบางส่วนและทั้งปากเพื่อทดแทนฟันที่สูญเสียไป

โดยสรุป แม้สภาวะสุขภาพช่องปากของคนไทย มีแนวโน้มที่ดีขึ้นในทุกกลุ่มอายุ มีอัตราการคงอยู่ของฟันแท่นานขึ้น แต่ในแต่ละกลุ่มอายุยังคงมีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคและการสูญเสียฟันที่สำคัญอยู่ ซึ่งการสนับสนุนให้เกิดมาตรการ ทั้งการส่งเสริม ป้องกัน ควบคุม รักษาและฟื้นฟูเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องทำควบคู่กันไป โดยให้น้ำหนักตามข้อมูลทางระบาดวิทยา ทั้งนี้เพื่อให้ทุกกลุ่มวัยมีสภาวะสุขภาพช่องปากที่ดีอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

บทนำ

การสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ เป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้ได้ข้อมูลสภาวะในช่องปากพฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพช่องปาก รวมทั้งการเข้าถึงบริการทันตสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่มวัย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ นอกจากจะนำมาสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และการพัฒนานโยบายด้านทันตสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพช่องปากประชาชนในระดับประเทศที่มีประสิทธิภาพแล้ว ยังใช้สำหรับการติดตามเปรียบเทียบสถานการณ์สภาวะช่องปาก พฤติกรรม และปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจครั้งที่ผ่านมา ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตามบริบท และสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งเปรียบเทียบสถานการณ์กับประเทศอื่น ๆ ในระดับสากล

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวในระดับประเทศเป็นระยะสม่ำเสมอทุก 5 ปี ครอบคลุมกลุ่มอายุสำคัญ มาอย่างต่อเนื่อง จากครั้งที่ 1 ที่เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ.2520 จนถึงครั้งล่าสุดเป็นการสำรวจครั้งที่ 6 เมื่อ พ.ศ.2550 และครั้งนี้เป็นการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ 7 พ.ศ.2555 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง ทันสมัย สะท้อนสถานการณ์รวมทั้งพฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงที่เป็นปัจจุบัน การดำเนินการจะยึดตามหลักการทางระบาดวิทยาโดยอ้างอิงตามวิธีการและคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก และปรับเปลี่ยนข้อมูลสภาวะและปัจจัยต่าง ๆ ที่ประเมินว่าจะมีความเชื่อมโยงกับสภาวะสุขภาพช่องปาก ตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สุขภาพช่องปาก พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงในแต่ละกลุ่มวัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลสภาวะสุขภาพช่องปาก สภาวะโรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญของประชาชนกลุ่มอายุเป้าหมาย
2. เพื่อติดตาม ประเมินสถานการณ์สุขภาพช่องปาก แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงข้อมูลสภาวะสุขภาพช่องปากและปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลังการดำเนินงานทันตสาธารณสุข จากช่วงเวลาที่ผ่านมา
3. เพื่อเปรียบเทียบสถานการณ์สภาวะสุขภาพช่องปากของคนไทยในระดับสากล

ระเบียบวิธีวิจัย

หลักการและเหตุผล

จากธรรมชาติการเกิดโรคในช่องปาก ที่มีการเปลี่ยนแปลงตามช่วงวัย เนื่องจากพฤติกรรม และปัจจัยเสี่ยงที่แตกต่างกัน โดยแต่ละช่วงวัยจะมีกลุ่มอายุหรือช่วงอายุหลักสำคัญ ที่สามารถใช้เป็น อายุดัชนี (indexed age group) เพื่อเป็นข้อมูลทางระบาดวิทยาด้านสุขภาพช่องปาก ตามที่ องค์การอนามัยโลกแนะนำ⁽¹⁾ เพื่อประกอบการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ ที่ชี้ทิศทางการทำงานทันตสาธารณสุขระดับประเทศ รวมทั้งใช้ติดตาม ประเมิน เปรียบเทียบ ผลกระทบต่อสุขภาพช่องปากจากการดำเนินงานทันตสาธารณสุขตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ ที่ผ่านมา ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ซึ่งกลุ่มอายุดัชนีที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ ประกอบด้วย 5 กลุ่มอายุ ได้แก่

- กลุ่มเด็กอายุ 5 ปี : เป็นกลุ่มที่สำรวจ เพื่อเป็นตัวแทนข้อมูลการเกิดโรคฟันผุในฟันน้ำนม ซึ่งเกิดการผุอย่างรวดเร็ว และเป็นกลุ่มที่เริ่มเข้าโรงเรียน
- กลุ่มเด็กอายุ 12 ปี : เป็นกลุ่มอายุสำคัญ เนื่องจากเป็นกลุ่มอายุที่ใช้ในการเปรียบเทียบสถานะ ทันตสุขภาพในระดับสากล เนื่องจากเป็นกลุ่มอายุที่มีฟันแท้ขึ้นครบ 28 ซี่ และเป็นช่วงอายุที่ย่างเข้าสู่วัยรุ่น
- กลุ่มเยาวชน 15 ปี : เป็นตัวแทนกลุ่มที่เข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นระยะที่ฟันแท้ขึ้นในช่องปากมาแล้ว เป็นเวลา 3 - 9 ปี ทำให้สามารถประเมินภาวะเสี่ยงและแนวโน้ม ความรุนแรงของโรคฟันผุได้ นอกจากนี้ยังเป็นช่วงวัยที่ใช้เป็นตัวชี้วัด การเกิดโรคปริทันต์ในวัยรุ่น
- กลุ่มวัยทำงาน 35-44 ปี : ช่วงวัยนี้เป็นช่วงวัยมาตรฐาน ที่ใช้ติดตามสถานการณ์สุขภาพช่องปาก ของผู้ใหญ่ โดยกลุ่มอายุนี้ จะเป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลสูงสุด จากการสะสม ของโรคฟันผุและโรคปริทันต์ จึงใช้เป็นกลุ่มวัดความชุกและระดับ ความรุนแรงสูงสุด
- กลุ่มผู้สูงอายุ 60-74 ปี : เป็นช่วงอายุสำคัญ เนื่องจากสัดส่วนประชากรในกลุ่มนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็ว ข้อมูลจากการสำรวจช่วงอายุนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ ในการกำหนดแผนงานโครงการตามกลุ่มวัยแล้ว ยังเป็นกลุ่มที่สะท้อน ภาพรวมที่เกิดจากพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากตลอดชีวิต

จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากของประเทศไทย ที่ผ่านมา⁽²⁾ ตั้งแต่ปี 2520 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของโครงการทันตสาธารณสุขตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520 – 2524) และได้มีการดำเนินการสำรวจต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอทุก 5 ปี โดยในแต่ละครั้งได้มีการนำข้อมูลมาใช้งานแผนงานสาธารณสุขให้เหมาะสม ซึ่งจากข้อมูลการสำรวจในครั้งที่ 2 พบว่าสถานการณ์โรคฟันผุในกลุ่มเด็กอายุ 5 ปี มีปัญหาค่อนข้างรุนแรง มีความชุกสูงกว่าร้อยละ 75 ทำให้จำเป็นต้องมีการวางแผนการดูแลเด็กตั้งแต่ก่อนวัยเรียน ดังนั้นในการสำรวจครั้งที่ 3 ในปี 2532 เป็นต้นมา⁽³⁾ จึงมีการสำรวจกลุ่มอายุ 3 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มอายุที่ฟันน้ำนมเพิ่งขึ้นครบเพิ่ม เพื่อประกอบการวางแผนงานแก้ไขปัญหาที่เฉพาะเจาะจงสำหรับป้องกันและดูแลในกลุ่มเด็กปฐมวัยและก่อนวัยเรียน นอกจากนี้ จากข้อมูลองค์ประกอบทางอายุของประเทศไทย พบว่าสัดส่วนผู้สูงอายุวัยปลาย คือ อายุตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้สูงอายุวัยต้น และวัยกลางอย่างชัดเจน คาดประมาณว่าสัดส่วนประชากรสูงอายุวัยปลาย จะเพิ่มจากร้อยละ 9.8 ในปี พ.ศ.2543 เป็นร้อยละ 12.4 ในปี พ.ศ.2568⁽⁴⁾ จึงได้ดำเนินการสำรวจสถานการณ์สุขภาพช่องปากผู้สูงอายุกลุ่มนี้เพิ่มในการสำรวจครั้งที่ 6 พ.ศ.2550 เป็นต้นมา⁽⁵⁾ เพื่อเตรียมแผนงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากสำหรับผู้สูงอายุ ให้มีฟันใช้เคี้ยวอาหารได้อย่างเหมาะสม เพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิต

ดังนั้น เพื่อให้สามารถมีข้อมูลที่แท้จริง ภายใต้อาณัติปัจจุบัน และสะท้อนสถานการณ์สุขภาพช่องปากในระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ในฐานะหน่วยงานหลักที่เป็นผู้จัดทำสำรวจ

ในระดับประเทศทุกครั้งที่ผ่านมา โดยความร่วมมือขององค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งในภาคส่วนของมหาวิทยาลัยและภาคเอกชน ตลอดจนในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดให้มีการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศครั้งที่ 7 ใน พ.ศ.2555 ขึ้น โดยดำเนินการในกลุ่มอายุสำคัญ 7 กลุ่ม คือ 3 ปี, 5 ปี, 12 ปี, 15 ปี, 35-44 ปี, 60-74 ปี และ 80 ปี ซึ่งนอกจากจะสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลกแล้ว ยังมีการปรับเพิ่มข้อมูลสภาวะ และปัจจัยต่างๆที่ประเมินว่ามีความเชื่อมโยงกับสภาวะสุขภาพช่องปาก เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสม ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงต่อไป

การสำรวจ

การสำรวจครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional study) โดยมีการออกแบบการสำรวจ ดังนี้

1. ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากสภาวะสุขภาพช่องปาก มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับความเป็นเมือง วัฒนธรรมและวิถีชีวิต จึงต้องการข้อมูลที่เป็นตัวแทนในระดับภาค เขตเมือง เขตชนบท การคำนวณขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างเป็นขั้นตอนดังนี้ คือ

- 1.1 ขนาดตัวอย่าง ประชากรที่ศึกษาเป็นตัวแทน 7 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 3 ปี, 5 ปี, 12 ปี, 15 ปี, 35-44 ปี, 60-74 ปี และ 80 ปี การคำนวณขนาดตัวอย่าง ใช้ข้อมูลความชุกของโรคฟันผุ จากการสำรวจสถานะทันตสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่เป็นตัวแทนในระดับภาคและประเทศในแต่ละกลุ่มอายุ ทั้ง 7 กลุ่ม

การคำนวณขนาดตัวอย่าง กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ($\alpha = 0.05$) ค่าความคลาดเคลื่อน

(relative d = 5-10%) และค่า design effect (deff.) = 1.7

$$N = \frac{\text{deff} * (Z_{\alpha})^2 PQ}{d^2}$$

ประมาณการขนาดตัวอย่างเบื้องต้น 11,472 คน แบ่งตามกลุ่มอายุ ดังนี้

กลุ่มอายุ (ปี)	ขนาดตัวอย่าง (คน)					รวม
	เหนือ	ตอ.เฉียง	กลาง	ใต้	กทม.	
3	456	360	264	336	960	2,376
5	720	456	456	408	416	2,456
12	360	552	336	432	632	2,312
15	240	456	240	240	376	1,552
35-44	240	552	240	240	128	1,400
60-74	240	240	240	240	104	1,064
80-89	72	72	72	72	24	312
รวม	2,328	2,688	1,848	1,968	2,640	11,472

1.2 การสุ่มพื้นที่สำรวจ ใช้วิธี stratified multi-stage sampling โดยมีลำดับ ดังนี้

stratified ขั้นที่ 1 : - แบ่งพื้นที่สำรวจเป็น 4 ภาค และกรุงเทพมหานคร

สุ่มเลือกจังหวัดในแต่ละภาค ภาคละ 4 จังหวัด โดยวิธี systematic sampling

รวมพื้นที่สำรวจ จำนวน 17 จังหวัด รวมกรุงเทพมหานคร ดังรายชื่อ

ภาค	รายชื่อจังหวัด
ภาคเหนือ	เชียงราย พะเยา นครสวรรค์ ลำพูน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อุดรธานี มหาสารคาม ศรีสะเกษ นครพนม
ภาคกลาง	อ่างทอง สมุทรสาคร กาญจนบุรี จันทบุรี
ภาคใต้	ระนอง นครศรีธรรมราช พัทลุง สตูล
กรุงเทพมหานคร	แขวงลำผักชี เขตหนองจอก แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา แขวงบางไผ่ เขตบางแค

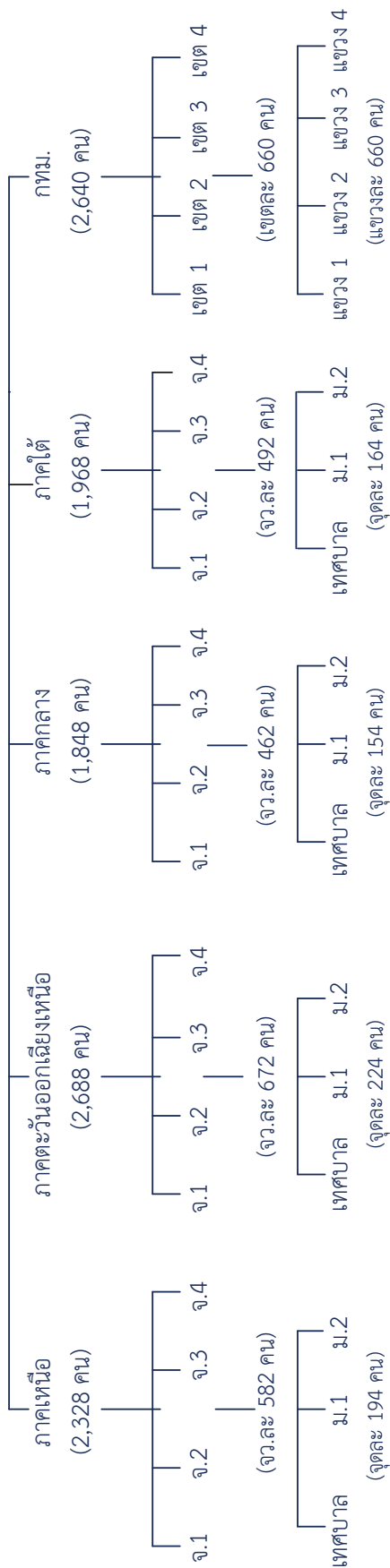
stratified ขั้นที่ 2 : - แต่ละจังหวัด Stratified เป็นเขตเมืองและเขตชนบท ตามคำจำกัดความของกระทรวง

มหาดไทย สัดส่วนประชากรเขตเมือง : ชนบท (1:2) ตามสัดส่วนประชากรทะเบียน

ราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2525

- กำหนดจำนวนจุดสำรวจ โดยแต่ละจุดมีกลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 คนขึ้นไป เป็นหญิง-ชาย จำนวนเท่ากัน
- แต่ละจังหวัดในแต่ละภาค สำรวจตัวอย่าง จำนวนเท่ากัน ตามแผนภาพ

ขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างประเทศไทย (11,472 คน)

รายละเอียดจำนวน(คน) ต่อจุดสำรวจ

อายุ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ใต้	กรุงเทพฯ
3 ปี	38 คน/จุด	30	22	28	240
5 ปี	60	38	38	34	104
12 ปี	30	46	28	36	158
15 ปี	20	38	20	20	94
35-44 ปี	20	46	20	20	32
60-74 ปี	20	20	20	20	26
80-89 ปี	6	6	6	6	6

2. การเก็บข้อมูล

โดยการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก และการสัมภาษณ์

2.1 สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล และทดสอบเครื่องมือ ประเด็นข้อมูลที่ต้องการประกอบด้วย

	3 ปี	5 ปี	12 ปี	15 ปี	35-44 ปี	60-74 ปี	80-89 ปี
ข้อมูลที่ต้องการจากการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก							
สภาวะฟัน และความต้องการการรักษา - โรคฟันผุ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- รากฟันผุ					✓	✓	✓
- สภาวะฟันตกรกระ			✓				
สภาวะปริทันต์			✓	✓	✓	✓	✓
การสบฟัน					✓	✓	✓
การใส่ฟันและ ความต้องการใส่ฟัน					✓	✓	✓
ข้อมูลที่ต้องการจากการสัมภาษณ์							
โรคประจำตัวทางร่างกายที่สัมพันธ์กับช่องปาก					✓	✓	✓
พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
พฤติกรรมการบริโภคขนม/เครื่องดื่ม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
พฤติกรรมการสูบบุหรี่/เคี้ยวหมาก					✓	✓	✓
พฤติกรรมการใช้บริการ			✓	✓	✓	✓	✓
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร			✓	✓	✓	✓	✓
การประเมินระดับสุขภาพช่องปากตนเอง					✓	✓	✓

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก ประกอบด้วย

- ชุดตรวจ ตาม WHO ได้แก่ WHO Periodontal probe และ plane mouth mirror (WHO)
- อุปกรณ์สำหรับใส่เครื่องมือ อุปกรณ์ทำความสะอาดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2. แบบสัมภาษณ์ มีการออกแบบสำหรับแต่ละกลุ่มอายุ ตามประเด็น และปัจจัยสำคัญของกลุ่มอายุนั้นๆ

การประมวลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสำรวจทั้งหมด จะถูกตรวจสอบความถูกต้อง และตรวจสอบเทียบกับแบบสำรวจก่อนนำเข้าข้อมูล ตามโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น และตรวจสอบความเป็นไปได้ของข้อมูล ก่อนการประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ตามลักษณะข้อมูล

ข้อมูลจากการประมวลผลจะถูกนำมาถ่วงน้ำหนัก ตามขนาดประชากร ตามกลุ่มอายุ รายภาคและเขต โดยใช้ข้อมูลประชากร จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ ธันวาคม พ.ศ. 2555

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาการศึกษาวิจัย มกราคม - กันยายน 2555

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ประชุมผู้เชี่ยวชาญ เพื่อออกแบบการสำรวจ และสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล ตามกลุ่มอายุเป้าหมาย
2. จัดพิมพ์แบบฟอร์มการสำรวจ
3. สรรหาทีมสำรวจ อย่างน้อย 10 ทีม
4. ทดสอบเครื่องมือ และปรับมาตรฐานทีมสำรวจ
5. ประชุมชี้แจงจังหวัด และศูนย์อนามัยในเขต จังหวัดพื้นที่สำรวจ 16 จังหวัด และ กรุงเทพมหานคร เพื่อประสานงานการจัดเตรียมกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การคัดเลือก
6. ดำเนินการสำรวจ เก็บข้อมูลในพื้นที่
7. รวบรวมข้อมูล ประมวล วิเคราะห์ข้อมูล
8. สรุปและรายงานผล

งบประมาณ

การสำรวจครั้งนี้ ใช้งบประมาณ จากสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โดยรวม 3,951,760 บาท

แผนการใช้ประโยชน์

ข้อมูลผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 7 เป็นข้อมูลพื้นฐาน สถานการณ์สุขภาพช่องปาก และปัจจัยเกี่ยวข้อง ของประชากรระดับประเทศ สามารถนำไปใช้เพื่อ

- การจัดทำ ยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการทันตสาธารณสุขที่เหมาะสม
- การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่เหมาะสมในระดับประเทศ และการเปรียบเทียบ
- การประเมินผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุขของประเทศ
- เผยแพร่ให้นักวิชาการผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประโยชน์

บรรณานุกรม

1. World Health Organization. Oral Health Surveys - Basic Methods. 4 Edition., Geneva: World Health Organization, 1997.
2. กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. รายงานผลการสำรวจทันตสุขภาพของประเทศไทย ครั้งที่ ๒ พ.ศ.๒๕๒๗.
3. กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. รายงานผลการสำรวจทันตสุขภาพของประเทศไทย ครั้งที่ ๓ พ.ศ.๒๕๓๒.
4. คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๖๔) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๒ : บทสังเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุในอนาคต.
5. กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. รายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ ๖ ประเทศไทย พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๐.

การปรับมาตรฐาน

การสำรวจข้อมูลระดับประเทศเป็นการสำรวจที่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ต้องมีการเดินทางเพื่อเก็บข้อมูลจากพื้นที่ที่สุ่มได้ทั่วประเทศ ภายใต้งบประมาณและระยะเวลาที่จำกัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ (reliability) จึงได้ออกแบบการสำรวจโดยใช้ทีมสำรวจกลางที่ต้องผ่านการปรับมาตรฐานทั้งการตรวจสอบสภาพช่องปากในกลุ่มต่างๆ และการสัมภาษณ์ เป็นผู้ดำเนินการในทุกพื้นที่ โดยการจัดทีมสำรวจประกอบด้วย

- ผู้ตรวจ เป็นทันตแพทย์ จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ศูนย์อนามัยของกรมอนามัย หรือจากมหาวิทยาลัย ที่สมัครเข้าร่วมโครงการและผ่านการคัดเลือกจากสำนักทันตสาธารณสุข โดยผู้ตรวจมีทั้งสิ้น 12 คน เป็นผู้ตรวจหลัก 10 คน สำรอง 2 คน ผู้ตรวจทุกคนต้องผ่านกระบวนการปรับมาตรฐาน และคะแนนมาตรฐาน kappa
- ผู้บันทึก ได้แก่ นักวิชาการของสำนักทันตสาธารณสุข หรือบุคลากรผู้เคยมีประสบการณ์ในการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากในระดับประเทศ
- ผู้สัมภาษณ์ เป็นนักวิชาการหรือบุคลากรในจังหวัดตัวอย่าง ที่ผ่านการปรับมาตรฐาน และฝึกการสัมภาษณ์จากทีมสำรวจของสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
- ที่ปรึกษา ได้แก่ ทันตแพทย์ของสำนักทันตสาธารณสุข ที่เคยเป็นผู้ตรวจในการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากในการสำรวจระดับประเทศ

วัตถุประสงค์ของการปรับมาตรฐาน

เพื่อให้ผู้สำรวจมีความเข้าใจ มีความได้ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดในการสำรวจ และสามารถทำการสำรวจได้คงที่ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนการปรับมาตรฐาน

การปรับมาตรฐานในการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 7 พ.ศ.2555 ซึ่งดำเนินการในระหว่างวันที่ 28-29 พฤษภาคม 2555 ได้กำหนดการปรับมาตรฐานเป็น 2 ส่วน คือ การปรับมาตรฐานผู้สัมภาษณ์ และการปรับมาตรฐานผู้สำรวจ

1. การปรับมาตรฐานผู้สัมภาษณ์

สำนักทันตสาธารณสุข ได้เชิญผู้ประสานงานจังหวัดตัวอย่างทั้ง 16 จังหวัด และทีมบุคลากรจากส่วนกลางเข้าร่วมรับฟังการชี้แจงกระบวนการสำรวจ การเตรียมการ การสนับสนุน ทำความเข้าใจเวลาในการออกสำรวจ และทำความเข้าใจแบบสัมภาษณ์และวิธีการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มอายุ

2. การปรับมาตรฐานผู้ตรวจ

ทันตแพทย์ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ตรวจทุกคน ต้องได้รับการปรับมาตรฐานตามเกณฑ์การตรวจสภาวะช่องปาก ตามที่กำหนดในกลุ่มอายุต่างๆ โดยทันตแพทย์ผู้ตรวจจะรับฟังการบรรยายทำความเข้าใจและอภิปรายร่วมกันด้วยการฉายภาพสไลด์ก่อน แล้วจึงฝึกตรวจสภาวะช่องปากจริง ที่โรงพยาบาลบางเลน จังหวัดนครปฐม ในกลุ่มตัวอย่างอายุ 3 ปี 12 ปี 35-44 ปี และผู้สูงอายุ 60-74 ปี และทำการปรับมาตรฐานสภาวะฟันตกระของเด็กอายุ 12 ปี ผู้ตรวจทุกคนจะตรวจกลุ่มอายุตัวอย่าง กลุ่มละ 5 คน โดยการปรับมาตรฐานจะเทียบกันเองในกลุ่มผู้ตรวจและเทียบกับวิทยากรที่เป็นทันตแพทย์ที่มีประสบการณ์การสำรวจในระดับประเทศ ผลการตรวจของทันตแพทย์ผู้ตรวจทุกคนจะถูกนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความตรงของผู้ตรวจกับมาตรฐานด้วยค่าสถิติ kappa และ % agreement โดยเป้าหมายค่า kappa สำหรับโรคฟันผุ ต้องอยู่ในเกณฑ์ 0.8 ขึ้นไปและ % agreement ร้อยละ 80 ส่วนกรณีสภาวะเหงือกอักเสบและโรคปริทันต์ ค่า kappa ให้อยู่ในเกณฑ์ 0.4 ขึ้นไป

การแปลผลค่า kappa

น้อยกว่า 0	poor agreement
0.00 – 0.02	Slight agreement
0.21 – 0.40	Fair agreement
0.41 – 0.60	Moderate agreement
0.61 – 0.80	Substantial agreement
0.81 – 1.00	Almost perfect agreement

ผลการปรับมาตรฐาน

การปรับมาตรฐาน ในเด็กกลุ่มอายุ 3 ปี ดำเนินการเฉพาะโรคฟันผุในฟันน้ำนม ส่วนในเด็กกลุ่มอายุ 12 ปี กลุ่มผู้ใหญ่ 35-44 ปี และ 60-74 ปี ดำเนินการปรับมาตรฐานในโรคฟันผุ และสภาวะปริทันต์เช่นเดียวกัน ผลการปรับมาตรฐาน พบว่าค่า Kappa และ % agreement ของทันตแพทย์ผู้ตรวจทุกคนผ่านเกณฑ์เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีค่า Kappa และค่า % agreement อยู่ในช่วงตามตาราง

กลุ่มอายุ	สภาวะ	Kappa	% agreement
3 ปี	โรคฟันผุในฟันน้ำนม	0.85 – 0.91	90.0 – 93.8
12 ปี	โรคฟันผุ	0.80 – 0.89	88.8 – 94.4
	สภาวะปริทันต์	0.43 – 0.64	67.2 – 75.7
35-44 ปี	โรคฟันผุ	0.79 – 0.94	90.0 – 96.9
	โรคฟันผุที่รากฟัน	0.61 – 0.67	78.1 – 79.4
	สภาวะปริทันต์	0.48 – 0.64	66.8 – 78.6
60-74 ปี	โรคฟันผุ	0.85 – 1.00	90.6 – 100.0
	โรคฟันผุที่รากฟัน	0.71 – 0.81	78.9 – 86.9
	สภาวะปริทันต์	0.44 – 0.70	65.5 – 80.2

ผลการศึกษา

การสำรวจครั้งนี้ ดำเนินการในกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 12,752 คน ซึ่งมากกว่าขนาดตัวอย่างที่คำนวณไว้เล็กน้อย โดยมีสัดส่วนเพศชาย ร้อยละ 49.6 หญิง ร้อยละ 50.4 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเมือง ร้อยละ 33.3 และเขตชนบทร้อยละ 66.7 จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มอายุ รายภาค ดังแสดงในตาราง

ตาราง : จำนวนตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มอายุและภาค

กลุ่มอายุ	ภาค					
	กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ-เหนือ	ใต้	รวม
3 ปี	962	334	476	380	356	2,508
5 ปี	418	500	734	504	470	2,626
12 ปี	640	420	432	624	502	2,618
15 ปี	384	322	286	508	314	1,814
35 – 44 ปี	134	317	257	554	256	1,518
60 – 74 ปี	120	302	253	295	294	1,264
80 – 89 ปี *						404
รวมทั้งประเทศ						12,752

* กลุ่มตัวอย่างอายุ 80-89 ปี คำนวณเพื่อเป็นตัวแทนในระดับประเทศเท่านั้น

ผลการสำรวจแบ่งเป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ

1. ผลการตรวจสุขภาพช่องปาก
2. ผลการสัมภาษณ์
3. ผลการตรวจปริมาณฟลูออไรด์ในแหล่งน้ำบริโภคหลักของเด็กอายุ 12 ปี

ผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก

1. สภาวะโรคฟันผุและการสูญเสียฟัน

1.1 ชุดฟันน้ำนม

โรคที่เป็นสาเหตุหลักของการเจ็บปวดและการสูญเสียฟัน คือ โรคฟันผุ ซึ่งในเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี ที่ใช้เป็นตัวแทนในการติดตามการเกิดโรคฟันผุในฟันน้ำนม พบว่า เด็กอายุ 3 ปี ซึ่งเป็นขวบปีแรกที่มีฟันน้ำนมครบ 20 ซี่ มีความชุกในการเกิดโรคฟันผุ ร้อยละ 51.8 มีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (dmft) 2.7 ซี่/คน แม้จะเพิ่มมีฟันน้ำนมขึ้นครบ แต่ร้อยละ 3.2 ของเด็ก เริ่มมีประสบการณ์การสูญเสียฟันในช่องปากแล้ว นอกจากนี้พบว่า ในกลุ่มเด็กที่มีประสบการณ์โรคฟันผุนั้น เกือบทั้งหมดจะเป็นรอยโรคฟันผุที่ไม่ได้รับการรักษา คือร้อยละ 50.6 หรือเฉลี่ย 2.6 ซี่/คน อัตราการเกิดโรคฟันผุในเด็กเล็กนี้ พบสูงสุดในเขตภาคใต้และภาคกลาง ร้อยละ 61.0 และ 59.6 ค่าเฉลี่ย dmft 3.1 และ 3.0 ซี่/คน ตามลำดับ ซึ่งต่างจากเด็กในภาคเหนือที่มีอัตราการเกิดโรคฟันผุน้อยกว่าอย่างชัดเจน โดยพบเด็กเป็นโรคฟันผุร้อยละ 46.0 มีค่าเฉลี่ย dmft 1.7 ซี่/คน ซึ่งต่ำกว่าภาคใต้และภาคกลางเกือบครึ่ง อัตราการเกิดโรคในเขตชนบทสูงกว่าในเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร โดยเขตชนบทพบร้อยละ 55.3 เขตเมืองและกรุงเทพมหานคร พบร้อยละ 48.8 และ 49.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.3 และ 1.4)

สำหรับผลสภาวะสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 5 ปี พบว่าสถานการณ์และการกระจายของโรคเป็นไปในรูปแบบเดียวกันกับการเกิดโรคฟันผุในเด็กอายุ 3 ปี แต่อัตราการเกิดโรคฟันผุสูงกว่าชัดเจนมาก ในช่วงเวลาเพียง 2 ปี โดยในภาพรวมประเทศพบอัตราการเกิดโรคฟันผุ สูงถึงร้อยละ 78.5 มีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (dmft) 4.4 ซี่/คน ภาคใต้และภาคกลางพบโรคสูงสุดเช่นเดียวกับกลุ่มอายุ 3 ปี แต่พบสูงขึ้นเป็นร้อยละ 83.4 และ 82.6 ค่า dmft เฉลี่ย 5.0 และ 4.6 ซี่/คน ตามลำดับ และภาคเหนือเป็นภาคที่พบเด็กมีพบเด็กเป็นโรคฟันผุน้อยกว่าภาคอื่น คือร้อยละ 75.5 ค่าเฉลี่ย dmft 3.0 ซี่/คน นอกจากนี้ ยังพบการสูญเสียฟันเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 8.2 (ตารางที่ 1.5 และ 1.6)

1.2 ชุดฟันแท้

กลุ่มเด็กและเยาวชน

ฟันแท้เริ่มขึ้นในช่องปากเมื่ออายุประมาณ 6 ปี ซึ่งเด็กส่วนใหญ่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฟัน 2 ซี่แรกที่ขึ้นในปาก คือฟันตัดแท้ซี่ที่ 1 และฟันกรามแท้ซี่ที่ 1 และทยอยขึ้นจนครบ 28 ซี่ เมื่อเด็กอายุ 12 ปี ซึ่งเป็นวัยที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษา สภาวะช่องปากของเด็กกลุ่มอายุนี้นี้ จึงสามารถใช้เพื่อประเมินผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในโรงเรียน และช่วงวัยนี้

ยังเป็นวัยเริ่มต้นของการเป็นเยาวชนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงสภาวะต่างๆทั้งด้านกายภาพและสังคม กลุ่มอายุนี้นี้จึงถูกใช้เป็นตัวแทนของอายุที่เป็นสากลเพื่อการเปรียบเทียบข้อมูลของประเทศต่างๆ

จากการสำรวจสภาวะโรคฟันผุในฟันแท้พบว่า เด็กอายุ 12 ปี มีประสบการณ์โรคฟันผุ ร้อยละ 52.3 มีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (DMFT) เท่ากับ 1.3 ซี/คน เป็นฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษา ร้อยละ 29.1 แต่สถานการณ์การได้รับบริการของเด็กกลุ่มนี้ พบว่าได้รับบริการอุดฟันในสัดส่วนที่สูงกว่าการถอนฟัน คืออุดฟันร้อยละ 33.1 ถอนฟันร้อยละ 3.9 ตามลำดับ โดยเด็กภาคเหนือจะได้รับบริการอุดฟันสูงสุด ร้อยละ 43.1 ภาคใต้น้อยสุด ร้อยละ 24.5 สอดคล้องกับข้อมูลที่เด็กภาคเหนือมีฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษาเหลือร้อยละ 21.5 ในขณะที่ภาคใต้พบเด็กฟันผุยังไม่ได้รักษาสูงสุด ร้อยละ 40.2 อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า เด็กกรุงเทพมหานคร มีประสบการณ์โรคฟันผุน้อยสุด คือร้อยละ 44.7 เมื่อเทียบกับเขตเมือง เขตชนบท และภาคต่างๆ ซึ่งพบมากกว่าครึ่ง รวมทั้งมีฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษาและมีฟันถอนน้อยสุด คือร้อยละ 20.3 และ 2.0 ในขณะที่การให้บริการป้องกันโดยการเคลือบหลุมร่องฟัน กรุงเทพมหานครดำเนินการได้สูงสุด ครอบคลุมถึงร้อยละ 42.8 เฉลี่ย 1.4 ซี/คน ในขณะที่ภาพรวมประเทศมีเด็กนักเรียนอายุ 12 ปี ได้รับการเคลือบหลุมร่องฟันแล้วร้อยละ 35.2 เฉลี่ย 0.7 ซี/คน (ตารางที่ 1.7 และ 1.8)

ตามธรรมชาติวิทยาของการเกิดโรคฟันผุและวิธีการตรวจที่เป็นการวัดโรคแบบสะสม อัตราการเกิดโรคจึงเพิ่มขึ้นตามอายุ ในกลุ่มเยาวชนอายุ 15 ปี พบเด็กส่วนใหญ่มีประสบการณ์โรคฟันผุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 62.4 ค่าเฉลี่ย DMFT เท่ากับ 1.9 ซี/คน ฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษา ร้อยละ 36.0 ความชุกของผู้เป็นโรค ลักษณะการกระจายของโรคมีรูปแบบคล้ายกับของเด็กอายุ 12 ปี คือ เด็กกรุงเทพมหานคร จะมีประสบการณ์โรคฟันผุน้อยสุดร้อยละ 53.7 เมื่อเทียบกับเขตเมือง เขตชนบท และภาคต่างๆ มีฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษาและมีฟันถอนน้อยสุด คือร้อยละ 26.8 และ 4.2 ในขณะที่ภาคใต้มีเด็กฟันผุยังไม่ได้รักษาสูงสุด ร้อยละ 55.7 และถอนฟันร้อยละ 12.7 (ตารางที่ 1.9 และ 1.10)

สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชน สถานการณ์โรคฟันผุในเขตชนบท มีอัตราสูงกว่าเขตเมืองเล็กน้อย ในขณะที่กรุงเทพมหานคร มีประสบการณ์การเกิดโรคฟันผุน้อยกว่าอย่างชัดเจน (ตารางที่ 1.7 และ 1.9)

กลุ่มวัยทำงานและสูงอายุ

กลุ่มวัยทำงานและกลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์การเป็นโรคฟันผุครอบคลุมเกือบทั้งกลุ่มประชากร ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี (ตารางที่ 1.11 และ 1.12) ร้อยละของประสบการณ์การเกิดฟันผุและการสูญเสียฟันในเขตชนบทน้อยกว่าเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร เล็กน้อย แต่ค่าเฉลี่ยจำนวนซี/คน แตกต่างชัดเจน โดยในเขตชนบท มีค่า เฉลี่ยประสบการณ์การเกิดฟันผุ (DMFT) 4.7 ซี/คน ส่วนเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร มีค่า 7.4 และ 7.2 ซี/คน ตามลำดับ ค่าเฉลี่ย

การถอนฟัน เขตชนบท 2.9 ซี/คน เขตเมืองและกรุงเทพมหานคร มีค่า 4.5 และ 3.6 ซี/คน เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มวัยทำงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประสบการณ์การเกิดฟันผุ การอุดฟัน การถอนฟัน รวมทั้งมีฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษาน้อยกว่า ภาคอื่นๆอย่างชัดเจน ในขณะที่ภาคกลางมีประสบการณ์การเกิดฟันผุและการถอนฟันสูงสุด เมื่อพิจารณาในกลุ่มวัยสูงอายุ 60-74 ปี (ตารางที่ 1.13 และ 1.14) พบว่าผู้สูงอายุในเขตชนบท มีฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษาซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการสูญเสียฟันในอนาคตร้อยละ 51.4 ซึ่งสูงกว่าเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร แต่มีการอุดฟันน้อยกว่าอย่างชัดเจนมาก โดยในเขตชนบท มีผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 6.6 ที่ได้รับการอุดฟัน ในขณะที่เขตเมืองและกรุงเทพมหานคร มีร้อยละ 22.6 และ 33.3 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ฟันที่เหลือในช่องปากในกลุ่มผู้ใหญ่อายุ 35-44 ปี ยังมีปัญหาการผุบริเวณรากฟัน ร้อยละ 6.1 และการผุจะเพิ่มขึ้นในผู้สูงอายุ 60-74 ปี เป็นร้อยละ 17.2 โดยพบสูงมากในผู้สูงอายุเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบร้อยละ 30.0 มีรากฟันผุและอุด ร้อยละ 16.7 มีรากฟันผุที่ยังไม่ได้รับการอุด (ตารางที่ 1.15)

สำหรับปัญหาการสูญเสียฟัน ในผู้สูงอายุเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร จะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเขตชนบท คือ 15.4 14.2 และ 10.7 ซี/คน ตามลำดับ การสูญเสียฟันนี้เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตจากกลุ่มวัยทำงานที่มีฟันแท้เฉลี่ย เหลือ 28.3 ซีต่อคน เมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุมีฟันแท้เหลือในปากเฉลี่ยเพียง 18.8 ซีต่อคน โดยในเขตชนบทจะมีค่าเฉลี่ยฟันแท้เหลือสูงกว่าเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร คือ 21.3, 16.6 และ 17.8 ซี/คน ตามลำดับ เปรียบเทียบรายภาค พบภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 22.1 ซี/คน ภาคกลางน้อยสุดเพียง 15.6 ซี/คน (ตารางที่ 1.14) และเพื่อประสิทธิภาพในการบดเคี้ยวที่ดี ผู้สูงอายุควรมีฟันใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 20 ซี ซึ่งทั้งประเทศมีร้อยละ 57.8 เมื่อเปรียบเทียบรายภาค พบสูงสุดที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ร้อยละ 69.8 น้อยสุดที่ภาคกลาง ร้อยละ 46.7 (ตารางที่ 1.17) ผู้สูงอายุในชนบทมีฟันใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 20 ซี จำนวนสูงกว่าผู้สูงอายุที่อยู่ในเมืองชัดเจน คือร้อยละ 62.5 และ 48.3 ตามลำดับ นอกจากนี้ในผู้สูงอายุ 80-89 ปี พบมีฟันแท้ใช้งานอย่างน้อย 20ซี ประมาณ 1 ใน 4 คือ ร้อยละ 23.5

คู่สบฟันหลังเป็นตัวชี้วัดสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ในการวัดประสิทธิภาพการบดเคี้ยว ซึ่งควรมีอย่างน้อย 4 คู่สบ จึงจะเพียงพอต่อการบดเคี้ยว ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี มีฟันหลังสบเฉลี่ย 7.3 คู่/คน และลดลงเหลือเพียง 3.2 คู่/คนในกลุ่มผู้สูงอายุ 60-74 ปี และลดลงอีกจนเหลือเพียง 1.0 คู่/คนเมื่ออายุ 80 ปี นั่นหมายถึง เมื่ออายุเพิ่มขึ้นประสิทธิภาพในการบดเคี้ยวอาหารของผู้สูงอายุไทยจะลดลง อย่างไรก็ตาม ผู้สูงอายุ 60-74 ปี ที่อยู่ในชนบทร้อยละ 47.6 ยังคงมีคู่สบฟันหลังอย่างน้อย 4 คู่ ซึ่งสูงกว่าผู้สูงอายุในเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร ที่มีเพียง ร้อยละ 36.5 และ 37.5 ตามลำดับ ผู้สูงอายุในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าครึ่ง ยังคงมีคู่สบฟันหลังอย่างน้อย 4 คู่ ร้อยละ 54.6 และ 51.9 ซึ่งสูงกว่าผู้สูงอายุในภาคใต้และภาคกลางที่มีเพียง ร้อยละ 37.4 และ 33.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.18) อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ที่สะท้อนปัญหาที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต

ของผู้สูงอายุมากที่สุด คือ การปราศจากฟันแท้ทั้งปาก ซึ่งพบร้อยละ 7.2 โดยภาคใต้และกรุงเทพมหานคร มีผู้สูงอายุที่ปราศจากฟันแท้สูงสุด เป็นร้อยละ 11.2 และ 10.8 ในขณะที่ภาคเหนือ มีผู้สูงอายุที่ไม่มีฟันทั้งปากน้อยสุด เพียงร้อยละ 4.7 (ตารางที่ 1.19)

2. ความจำเป็นในการรับการรักษาโรคฟันผุ

เด็กก่อนวัยเรียน

ในเด็ก 3 ปี และ 5 ปี พบว่า มีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลโดยทันตบุคลากร แม้จะยังไม่มีย่อยโรคฟันผุ แต่มีสภาพฟันที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค ดังนั้นร้อยละ 62.7 ของเด็ก 3 ปี จึงจำเป็นต้องได้รับบริการป้องกันฟันผุ ด้วยการเคลือบหลุมร่องฟัน (sealant) โดยเด็กในภาคกลางและกรุงเทพมหานครมีความต้องการสูงสุด คือร้อยละ 91.0 และ 71.4 ตามลำดับ ส่วนในเด็กอายุ 5 ปี มีความต้องการบริการเชิงป้องกันในทิศทางเดียวกัน เพียงแต่ต้องการในจำนวนน้อยกว่า เป็นที่น่าสังเกตว่า ความต้องการการรักษาในเด็กอายุ 5 ปี สูงกว่าอายุ 3 ปี อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการรักษาที่ยุ่งยาก ซับซ้อน เช่น การอุดฟัน 2 ด้านขึ้นไป การรักษารากฟัน และการถอนฟันน้ำนม โดยในเด็กอายุ 3 ปี ต้องการ ร้อยละ 30.5, 9.3 และ 13.0 ในขณะที่ เด็ก 5 ปี ต้องการการรักษาดังกล่าวสูงขึ้นกว่าเท่าตัวเป็นร้อยละ 60.3, 24.0 และ 30.9 ตามลำดับ และพบว่าภาคใต้ เป็นภาคที่มีเด็ก 3 ปี และ 5 ปี ต้องการการรักษาด้วยการอุดฟัน รักษาฟัน และถอนฟันสูงสุด ตามมาด้วยเด็กภาคกลางที่ต้องการการครอบฟันสูงสุด (ตารางที่ 1.20 และ 1.21)

เด็กนักเรียนและเยาวชน

เด็กอายุ 12 ปี เป็นวัยที่ฟันแท้เพิ่งขึ้นครบ 28 ซี่ บริการที่ต้องการส่วนใหญ่ เป็นบริการเพื่อการป้องกันและควบคุมการเกิดโรคฟันผุ โดยเป็นความต้องการเคลือบหลุมร่องฟันสูงสุด ร้อยละ 78.3 เฉลี่ย 3 ซี่/คน ความต้องการการรักษาด้วยเทคนิคการอุดฟันเพื่อการป้องกันฟันผุ (PRR: Preventive Resin Restoration) รองลงมา คือร้อยละ 38.5 ในขณะที่ความต้องการในกลุ่มบริการเพื่อการรักษา เช่น การอุดฟัน ถอนฟัน จะมีสัดส่วนที่น้อยกว่า โดยความต้องการอุดฟัน 1 ด้าน มีร้อยละ 21.6 มีฟันผุลุกลามจนจำเป็นต้องรักษารากฟันและถอนฟัน ร้อยละ 6.1 และ 6.2 ตามลำดับ ส่วนในเยาวชนอายุ 15 ปี พบว่า บริการที่ต้องการส่วนใหญ่ เป็นบริการเพื่อการป้องกันและควบคุมการเกิดโรคฟันผุ ซึ่งสูงกว่าบริการเพื่อการรักษาชัดเจน เช่นเดียวกับกลุ่มอายุ 12 ปี เพียงแต่ความต้องการบริการเพื่อการป้องกันมีอัตราลดลง ในขณะที่ความต้องการเพื่อการรักษาเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (ตารางที่ 1.22 และ 1.23)

กลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ

ในกลุ่มวัยทำงานอายุ 35-44 ปี พบว่า มีความต้องการการรักษาโดยการอุดฟัน 1 ด้าน สูงสุด เมื่อเทียบกับความต้องการการรักษาชนิดอื่นๆ รองลงมาคือการถอนฟัน ร้อยละ 42.0 และ 26.2 ตามลำดับ ซึ่งความต้องการการรักษาในกลุ่มอายุนี้นี้ มีรูปแบบเช่นเดียวกันในทุกภาคส่วนของ

ประเทศ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ 60-74 ปี ต้องการการรักษาโดยการถอนฟันสูงสุด คือร้อยละ 54.3 รองลงมาร้อยละ 47.1 ต้องการการอุดฟัน 1 ด้าน ลักษณะความต้องการนี้ เป็นไปในทิศทางเดียวกับความต้องการของผู้สูงอายุในชนบท ที่ต้องการการถอนฟัน สูงถึงร้อยละ 60.7 การอุดฟัน 1 ด้าน ร้อยละ 44.2 ซึ่งจะแตกต่างกับผู้สูงอายุในเขตเมืองและกรุงเทพมหานครที่ต้องการการอุดฟัน 1 ด้าน สูงกว่าการถอนฟัน (ตารางที่ 1.24 และ 1.25)

3. สภาวะฟันตกกระ

สภาวะฟันตกกระ เป็นความผิดปกติของผิวเคลือบฟัน ที่เกิดจากการสะสมแร่ธาตุ ไม่สมบูรณ์ตั้งแต่ในวัยเด็ก เนื่องมาจากผลการได้รับสารฟลูออไรด์เข้าสู่ร่างกายในปริมาณสูงกว่าระดับที่เหมาะสม จากการสำรวจพบว่า เด็กอายุ 12 ปี ร้อยละ 90.8 มีสภาวะฟันปกติ ร้อยละ 7.1 พบฟันตกกระในระดับสงสัย ร้อยละ 0.2 มีสภาวะฟันตกกระในระดับปานกลาง แต่ไม่พบฟันตกกระในระดับรุนแรง (ตารางที่ 1.26)

4. สภาวะปริทันต์

เด็กวัยเรียนและเยาวชน

ปัญหาสภาวะปริทันต์ในเด็กวัยเรียนและเยาวชน คือ การมีเหงือกอักเสบ และการมีหิน น้ำลาย พบว่า เด็กอายุ 12 ปี ร้อยละ 50.3 มีเหงือกอักเสบ เลือดออก โดยร้อยละ 20.7 มีหินน้ำลาย ร่วมด้วย แต่ก็ยังมีเด็กอีกร้อยละ 19.9 ที่มีหินน้ำลายในช่องปากโดยไม่มีการอักเสบของเหงือก แต่จำเป็นต้องได้รับการขูดหินปูนเนื่องจากเด็กกลุ่มนี้มีโอกาสพัฒนาเป็นเหงือกอักเสบได้ เด็กใน กรุงเทพมหานครและภาคกลาง จะมีสภาวะปริทันต์ดีกว่าเด็กในเขตอื่นและภาคอื่นๆ อย่างชัดเจน ในขณะที่เด็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบปัญหาเหงือกอักเสบสูงสุด ถึงร้อยละ 72.1 โดยร้อยละ 34.8 มีหินน้ำลายร่วมด้วย (ตารางที่ 1.29 – 1.31)

เยาวชนอายุ 15 ปี มีปัญหาเหงือกอักเสบมากกว่าเด็กอายุ 12 ปี เพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 53.6 แต่มีเหงือกอักเสบร่วมกับหินน้ำลายในสัดส่วนที่สูงกว่า คือร้อยละ 30.3 ลักษณะ การกระจายของโรค เยาวชนในภาคกลางยังคงมีสภาวะปริทันต์ดีกว่าเขตอื่นและภาคอื่นชัดเจนมาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มีสภาวะเหงือกอักเสบสูงสุด คือร้อยละ 64.0 และ 63.5 ตาม ลำดับ แต่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีเหงือกอักเสบที่มีหินน้ำลายร่วมด้วยสูงสุด คือร้อยละ 42.3 (ตารางที่ 1.32 - 1.34)

วัยทำงานและผู้สูงอายุ

วัยทำงานอายุ 35-44 ปี พบร้อยละ 14.1 มีสภาวะเหงือกปกติ โดยมีค่าเฉลี่ยเกือบครึ่ง ปากต่อคน คือ 2.8 ส่วน ใน 6 ส่วน ร้อยละ 39.3 มีปัญหาเหงือกอักเสบ โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 30.9 เกิดร่วมกับหินน้ำลาย ส่วนโรคปริทันต์อักเสบที่มีทำลายอวัยวะปริทันต์เกิดเป็นร่องลึกปริทันต์ จะพบ

รอยโรคชัดเจนในวัยทำงานและเพิ่มขึ้นในวัยสูงอายุ โดยในวัยทำงานพบรอยโรคปริทันต์อักเสบ ร้อยละ 15.6 เป็นโรคปริทันต์ที่มีร่องลึกระดับ 4-5 มิลลิเมตร ร้อยละ 10.9 และร่องลึกปริทันต์ตั้งแต่ 6 มิลลิเมตรขึ้นไป ร้อยละ 4.7 ประชากรในภาคกลางมีความชุกของโรคปริทันต์ต่ำกว่าทุกภาค ในขณะที่ภาคใต้มีความชุกของโรคปริทันต์ที่มีร่องลึกปริทันต์ตั้งแต่ 6 มิลลิเมตรขึ้นไปร้อยละ 9.0 ซึ่งสูงกว่าภาคอื่นๆ (ตารางที่ 1.35 -1.36)

ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุ 60-74 ปี พบความชุกของโรคปริทันต์อักเสบเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 32.1 โดย 1 ใน 3 คือร้อยละ 11.4 เป็นผู้ที่มีการร่องลึกปริทันต์ตั้งแต่ 6 มิลลิเมตรขึ้นไป ร้อยละ 20.7 มีร่องลึกปริทันต์ 4-5 มิลลิเมตร ผู้สูงอายุในเขตภาคกลางมีความชุกของโรคปริทันต์น้อยกว่าภาคอื่นๆ ชัดเจน ส่วนผู้สูงอายุภาคใต้มีร่องลึกปริทันต์ตั้งแต่ 6 มิลลิเมตรขึ้นไป สูงกว่าภาคอื่นๆ (ตารางที่ 1.37) ซึ่งรอยโรคปริทันต์จำเป็นต้องได้รับการรักษาจากทันตแพทย์ และเมื่อพิจารณาจากส่วนในช่องปาก พบว่า ผู้สูงอายุมีฟันเหลืออยู่ในช่องปาก เฉลี่ย 4 ใน 6 ส่วนต่อคน (4 sextants) ในจำนวนนี้มีสภาวะเหงือกปกติเฉลี่ย 1.3 ส่วนต่อคน ส่วนที่เหลือ 2.7 ส่วน มีหินน้ำลาย มีเหงือกอักเสบ หรือมีร่องลึกปริทันต์ทั้งในระดับต้นและระดับลึก (ตารางที่ 1.38)

5. สภาวะการใส่ฟันเทียมและความจำเป็นในการรับบริการ

จากปัญหาการสูญเสียฟันที่พบตั้งแต่กลุ่มวัยทำงานและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆจนมากกว่าครึ่งปากในกลุ่มผู้สูงอายุ จึงมีความจำเป็นที่ต้องใส่ฟันเทียมเพื่อทดแทนฟันที่สูญเสียไป แต่ในประชากรกลุ่มวัยทำงานมีเพียงร้อยละ 5.7 เท่านั้น ที่ใส่ฟันเทียมอยู่ โดยเกือบทั้งหมด เป็นฟันเทียมชนิดถอดได้บางส่วน และเกือบทั้งหมดเป็นการใส่เฉพาะในฟันบนส่วนในกลุ่มผู้สูงอายุพบว่าทั้งการใส่ฟันเทียมบางส่วน และการใส่ฟันเทียมแบบทั้ง arch ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในชากรรไกรบน เป็นร้อยละ 7.4 และ 8.9 ตามลำดับ ส่วนการใส่ฟันเทียมเฉพาะชากรรไกรล่าง ในฟันเทียมบางส่วน มีร้อยละ 2.9 ในฟันเทียมแบบทั้ง arch มีร้อยละ 6.7 อัตราส่วนการใส่ฟันเทียมแบบทั้ง arch จะเพิ่มขึ้นในกลุ่มผู้สูงอายุ โดยมีการใส่ฟันเทียมแบบทั้ง arch ทั้งชากรรไกรบนและล่าง ร้อยละ 5.38 โดยจะมากสุดในเขตกรุงเทพมหานคร และภาคใต้ เป็นร้อยละ 9.2 และ 8.8 ตามลำดับ และจะเพิ่มขึ้นชัดเจนเป็นร้อยละ 18.1 ในผู้สูงอายุ 80 ปี (ตารางที่ 1.39)

สำหรับความจำเป็นที่ต้องได้รับการใส่ฟันเทียมใหม่ ในกลุ่มวัยทำงาน อายุ 35-44 ปี จะเป็นความต้องการใส่ฟันเทียมถอดได้บางส่วนทั้งหมด โดยเป็นความต้องการในชากรรไกรล่างมากที่สุดคือร้อยละ 33.2 ในขณะที่ต้องการใส่ในชากรรไกรบน เป็นร้อยละ 22.1 สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ 60-74 ปี ความจำเป็นที่ต้องได้รับการใส่ฟันเทียมบางส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50.0 และ 58.6 ในชากรรไกรบนและล่าง ตามลำดับ ส่วนความจำเป็นที่ต้องได้รับการใส่ฟันเทียมแบบทั้ง arch ในชากรรไกรบนและล่าง มีค่าใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 4.5 และ 4.3 ตามลำดับ ซึ่งความต้องการใส่ฟันเทียมแบบทั้ง arch ทั้งเฉพาะในชากรรไกรบน หรือล่าง หรือทั้งชากรรไกรบนและล่าง จะเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนมากในผู้สูงอายุวัย 80 ปี เป็นร้อยละ 23.0, 26.5 และ 18.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.40)

ผลการสัมภาษณ์พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยง

การสัมภาษณ์ในการสำรวจครั้งนี้ได้ดำเนินการในทุกกลุ่มอายุ โดยคำถามที่ใช้สัมภาษณ์ นอกจากเพื่อประเมินปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถานะช่องปากที่ทำการสำรวจแล้ว จะมุ่งเน้นประเด็นสำคัญที่จะส่งผลต่อการวางแผนและการประเมินผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในแต่ละกลุ่มอายุ รวมทั้งเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่จะได้จากระเบียบวิธีการสำรวจในครั้งนี้ ดังนั้นประเด็นคำถามและข้อคำถาม จึงไม่เหมือนกันในแต่ละกลุ่มอายุ

กลุ่มเด็กก่อนวัยเรียน

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มเด็กอายุ 3 ปี พบว่า ในเด็กชายและเด็กหญิง ส่วนใหญ่มีน้ำหนักร้อยละ 71.1 และ 73.4 มีส่วนสูงตามเกณฑ์ร้อยละ 77.2 และ 78.0 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.6 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 15.4 ยกเว้นภาคใต้ ซึ่งในการสำรวจครั้งนี้ มีเด็กที่นับถือศาสนาอิสลาม มากเกินกว่าครึ่ง คือร้อยละ 52.3 เด็กส่วนใหญ่ร้อยละ 66.5 ยังคงอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยเฉพาะในชนบท ยกเว้นเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งร้อยละ 52.1 เข้าเรียนในชั้นอนุบาลแล้ว สำหรับกลุ่มเด็กอายุ 5 ปี พบมีน้ำหนักร้อยละ 67.7 ในเด็กชายและร้อยละ 73.6 ในเด็กหญิง โดยเด็กชาย ร้อยละ 12.1 และ 9.2 จะมีน้ำหนักค่อนข้างน้อย และน้อยกว่าเกณฑ์ แต่ร้อยละ 77.6 ในเด็กชายร้อยละ 80.1 ในเด็กหญิง ยังมีส่วนสูง อยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 85.4 ยกเว้นภาคใต้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 44.3 ศาสนาอิสลามร้อยละ 55.5 เด็กกลุ่มอายุนี้นับถือศาสนาพุทธทั้งหมดเข้าเรียนในชั้นอนุบาลแล้ว ยกเว้นภาคใต้ ซึ่งเด็กร้อยละ 24.9 ยังคงอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ตารางที่ 2.1-2.3)

พฤติกรรมด้านทันตสุขภาพ

เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้เป็นเด็กเล็ก จึงมีข้อจำกัดในการสื่อสารอยู่มาก ดังนั้นการถามคำถามจึงใช้คำถามเพียง 4 ข้อ คือ การแปรงฟันตอนเช้าก่อนมาโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ที่แปรงฟันให้กับเด็ก การดื่มนมรสชาติต่างๆ และการดื่มนมจากขวดเมื่ออยู่ที่บ้าน พบว่า ร้อยละ 94.5 แปรงฟันตอนเช้าก่อนมาโรงเรียน โดยร้อยละ 52.4 แปรงฟันด้วยตนเอง ร้อยละ 44.2 แม่หรือผู้ปกครองแปรงให้ พบว่าผู้ปกครองในกรุงเทพมหานครและเขตเมืองจะแปรงฟันให้เด็กมากกว่าผู้ปกครองในเขตชนบท เมื่อเด็กโตขึ้นอายุ 5 ปี เด็กแปรงฟันเองมากขึ้น เป็นร้อยละ 83.4 และผู้ปกครองมีแนวโน้มช่วยแปรงฟันให้เด็กลดลง (ตารางที่ 2.4-2.5)

พฤติกรรมการดื่มนมของเด็กอายุ 3 ปี เมื่ออยู่ที่บ้าน เด็กดื่มนมจืดมากกว่านมหวาน เป็นร้อยละ 44.2 และร้อยละ 32.3 ตามลำดับ ซึ่งรูปแบบจะเหมือนกันในทุกเขตและทุกภาค ยกเว้น เด็กในภาคกลางที่มีอัตราส่วนการดื่มนมหวานมากกว่านมจืด เป็นร้อยละ 39.8 และร้อยละ 31.7 ตามลำดับ ทั้งนี้เด็ก 3 ปี ถึงร้อยละ 39.4 ที่ยังคงดื่มนมจากขวดเมื่ออยู่ที่บ้านด้วย ส่วนพฤติกรรม การดื่มนมในเด็กอายุ 5 ปี มีรูปแบบเช่นเดียวกันกับเด็ก 3 ปี คือดื่มนมจืดมากที่สุด ดื่มนมหวานลดลง แต่นมเปรี้ยวมีอัตราเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และที่น่าสนใจคือ ยังมีเด็กอีกร้อยละ 12.5 ที่ยังคงดื่มนมจาก ขวดอยู่ (ตารางที่ 2.6-2.8)

กลุ่มเด็กและเยาวชน

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 12 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 86.6 รองลงมาคือ ศาสนาอิสลามและคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 12.8 และ 0.7 ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างในภาคใต้ ซึ่งร้อยละ 49.0 นับถือศาสนาอิสลาม ที่เหลือเป็นพุทธ เด็กร้อยละ 41.6 เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษา ส่วนที่เหลือร้อยละ 58.4 อยู่ชั้นมัธยมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างอายุ 15 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 87.5 รองลงมาคือศาสนา อิสลามและคริสต์ เป็นร้อยละ 11.7 และ 0.8 ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างในภาคใต้ ซึ่งร้อยละ 52.9 นับถือศาสนาอิสลาม เช่นเดียวกับกลุ่มอายุ 12 ปี กลุ่มตัวอย่างอายุ 15 ปีนี้ มีร้อยละ 0.4 ที่ ออกจากระบบโรงเรียนไปแล้ว ที่เหลือส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.1 ยังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 42.4 อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ตารางที่ 3.1-3.2)

พฤติกรรมด้านทันตสุขภาพ

สัมภาษณ์ 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ พฤติกรรมการแปรงฟันและการใช้ยาสีฟัน และ พฤติกรรมการบริโภคขนมและเครื่องดื่ม

1. พฤติกรรมการแปรงฟันและการใช้ยาสีฟัน

พฤติกรรมการแปรงฟันของเด็กทั้งอายุ 12 ปี และ 15 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.6 และ 97.7 แปรงฟันหลังตื่นนอนตอนเช้าทุกวันหรือเกือบทุกวัน ส่วนการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน ที่มีการดำเนินการในโรงเรียนมานานแล้ว พบว่า มีเด็กอายุ 12 ปี ร้อยละ 17.8 ที่ยังแปรงฟันหลัง อาหารกลางวันโรงเรียนทุกวัน ร้อยละ 36.1 มีแปรงบ้าง และร้อยละ 46.1 ตอบว่าไม่เคยแปรงเลย โดยเฉพาะเด็กในกรุงเทพมหานคร มีเพียงร้อยละ 3.3 ที่ตอบว่าแปรงทุกวัน ในขณะที่ร้อยละ 65.9 ตอบว่าไม่เคยแปรงเลย สถานการณ์เช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่า กิจกรรมการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน ที่โรงเรียนมีเด็กเข้าร่วมกิจกรรมน้อยลง โดยเฉพาะเด็กในชั้นสูงสุดในโรงเรียนประถมศึกษา (ตารางที่ 2.16) ในขณะที่กลุ่มเยาวชนอายุ 15 ปี ซึ่งเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งไม่มีความชัดเจนของ โครงการแปรงฟันในโรงเรียน อัตราส่วนการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันโรงเรียนก็ยิ่งน้อยลง

เหลือเพียงร้อยละ 5.1 ที่ยังคงแปรงฟันหลังอาหารกลางวันที่โรงเรียนทุกวัน ร้อยละ 28.7 มีแปรงบ้าง และร้อยละ 66.2 ตอบว่าไม่เคยแปรงเลย

สำหรับการแปรงฟันก่อนนอนซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญที่จะช่วยป้องกันโรคฟันผุ พบว่า เด็กอายุ 12 ปี แปรงฟันก่อนนอนทุกวันร้อยละ 57.8 เด็กในกรุงเทพมหานครแปรงฟันก่อนนอนทุกวัน มากสุด คือร้อยละ 76.3 รองลงมาเป็นเด็กในเขตเมือง ส่วนเด็กในชนบทมีความสม่ำเสมอในการแปรงฟันก่อนนอนน้อยสุด เพียงร้อยละ 48.1 นอกจากนี้ยังมีเด็กอีกร้อยละ 9.5 ที่ตอบว่าไม่เคยแปรงฟันก่อนนอนเลย อย่างไรก็ตามพฤติกรรมนี้มีแนวโน้มดีขึ้นในกลุ่มเยาวชนอายุ 15 ปี โดยพบเด็กที่แปรงฟันสม่ำเสมอทุกวันก่อนนอน เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 71.5 และเด็กที่ไม่แปรงฟันเลยมีจำนวนน้อยลงเหลือร้อยละ 3.4 (ตารางที่ 3.3 และ 3.5)

แม้ว่าเด็กจะมีพฤติกรรมการแปรงฟันก่อนนอนทุกวัน แต่พบว่าหลังการแปรงฟันในเด็กอายุ 12 ปีร้อยละ 18.9 ยังมีการบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มอีกและจะไม่แปรงฟันซ้ำอีกครั้งก่อนเข้านอนจริง ในขณะที่ร้อยละ 38.8 ไม่รับประทานอาหารใดๆอีกหลังแปรงฟัน ส่วนเยาวชนอายุ 15 ปีก็เช่นเดียวกัน ในกลุ่มที่แปรงฟันก่อนนอนทุกวัน ยังพบร้อยละ 22.8 ที่มีการบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มอีก ในขณะที่ร้อยละ 48.7 ไม่มีการบริโภคใดๆหลังการแปรงฟัน (ตารางที่ 3.4 และ 3.6) พฤติกรรมดังกล่าวสะท้อนถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องการแปรงฟันที่ถูกต้องเพื่อผลการทำความสะอาดและการป้องกันโรคฟันผุ เพราะหากแปรงฟันแล้วยังกินอาหารหรือเครื่องดื่ม ก็ไม่มีประโยชน์ทั้งในแง่ของความสะอาด และยังคงมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุเช่นเดียวกับการไม่แปรงฟันก่อนนอน

ในการแปรงฟัน แม้เด็กทั้ง 2 กลุ่มจะเลือกใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์เป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 91.4 ในกลุ่ม 12 ปี และร้อยละ 89.5 ในกลุ่มอายุ 15 ปี แต่ร้อยละ 42.4 และร้อยละ 50.7 ของเด็กทั้งสองกลุ่มดังกล่าว มีการบ้วนน้ำหลังแปรงฟันอย่างน้อย 1 แก้ว ซึ่งการบ้วนน้ำในปริมาณดังกล่าวจะชะล้างฟลูออไรด์จากยาสีฟันออกจากช่องปากเกือบหมด ทำให้การคงประสิทธิภาพการทำงานของฟลูออไรด์ในช่องปากลดลง ร่วมกับการเลือกใช้แปรงสีฟัน ที่เด็กทั้ง 2 กลุ่มระบุว่ายังใช้ขนแปรงแบบปานกลางมากกว่าแบบนุ่ม โดยเด็กอายุ 12 ปีร้อยละ 45.9 ใช้ขนแปรงแบบปานกลาง ร้อยละ 42.5 ใช้ขนแปรงแบบนุ่ม ส่วนอายุ 15 ปีใช้ร้อยละ 47.3 และ 41.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.7-3.11)

2. พฤติกรรมการบริโภคขนมและเครื่องดื่ม

การดื่มน้ำอัดลม เป็นพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพช่องปากชัดเจน เนื่องจาก น้ำอัดลมนอกจากจะมีส่วนประกอบหลัก คือน้ำตาล ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของโรคฟันผุแล้ว น้ำอัดลมยังมีค่าความเป็นกรดสูง คือ มีค่า pH ประมาณ 2.7 - 3.0 ซึ่งจะมีผลทำให้ฟันกร่อนได้ด้วย น้ำอัดลมเป็นเครื่องดื่มที่แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับของเด็ก ในเด็กกลุ่มอายุ 12 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.9 ดื่มน้ำอัดลมเป็นบางวัน ร้อยละ 9.6 ดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำทุกวัน มีเพียงร้อยละ 6.6 เท่านั้น

ที่ไม่ดื่มน้ำอัดลมเลย เด็กทั้งในเขตเมืองและชนบทมีพฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลมไม่แตกต่างกัน ส่วนเด็กในกรุงเทพมหานคร จะมีอัตราการดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำทุกวันมากกว่าภาคอื่นๆ คือ ร้อยละ 14.4 ในกลุ่มอายุ 15 ปี แม้ว่าพฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลมจะเป็นไปในแนวเดียวกับเด็กอายุ 12 ปี แต่ความถี่ในการดื่มน้ำอัดลมจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำทุกวัน จากที่มี ร้อยละ 9.6 ในเด็กอายุ 12 ปี พบเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.9 ในกลุ่มอายุ 15 ปี โดยพบสูงสุดใน ภาคกลางและเขตกรุงเทพมหานครที่ดื่มน้ำอัดลมทุกวันเป็นประจำสูงถึงร้อยละ 23.6 และ 22.9 ในขณะที่ภาคเหนือ พบน้อยสุดเพียงร้อยละ 6.6 เท่านั้น ส่วนพฤติกรรมการดื่มน้ำหวาน น้ำผลไม้ ซึ่งมี ส่วนประกอบหลักเป็นน้ำตาล ในเด็กทั้ง 2 กลุ่ม มีแนวโน้มและความถี่ของการดื่มในลักษณะเดียวกับ น้ำอัดลม (ตารางที่ 3.12-3.15)

การกินลูกอม การบริโภคขนมกรุบกรอบซึ่งมีส่วนผสมของแป้งและน้ำตาลเป็นส่วนประกอบหลัก เป็นอีกพฤติกรรมหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุ จากการสำรวจพบว่า พฤติกรรมการกินลูกอมในกลุ่มที่ย่างเข้าสู่วัยรุ่นทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่จะเป็นแบบนานๆครั้ง หรือบางวัน ในขณะที่พฤติกรรมการบริโภคขนมกรุบกรอบกลับมีทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างมาก จนมี อัตราส่วนมากกว่าการดื่มน้ำอัดลม โดยพบว่าร้อยละ 38.9 และ 38.4 ของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี บริโภคขนมเหล่านี้ทุกวัน โดยพฤติกรรมการบริโภคขนมกรุบกรอบนี้จะไปในแนวเดียวกันในทุกภาคยกเว้นภาคใต้ที่มีค่าน้อยกว่าเล็กน้อย (ตารางที่ 3.16-3.19)

จากพฤติกรรมการบริโภคขนมและเครื่องดื่มของเด็ก ที่มีค่าเฉลี่ยเงินค่าขนมและ เครื่องดื่มเฉพาะวันที่ไปโรงเรียนเพิ่มขึ้น จาก 25.27 บาท ในเด็กอายุ 12 ปี เป็น 32.64 บาท ในกลุ่ม อายุ 15 ปี โดยเด็กในเขตเมืองจะใช้จ่ายเงินเป็นค่าขนมมากกว่าเขตชนบท และเด็กในกรุงเทพมหานคร ใช้จ่ายเงินค่าขนมสูงสุดโดยเฉพาะในเด็กอายุ 12 ปี (ตารางที่ 3.20) สะท้อนให้เห็นการเข้าถึงและ กำลังซื้อของเด็กที่เพิ่มขึ้น

การรับรู้และการรับบริการด้านทันตสุขภาพ

สัมภาษณ์ 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ การรับบริการทันตกรรม และผลกระทบจากโรค ในช่องปาก

1. การรับบริการทันตกรรม

จากการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียน และเกณฑ์โรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพที่กำหนดให้เด็กต้องได้รับการตรวจสุขภาพ จึงพบว่าเด็กอายุ 12 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.8 จะได้รับการตรวจฟันในปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยเพียงร้อยละ 8.4 ได้รับการตรวจฟันโดยครู และร้อยละ 90.5 ได้รับการตรวจฟันจากทันตบุคลากร เด็กอายุ 12 ปี ในเขตชนบทจะได้รับการ ตรวจฟันสูงกว่าเด็กในเขตเมือง ในขณะที่เด็กในกรุงเทพมหานคร มีอัตราส่วนการรับบริการตรวจฟัน น้อยที่สุด โดยเฉพาะการตรวจฟันโดยครู สำหรับกลุ่มอายุ 15 ปี อัตราการตรวจฟันประจำปีจะลดลง

เกือบครึ่ง เหลือเพียงร้อยละ 41.1 ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลจากโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพที่ดำเนินการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาลดลง จึงทำให้เด็กอายุ 15 ปี ในภาคกลางที่เคยตรวจฟันในรอบปีที่ผ่านมาทั้งหมด ระบุว่าไม่เคยได้รับการตรวจฟันโดยครูเลย (ตารางที่ 3.23-3.24)

ร้อยละ 50.9 ของเด็กนักเรียนวัย 12 ปี ได้รับการรักษาฟันและเหงือกในปีการศึกษาที่ผ่านมา และจะลดลงเหลือร้อยละ 31.2 ในอายุ 15 ปี สถานพยาบาลที่เด็กไปใช้บริการมากที่สุดคือสถานอนามัยหรือโรงพยาบาลของรัฐ รองลงมาคือสถานพยาบาลภาคเอกชน โดยในเด็กอายุ 12 ปี เป็นร้อยละ 52.7 และ 23.1 ในอายุ 15 ปี เป็นร้อยละ 56.1 และ 34.3 ตามลำดับ แต่ที่เห็นความแตกต่างชัดเจนคือ เด็กในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งอายุ 12 และ 15 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.4 และ 71.6 จะไปรับการรักษาฟันและเหงือกจากสถานพยาบาลภาคเอกชน ในขณะที่เด็กอายุ 12 ปี ในภาคกลาง จะได้รับบริการรักษาจากหน่วยเคลื่อนที่ ที่มาให้บริการที่โรงเรียนมากกว่าภาคอื่นๆ (ตารางที่ 3.25-3.26)

2. ผลกระทบจากโรคในช่องปาก

จากการสัมภาษณ์การรับรู้ปัญหาโรคในช่องปาก เด็กอายุ 12 ปี ร้อยละ 41.7 ระบุว่าเคยปวดฟันในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอาการเจ็บปวด อาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก โดยเด็กร้อยละ 6.3 ระบุว่าเคยหยุดเรียน เนื่องจากอาการปวดฟัน เฉลี่ยหยุดเรียน 1.3 วัน ในขณะที่เยาวชนอายุ 15 ปี ร้อยละ 33.4 เคยมีอาการปวดฟันในรอบปีที่ผ่านมา และร้อยละ 3.6 เคยหยุดเรียนเพราะปวดฟัน เฉลี่ย 1.6 วัน เด็กกลุ่มอายุ 12 และ 15 ปีในภาคใต้ มีอัตราการหยุดเรียน เนื่องจากอาการปวดฟันสูงกว่าพื้นที่อื่นๆ คือร้อยละ 9.6 และ 6.7 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.21-3.22)

นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบของความจำเป็นที่ต้องหยุดเรียนเพื่อไปรับบริการรักษา โดยเด็กอายุ 12 ปี พบร้อยละ 10.1 เคยหยุดเรียน เพื่อไปรักษาฟัน และพบสูงสุดในภาคใต้ ร้อยละ 17.3 ส่วนกลุ่มอายุ 15 ปี พบว่าร้อยละ 6.6 เคยหยุดเรียน เพื่อไปรักษาฟัน และยังคงพบการหยุดเรียนสูงสุดในภาคใต้ ร้อยละ 13.7 (ตารางที่ 3.27-3.28)

กลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไป

ประชากรในกลุ่มวัยทำงาน ร้อยละ 90.6 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 9.2 นับถือศาสนาอิสลาม และร้อยละ 0.2 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 80.0 มีสถานภาพสมรส รองลงมาร้อยละ 14.5 คงเป็นโสด อาชีพหลักที่พบมากคือเกษตรกร ร้อยละ 37.4 รองลงมาคือพนักงาน/ลูกจ้างของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจและรับจ้าง ร้อยละ 22.0 และ 20.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.5 จบชั้นประถมศึกษา รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. รายได้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.7 ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 5,001-15,000 บาทต่อเดือน

สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ ร้อยละ 87.4 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 12.2 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.4 ตามลำดับ ร้อยละ 72.7 มีสถานภาพสมรส รองลงมาเกือบ 1 ใน 5 เป็นหม้าย คือร้อยละ 19.6 ผู้สูงอายุร้อยละ 37.0 ยังคงทำอาชีพเกษตรกรรมเท่ากับวัยทำงาน ร้อยละ 23.7 เป็นกลุ่มที่เกษียณมาจากการประจำ ร้อยละ 16.9 เป็นแม่บ้านหรือทำงานบ้าน ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.5 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้เฉลี่ย น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน (ตารางที่ 4.1)

สุขภาพโดยทั่วไป ของประชากรวัยทำงานอายุ 35-44 ปี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้มีอายุเฉลี่ย 39.6 ปี จึงพบว่าสุขภาพทั่วไปส่วนใหญ่เป็นปกติ มีเพียงร้อยละ 8.2 ที่มีปัญหาโรคภูมิแพ้ ร้อยละ 5.7 มีความดันโลหิตสูง และร้อยละ 3.2 เป็นเบาหวาน ส่วนในกลุ่มผู้สูงอายุ 60-74 ปี กลุ่มตัวอย่างนี้ อายุเฉลี่ย 66.0 ปี ร้อยละ 41.1 มีความดันโลหิตสูง รองลงมา ร้อยละ 17.3 เป็นเบาหวาน แต่เกือบ ทั้งหมดยังคงช่วยเหลือตนเองได้ดีอยู่ (ตารางที่ 4.2)

พฤติกรรมด้านทันตสุขภาพ

ข้อมูลพฤติกรรมด้านทันตสุขภาพกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 ประเด็นหลักคือ พฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปาก และพฤติกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง

1. พฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปาก

จากข้อมูลกลุ่มวัยทำงาน ที่ทั้งหมดระบุว่ายังคงมีฟันแท้เหลืออยู่ในช่องปาก ดังนั้นการทำความสะอาดหลักในกลุ่มนี้ร้อยละ 99.7 คือการแปรงฟัน โดยร้อยละ 97.8 แปรงหลังตื่นนอนตอนเช้า ร้อยละ 79.9 แปรงฟันก่อนเข้านอนโดยไม่รับประทานอาหารหรือดื่มเครื่องดื่มใดๆ ต่อในการแปรงฟันร้อยละ 54.0 ใช้แปรงขนปานกลาง รองลงมาร้อยละ 36.2 ใช้แปรงขนนุ่ม และร้อยละ 7.9 ยังคงชอบใช้แปรงขนแข็ง และส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.0 ใช้ร่วมกับยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ นอกจากนี้มากกว่าครึ่งของวัยทำงานมีการใช้อุปกรณ์เสริมช่วยทำความสะอาด ได้แก่ ไม้จิ้มฟันและน้ำยาบ้วนปากในอัตราใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 28.0 และ 27.2 ตามลำดับ โดยเฉพาะน้ำยาบ้วนปากพบการใช้มากสุดในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 37.3

สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ จากสภาพช่องปากที่ร้อยละ 92.8 ยังคงมีฟันแท้เหลืออยู่ อย่างน้อย 1 ซี่ การทำความสะอาดหลัก ร้อยละ 89.0 จึงยังคงเป็นการแปรงฟัน โดยร้อยละ 94.2 แปรงหลังตื่นนอนตอนเช้า ร้อยละ 65.5 แปรงฟันก่อนเข้านอนโดยไม่รับประทานอาหารหรือดื่มเครื่องดื่มใดๆ ต่อ ในการแปรงฟันผู้สูงอายุเลือกใช้แปรงขนนุ่ม และแข็งปานกลาง ในอัตราใกล้เคียงกัน เป็นร้อยละ 42.7 และ 42.5 แต่ยังมีร้อยละ 12.6 ที่คงใช้แปรงขนแข็ง และส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.7 ใช้ร่วมกับยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ นอกจากนี้ยังพบการใช้อุปกรณ์เสริมช่วยทำความสะอาด ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ ไม้จิ้มฟัน รองลงมาเป็นน้ำยาบ้วนปาก คือ ร้อยละ 31.0 และ 14.8 ตามลำดับ โดยเฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร มีการใช้น้ำยาบ้วนปากมากที่สุด ร้อยละ 26.0 (ตารางที่ 4.3 - 4.13)

กรณีใส่ฟันเทียม ส่วนใหญ่ทั้งกลุ่มวัยทำงานและกลุ่มผู้สูงอายุ ทำความสะอาดด้วยการแปรงฟันเทียม ร้อยละ 75.3 และ 67.8 ตามลำดับ ทำความสะอาดโดยล้างน้ำเปล่า ร้อยละ 11.3 และ 17.0 เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครถึงร้อยละ 31.7 ยังนิยมทำความสะอาดฟันเทียมโดยการล้างน้ำเท่านั้น นอกจากนี้ยังคงพบผู้ไม่ทำความสะอาดฟันเทียมเลย ในกลุ่มวัยทำงานและกลุ่มผู้สูงอายุ ร้อยละ 6.2 และ 6.4 ตามลำดับ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสะท้อนความจำเป็นในการรับรู้การทำมาสะอาดฟันเทียมว่าเป็นสิ่งจำเป็น (ตารางที่ 4.14 - 4.15)

2. พฤติกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมเสี่ยงสำคัญ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพช่องปากและสุขภาพร่างกายโดยรวม คือ การสูบบุหรี่ เนื่องจากการสูบบุหรี่มีความสัมพันธ์ต่อโรคปริทันต์ และยังเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อการเกิดโรคมะเร็งในช่องปาก โดยในกลุ่มวัยทำงานยังคงสูบบุหรี่ ร้อยละ 19.6 เฉลี่ย 11.7 มวน/วัน ในขณะที่ผู้สูงอายุร้อยละ 16.3 ยังคงสูบบุหรี่เฉลี่ย 8.3 มวน/วัน กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคค่อนข้างสูง ในขณะที่ผู้เคยสูบบุหรี่และเลิกได้แล้วมีอยู่ร้อยละ 8.2 ในกลุ่มวัยทำงาน คนกลุ่มนี้เคยสูบบุหรี่มาเฉลี่ย 10.6 เฉลี่ย 14.5 มวน/วัน ในขณะที่ผู้สูงอายุมีอัตราส่วนของผู้ที่เคยสูบบุหรี่มากกว่า คือ ร้อยละ 12.7 ระยะเวลาในการสูบบุหรี่เฉลี่ย 25.0 ปี เฉลี่ย 11.7 มวน/วัน ซึ่งผู้ที่เคยสูบบุหรี่ในระยะเวลาที่นานเกินกว่า 10 ปี แม้เลิกแล้วก็ยังคงเป็นผู้ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคปริทันต์และมะเร็งได้เช่นกัน ผู้สูงอายุในเขตชนบทมีอัตราการสูบบุหรี่สูงกว่าในเขตกรุงเทพมหานครและเขตเมืองอย่างชัดเจน ซึ่งความเสี่ยงต่อโรคสามารถประมาณจากค่า Pack-years ซึ่งมากกว่าครึ่งของกลุ่มผู้สูงอายุมีค่า pack-years มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

(ค่า pack-years = $\frac{\text{จำนวนที่สูบต่อวัน} \times \text{จำนวนปีที่สูบ}}{20}$ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบทางเดินหายใจ ตารางที่ 4.16-4.18)

ส่วนการเคี้ยวหมากจะเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดความผิดปกติของเนื้อเยื่ออ่อนในช่องปาก ซึ่งในกลุ่มวัยทำงานแม้ในภาพรวมจะมีผู้เคี้ยวหมาก เพียงร้อยละ 3.5 แต่ในภาคใต้จะเคี้ยวหมากมากกว่าภาคอื่นชัดเจน เป็นร้อยละ 12.9 ในขณะที่ผู้สูงอายุพบการเคี้ยวหมากร้อยละ 11.4 พบในเขตชนบทร้อยละ 17.4 สูงกว่าเขตเมืองซึ่งมีเพียงร้อยละ 2.6 ชัดเจนมาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้นิยมเคี้ยวหมากมากที่สุด (ตารางที่ 4.19)

การรับรู้และการใช้บริการทันตกรรม

จากการประเมินสภาวะช่องปากตนเองของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มวัยทำงาน ร้อยละ 61.9 รู้สึกว่าสุขภาพช่องปากตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 15.7 และ 2.8 ประเมินสภาพช่องปากตนเองอยู่ในระดับดีและดีมาก ส่วนในกลุ่มผู้สูงอายุ ร้อยละ 21.0 รู้สึกไม่ค่อยพอใจกับสภาพช่องปากตนเองมากนัก แม้ว่าร้อยละ 58.7 และ 20.2 ยังมีความพึงพอใจต่อสุขภาพช่องปากตนเอง

ในระดับปานกลางและมากอยู่ โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 44.9 ตอบว่ารู้สึกมีปัญหาการบดเคี้ยวบ้างแต่ยังใช้เคี้ยวได้ แต่มีร้อยละ 15.7 ที่ระบุว่ามีความยากลำบากที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตและความรู้สึกมาก (ตารางที่ 4.20-4.21)

ในการสื่อสารความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก โทรทัศน์ยังเป็นช่องทางหลักที่ส่งถึงประชาชนได้มากที่สุด รองลงมาคือบุคลากรสาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุข โดยในกลุ่มวัยทำงานได้รับความรู้ผ่านช่องทางดังกล่าว ร้อยละ 64.5, 48.6 และ 21.3 ในขณะที่ในผู้สูงอายุเป็นร้อยละ 51.8, 39.9 และ 19.6 ตามลำดับ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในเขตกรุงเทพมหานครการได้รับความรู้ผ่านอาสาสมัครสาธารณสุขจะต่ำกว่าเขตอื่นๆชัดเจน ส่วนโปสเตอร์และสื่อสิ่งพิมพ์แม้ยังเป็นกลไกที่ใช้สื่อสารความรู้ได้ถึงร้อยละ 22.0 ในกลุ่มวัยทำงาน แต่ในกลุ่มผู้สูงอายุ เข้าถึงได้เพียงร้อยละ 7.8 ทั้งนี้อาจเนื่องจากข้อจำกัดในการอ่านหนังสือ รวมทั้งข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยี ทำให้การสื่อสารผ่านทาง website ยังเป็นช่องทางที่ผู้สูงอายุเข้าไม่ถึง สำหรับช่องทางอื่นๆ ได้แก่ หอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ครอบครัวหรือเพื่อนยังใช้เพื่อการสื่อสารความรู้น้อย ดังนั้นหากต้องการให้ความรู้แก่ประชาชน การสื่อสารผ่านโทรทัศน์ ซึ่งมีทั้งภาพและเสียงจะสามารถสร้างการรับรู้ จดจำให้แก่ประชาชน ในขณะที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุข เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เข้าถึงตัวและสามารถให้ความรู้ที่มีคุณภาพได้ (ตารางที่ 4.22-4.23)

ในรอบปีที่ผ่านมาร้อยละ 37.9 ของกลุ่มวัยทำงานเคยไปพบหมอฟัน โดยเฉลี่ยคนละ 1.7 ครั้ง ในขณะที่ผู้สูงอายุมีอัตราการใช้บริการน้อยกว่าเล็กน้อย คือร้อยละ 34.2 แต่จำนวนครั้งในการรับบริการมากกว่าเล็กน้อยคือ เฉลี่ยคนละ 2.0 ครั้งใน 1 ปี สำหรับกลุ่มวัยทำงานการให้บริการในเขตเมืองและกรุงเทพมหานครจะมีมากกว่าในเขตชนบท ในขณะที่ผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครจะไปรับบริการสูงกว่าเขตอื่นๆชัดเจน (ตารางที่ 4.24-4.25) เหตุผลที่ทำให้กลุ่มวัยทำงานไปรับบริการ เนื่องจากรู้สึกว่ามีความจำเป็นที่ระดับส่วนใหญ่ใกล้เคียงกัน คือ รู้สึกปวด/เสียวฟัน รองลงมาคือ รู้สึกว่ามีหินปูน และมีฟันผุ/มีจุดดำ เป็นร้อยละ 39.0, 34.1 และ 29.9 ตามลำดับ แต่ในผู้สูงอายุเหตุผลหลักที่เด่นชัดที่ไปรับบริการ คือ รู้สึกปวด/เสียวฟัน ร้อยละ 44.4 รองลงมาคือ รู้สึกมีฟันผุ/มีจุดดำ ร้อยละ 16.7 และต้องการใส่ฟันเทียม ร้อยละ 11.8 ซึ่งในเขตเมืองและภาคใต้มีผู้สูงอายุไปพบหมอฟันเพื่อใส่ฟันเทียมสูงสุด คือ ร้อยละ 16.5 และ 16.8 และเป็นที่น่าสังเกตว่าในกรุงเทพมหานคร เหตุผลที่ผู้สูงอายุไปพบหมอฟัน จะแตกต่างจากภาพของประเทศ โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 29.1 รู้สึกมีฟันผุ/มีจุดดำ รองมาร้อยละ 16.4 ไปพบเพราะรู้สึกปวด/เสียวฟัน (ตารางที่ 4.28 และ 4.29)

สถานพยาบาลหลักที่ประชากรทั้งกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุไปใช้บริการคือโรงพยาบาลของรัฐในระดับชุมชน รองลงมาสำหรับกลุ่มวัยทำงาน คือ สถานพยาบาลภาคเอกชน และโรงพยาบาลของรัฐระดับจังหวัด/ศูนย์ ส่วนผู้สูงอายุจะใช้บริการโรงพยาบาลของรัฐระดับ

จังหวัด/ศูนย์เป็นลำดับรองลงมา ส่วนรพ.สต/PCU ซึ่งเป็นสถานบริการภาครัฐระดับตำบลใกล้เคียง อัตราส่วนการไปใช้บริการของผู้สูงอายุในชนบทจะมากกว่าในเมืองชัดเจนเป็นร้อยละ 26.3 และ 7.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.30-4.31)

สำหรับประชากรที่ไม่ไปรับบริการทันตกรรมในรอบปีที่ผ่านมา ในกลุ่มวัยทำงาน มีร้อยละ 62.0 ในผู้สูงอายุ ร้อยละ 65.8 เหตุผลหลักของกลุ่มที่ไม่ไป คือ ยังไม่มีอาการผิดปกติในช่องปาก ร้อยละ 73.5 และ 78.7 ตามลำดับ เหตุผลรองลงมาในกลุ่มวัยทำงาน คือ ไม่มีเวลา ร้อยละ 22.2 โดยกลุ่มวัยทำงานในเมืองและในกรุงเทพมหานครจะมีปัญหานี้มากกว่าในชนบท ส่วนเหตุผลที่ไม่ไปรับบริการ เพราะไม่มีเงินหรือกลัวประสาทเสีย เป็นเหตุผลที่พบน้อยมาก (ตารางที่ 4.26-4.27)

สิทธิในการรักษาพยาบาลหลัก คือ บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตร 30 บาท) ร้อยละ 70.2 ในกลุ่มวัยทำงาน และร้อยละ 82.8 ในกลุ่มผู้สูงอายุ สิทธิที่มีรองลงมาในกลุ่มวัยทำงาน คือ สิทธิประกันสังคม และสิทธิข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 15.3 และ 13.7 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มผู้สูงอายุ สิทธิรองลงมาเป็นสิทธิข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 15.8 เป็นที่น่าสังเกตว่า ประชาชนผู้ใช้สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้าจะมีจำนวนมากในเขตชนบท ในขณะที่สิทธิข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และสิทธิประกันสังคม ในเขตเมืองและกรุงเทพมหานคร จะมีมากกว่าเขตชนบท (ตารางที่ 4.32-4.33)

ผลการสำรวจปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภค

การสำรวจสถานะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 7 ได้เก็บตัวอย่างน้ำบริโภคในพื้นที่ ณ จุดที่ทำการสำรวจ (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา และครัวเรือน) ใน 16 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร จำนวน 171 ตัวอย่าง เพื่อตรวจปริมาณฟลูออไรด์ พบว่าน้ำบริโภคที่เก็บมาเป็นน้ำประปาร้อยละ 54 น้ำบรรจุขวดร้อยละ 23 น้ำบาดาลร้อยละ 13 ที่เหลือเป็นน้ำบ่อ และน้ำฝนตามลำดับ ปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำตัวอย่างที่เก็บ พบ 3 ตัวอย่างที่ฟลูออไรด์เกินมาตรฐาน คือมากกว่า 0.7 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก/ล) ใน 2 จังหวัด ได้แก่ จ. ลำพูน และ จ. ระนอง โดยพบที่ โรงเรียนใบบุญป่าซางและ ประปาหมู่ 2 ต.ป่าซาง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน (ฟลูออไรด์ 1.91 และ 2.70 มก./ล ตามลำดับ) และโรงเรียนบ้านบางเบน อ. กะเปอร์ จ.ระนอง (ฟลูออไรด์ 0.87 มก./ล)

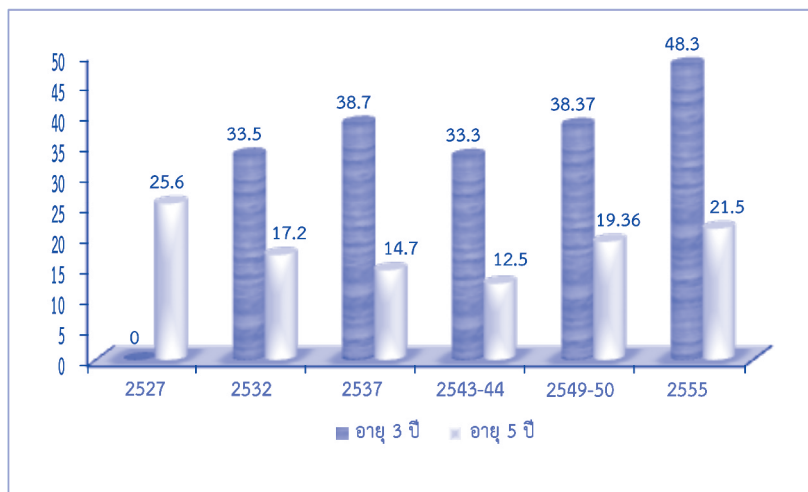
หมายเหตุ แหล่งน้ำแต่ละแห่งมีปริมาณฟลูออไรด์ที่ไม่เท่ากัน ไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนกันได้ และไม่สามารถใช้ค่าเฉลี่ยของปริมาณฟลูออไรด์จากน้ำหลายแหล่งมาเป็นตัวแทนของอำเภอหรือจังหวัดได้ การตรวจพบฟันตกกระในเด็กนักเรียนควรต้องสอบสวนย้อนหลังถึงการได้รับฟลูออไรด์ของเด็กจากแหล่งต่าง ๆ เช่น น้ำบริโภค การได้รับฟลูออไรด์เสริมรูปแบบต่างๆ การใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์และฟลูออไรด์เฉพาะที่

แนวโน้มสภาวะสุขภาพช่องปาก

จากการเปรียบเทียบผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากในระดับประเทศ ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2555 กับผลการสำรวจที่ผ่านมา ตามตัวชี้วัดสำคัญที่กำหนดโดยองค์การอนามัยโลก พบว่ามีแนวโน้มดีขึ้นในทุกตัวชี้วัด ทั้งสภาวะโรคฟันผุในเด็กทั้งในเด็กก่อนวัยเรียน เด็กวัยเรียนและกลุ่มเยาวชน สภาวะปริทันต์ และการคงอยู่ของฟันแท้ที่มีเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มอายุ (ตารางที่ 1.1 และ 1.17)

โรคฟันผุ

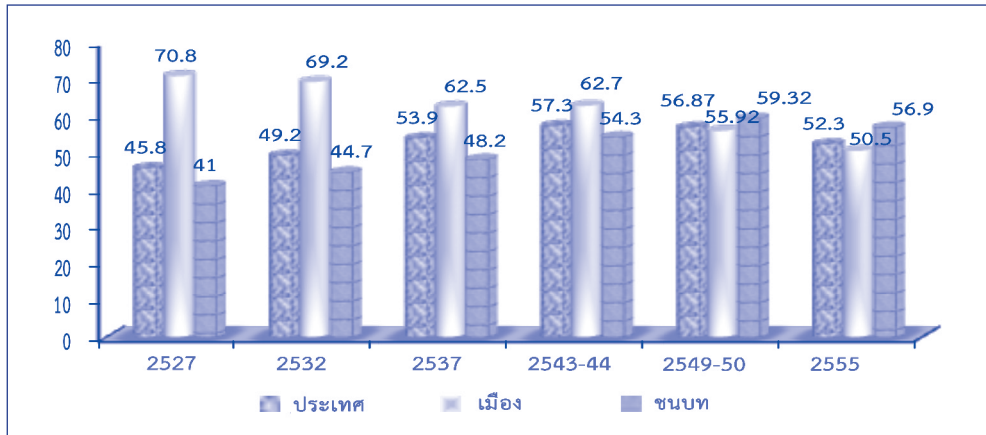
ฟันน้ำนม โรคฟันผุในฟันน้ำนมจากการสำรวจทุกครั้งที่ผ่านมาจนถึงครั้งที่ 6 ปี 2550 ค่าเฉลี่ย ฟันผุ ถอน อุด (dmft) ในเด็กอายุ 3 ปี จะอยู่ในระดับมากกว่า 3 ซี่ต่อคน ขึ้นไป และจะเพิ่มขึ้นเป็น 5-6 ซี่ต่อคน ในเด็กอายุ 5-6 ปี และมากกว่าครึ่งของเด็กมีประสบการณ์โรคฟันผุตั้งแต่อายุเพียง 3 ปี และเพิ่มสูงขึ้นเป็น 3 ใน 4 ในเด็กอายุ 5-6 ปี (ตารางที่ 5.3-5.4, 5.6-5.7) อย่างไรก็ตามในการสำรวจครั้งล่าสุดปี 2555 นี้ พบว่าสถานการณ์มีแนวโน้มดีขึ้นอย่างชัดเจน โดยพบอัตราส่วนของเด็กที่ปราศจากฟันผุเพิ่มขึ้นในทั้ง 2 กลุ่มอายุ โดยในกลุ่มอายุ 3 ปี พบเพิ่มสูงขึ้นชัดเจนมาก เป็นร้อยละ 48.3 เทียบกับร้อยละ 38.6 และ 33.3 ในการสำรวจ ปี 2550 และ 2543-44 ตามลำดับ ตารางที่ 5.2 ส่วนในกลุ่มอายุ 5 ปี อัตราเพิ่มของผู้ปราศจากฟันผุ เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เป็นร้อยละ 21.5 จากเดิมร้อยละ 19.4 และ 12.5 ใน ปี 2550 และ 2543-44 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.5) (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ร้อยละผู้ปราศจากโรคฟันผุในฟันน้ำนม ในกลุ่มอายุ 3 ปี และ 5 ปี จำแนกตามปีที่สำรวจ

สถานการณ์การเกิดโรคฟันผุในชุดฟันน้ำนมดีขึ้นทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ยกเว้นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เด็กเล็กทั้ง 2 กลุ่ม กลับมีแนวโน้ม การเป็นโรคฟันผุในฟันน้ำนมสูงขึ้น (ตารางที่ 5.3-5.6)

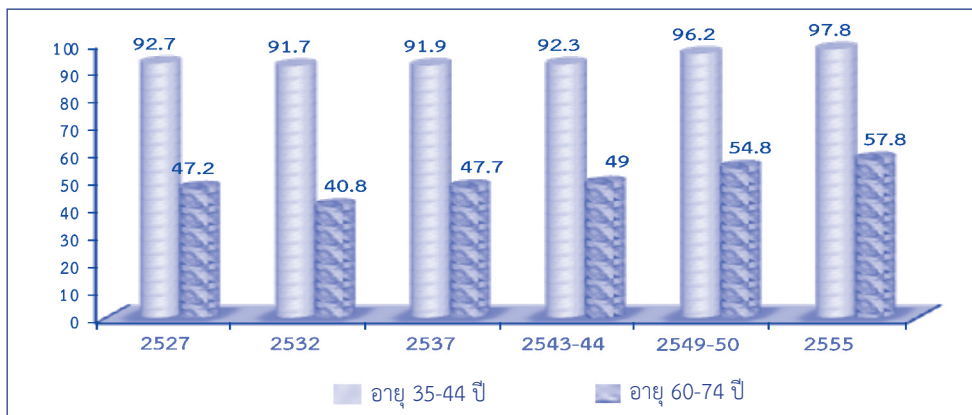
ฟันแท้ สถานการณ์การเกิดโรคฟันผุในฟันแท้ของเด็กอายุ 12 ปี ดีขึ้นเล็กน้อย โดยพบว่าร้อยละ 52.3 ของเด็กกลุ่มนี้เป็นโรคฟันผุ เมื่อเทียบกับร้อยละ 56.9 และ 57.3 ในปี 2550 และปี 2543-44 รวมทั้งค่าเฉลี่ย ฟันผุ ถอน อุด (DMFT) ที่มีแนวโน้มลดลงเป็น 1.3 ซี่ต่อคน จากเดิม ที่คงที่มาโดยตลอดที่ 1.5 ซี่ต่อคน (ตารางที่ 5.8-5.9) และการลดลงของความชุกเกิดขึ้นอย่างชัดเจน ในเขตเมือง (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 อัตราการเกิดโรคฟันผุในเด็กอายุ 12 ปี จากการสำรวจสถานะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ

การมีฟันแท้ใช้งานได้

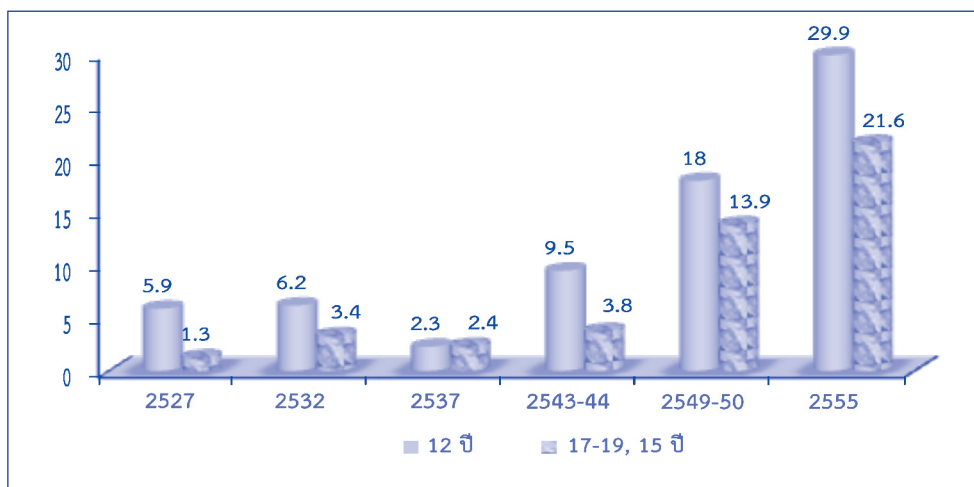
การคงอยู่ของฟันแท้ในช่องปากของกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุมีมากขึ้น จำนวนผู้ที่มี ฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่ในช่องปากของทั้ง 2 กลุ่มอายุ มีจำนวนมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ การสำรวจที่ผ่านมา โดยกลุ่มอายุ 35-44 ปี ร้อยละ 97.8 มีฟันแท้ใช้งานได้ในช่องปากอย่างน้อย 20 ซี่ขึ้นไป และในผู้สูงอายุพบร้อยละ 57.8 (ภาพที่ 3 ตารางที่ 5.10-5.11) ซึ่งสอดคล้องกับการลดลง ของผู้สูงอายุที่สูญเสียฟันทั้งปาก ที่พบร้อยละ 7.2 ลดลงจากปี 2550 และปี 2543-44 ที่พบร้อยละ 10.5 และ 8.2 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.12)

ภาพที่ 3 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่มีฟันใช้งานครบ 20 ซี่ จากการสำรวจสถานะ สุขภาพช่องปากระดับประเทศ

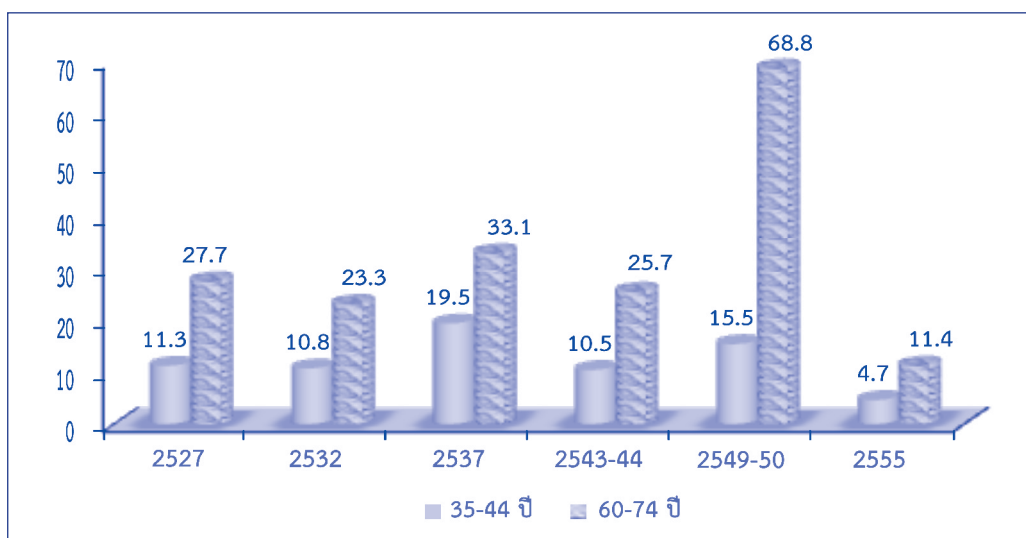
สภาวะปริทันต์

สภาวะเหงือกอักเสบ ยังคงเป็นปัญหาของเด็กนักเรียนและเยาวชน ในเด็กอายุ 12 ปี แม้ว่าจะพบสภาวะเหงือกอักเสบลดลง จากร้อยละ 58.9 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 50.3 ในครั้งนี้ แต่ร้อยละ 20.7 เป็นเด็กที่มีสภาวะเหงือกอักเสบโดยมีหินน้ำลายร่วมด้วย (ตารางที่ 5.13-5.14) อย่างไรก็ตามแนวโน้มของสภาวะปริทันต์กลุ่มเด็กและเยาวชนดีขึ้นชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบกับ การสำรวจที่ผ่านมา โดยเฉพาะเด็กอายุ 12 ปีที่มีสภาวะเหงือกปกติเพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 9.5 ในปี 2543-44 เป็นร้อยละ 18.0 ในปี 2550 และเป็นร้อยละ 29.9 ในการสำรวจครั้งนี้ ซึ่งแนวโน้มใน กลุ่มเยาวชน 15 ปี ก็เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 ร้อยละของเด็กนักเรียนและเยาวชนที่มีสภาวะเหงือกปกติ จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ระดับประเทศ

สำหรับกลุ่มผู้ใหญ่อายุ 35-44 ปี พบปัญหาปริทันต์อักเสบที่มีการทำลายของกระดูกรองรับรากฟันร่วมด้วย ร้อยละ 15.6 แม้ว่าจะมีแนวโน้มลดลง แต่ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ยังเป็นการอักเสบของเหงือก ที่มีเลือดออกและปัญหาหินน้ำลาย ปัญหาเหล่านี้ ถ้าไม่ได้รับการดูแลที่ถูกต้อง จะสะสมและจะสะท้อนความรุนแรงของรอยโรคปริทันต์ที่ชัดเจนมากขึ้นในวัยสูงอายุ ซึ่งแม้ว่าจะมีจำนวนฟันแท้ในช่องปากคงเหลืออยู่มากขึ้น แต่ร้อยละ 32.1 (2 เท่าของกลุ่มผู้ใหญ่) พบโรคปริทันต์อักเสบที่มีการทำลายของกระดูกรองรับรากฟันร่วมด้วย และร้อยละ 11.4 เป็นโรคปริทันต์อักเสบระดับรุนแรงมาก (มีร่องลึกปริทันต์ตั้งแต่ 6 มม.ขึ้นไป) ซึ่งเสี่ยงต่อการอักเสบ ปวดบวม ฟันโยก และการสูญเสียฟัน

ภาพที่ 5 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และผู้สูงอายุ 60-74 ปี มีสภาวะปริทันต์ที่มีร่องลึกปริทันต์ตั้งแต่ 6 มิลลิเมตรขึ้นไป จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ

ตารางผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก

สภาวะโรคฟันผุและการสูญเสียฟัน

ตารางที่ 1.1 ร้อยละของผู้เป็นโรคฟันผุ ผู้สูญเสียฟัน และผู้ได้รับการอุดฟัน พ.ศ.2555

อายุ (ปี)	ผู้ปราศจากโรคฟันผุ	ผู้เป็นโรคฟันผุ					มีฟันเคลือบหลุมร่องฟัน
		มีฟันผุระยะเริ่มต้น	มีฟันผุยังไม่ได้รับการรักษา	มีการสูญเสียฟัน	มีฟันอุด	มีฟันผุ/ถอน/อุด	
3 *	48.3	26.1	50.6	3.2	2.9	51.7	1.2
5 *	21.5	26.6	75.9	8.2	9.3	78.5	1.8
12	47.7	19.4	29.1	3.9	33.1	52.3	35.2
15	37.6	22.0	36.0	8.0	39.4	62.4	17.8
35-44	-	8.5	35.7	80.9	36.9	86.7	-
60-74	-	1.9	50.2	95.5	13.9	97.1	-
80-89	-	0.5	35.9	100.0	5.0	100.0	-

หมายเหตุ * หมายถึง ฟันน้ำนม

อายุ 3-5 ปี เป็นการสูญเสียฟันน้ำนมจากฟันผุ

อายุ 12-15 ปี เป็นการสูญเสียฟันแท้จากฟันผุ

อายุ 35-44 ปี , 60-74 ปี และ 80-89 ปี เป็นการสูญเสียฟันแท้จากทุกสาเหตุ

ตารางที่ 1.2 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในกลุ่มอายุต่างๆ พ.ศ. 2555

อายุ (ปี)	ค่าเฉลี่ย (ซี่ต่อคน)				
	ฟันที่มีในปาก	ผุ	ถอน	อุด	ฟันผุ/ถอน/อุด
3 *	19.9	2.6	0.1	0.1	2.7
5 *	20.0	4.0	0.1	0.3	4.4
12	26.2	0.6	0.0	0.7	1.3
15	27.7	0.9	0.1	1.0	2.0
35-44	28.3	0.8	3.7	1.6	6.0
60-74	18.8	1.4	13.2	0.4	15.0
80-89	8.9	1.2	23.1	0.1	24.4

ตารางที่ 1.3 ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ที่เป็นโรคฟันผุในฟันน้ำนม จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ผู้ปราศจากโรคฟันผุ	ผู้เป็นโรคฟันผุ					มีฟันเคลือบหลุมร่องฟัน
			มีฟันผุระยะเริ่มต้น	มีฟันผุยังไม่ได้รักษา	มีการสูญเสียฟัน	มีฟันอุด	ฟันผุ/ถอน/อุด (dmft)	
ประเทศ		48.3	26.1	50.6	3.2	2.9	51.7	1.2
	เมือง	51.2	23.4	48.1	2.0	2.9	48.8	0.4
	ชนบท	44.7	28.7	54.5	2.9	2.5	55.3	0.4
	กทม.	50.5	24.6	47.8	4.2	3.3	49.5	2.5
กลาง		40.4	35.3	59.6	2.4	0.3	59.6	0.3
เหนือ		54.0	29.8	44.3	1.9	3.8	46.0	0.8
ตอ-น.		50.8	22.6	49.0	2.4	3.7	49.2	0.0
ใต้		39.0	19.9	59.8	3.9	2.3	61.0	0.3

ตารางที่ 1.4 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ของฟันน้ำนมในเด็กอายุ 3 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ย (ซี่ต่อคน)				
		ฟันที่มีสีในปาก	ผุ	ถอน	อุด	ฟันผุ/ถอน/อุด
ประเทศ		19.9	2.6	0.1	0.1	2.7
	เมือง	20.0	2.4	0.0	0.0	2.4
	ชนบท	19.9	2.7	0.1	0.1	2.8
	กทม.	19.9	2.9	0.1	0.1	3.0
กลาง		20.0	3.0	0.0	0.0	3.0
เหนือ		19.9	1.6	0.1	0.1	1.7
ตอ-น.		19.9	2.3	0.0	0.1	2.4
ใต้		19.9	3.0	0.1	0.0	3.1

ตารางที่ 1.5 ร้อยละของเด็กอายุ 5 ปี ที่เป็นโรคฟันผุในฟันน้ำนม จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ผู้ปราศจากโรคฟันผุ	ผู้เป็นโรคฟันผุ					มีฟันเคลือบหลุมร่องฟัน
			มีฟันผุระยะเริ่มต้น	มีฟันผุยังไม่ได้รับการรักษา	มีการสูญเสียฟัน	มีฟันอุด	ฟันผุ/ถอน/อุด (dmft)	
ประเทศ		21.5	26.6	75.9	8.2	9.3	78.5	1.8
	เมือง	28.4	22.9	68.7	8.4	6.5	71.6	0.8
	ชนบท	17.4	27.9	80.3	8.2	10.6	82.6	2.3
	กทม.	23.9	28.7	73.0	7.9	9.6	76.1	1.9
กลาง		17.4	29.4	81.0	6.0	4.8	82.6	0.8
เหนือ		24.5	35.6	71.9	7.0	13.8	75.5	3.8
ตอ-น.		23.8	20.6	72.8	10.1	11.5	76.2	1.2
ใต้		16.6	14.3	82.6	10.6	4.5	83.4	0.4

ตารางที่ 1.6 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ของฟันน้ำนมในเด็กอายุ 5 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ย (ซี่ต่อคน)				
		ฟันที่มีในปาก	ผุ	ถอน	อุด	ฟันผุ/ถอน/อุด
ประเทศ		20.0	4.0	0.1	0.3	4.4
	เมือง	20.0	3.4	0.1	0.3	3.8
	ชนบท	20.0	4.5	0.1	0.3	4.9
	กทม.	20.0	4.5	0.1	0.2	4.9
กลาง		20.0	4.4	0.1	0.1	4.6
เหนือ		20.0	2.6	0.1	0.4	3.0
ตอ-น.		20.0	3.8	0.1	0.3	4.3
ใต้		19.9	4.6	0.2	0.3	5.0

ตารางที่ 1.7 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่เป็นโรคฟันผุ ในฟันแท้ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ผู้ปราศจากโรคฟันผุ	ผู้เป็นโรคฟันผุ					มีฟันเคลือบหลุมร่องฟัน
			มีฟันผุระยะเริ่มต้น	มีฟันผุยังไม่ได้รับการรักษา	มีการสูญเสียฟัน	มีฟันอุด	ฟันผุ/ถอน/อุด (DMFT)	
ประเทศ		47.7	19.4	29.1	3.9	33.1	52.3	35.2
	เมือง	49.5	19.6	31.1	4.2	28.9	50.5	29.8
	ชนบท	43.1	19.9	32.4	4.6	36.4	56.9	34.2
	กทม.	55.3	18.0	20.3	2.0	30.8	44.7	42.8
กลาง		47.1	20.5	32.1	4.5	31.0	52.9	39.3
เหนือ		47.2	24.8	21.5	2.3	43.1	52.8	34.3
ตอ-น.		43.1	15.4	32.4	5.6	36.9	56.9	28.0
ใต้		44.5	20.5	40.2	4.8	24.5	55.4	31.7

ตารางที่ 1.8 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ของฟันแท้ ในเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ย (ซี่ต่อคน)					
		ฟันที่มีในปาก	ผุ	ถอน	อุด	ฟันผุ/ถอน/อุด	ฟันเคลือบหลุมร่องฟัน
ประเทศ		26.2	0.6	0.0	0.7	1.3	0.7
	เมือง	26.2	0.5	0.0	0.5	1.0	0.6
	ชนบท	26.2	0.7	0.1	1.0	1.7	0.7
	กทม.	26.0	0.4	0.0	0.7	1.1	1.4
กลาง		26.2	0.7	0.1	0.6	1.3	0.9
เหนือ		26.0	0.4	0.0	0.9	1.3	0.6
ตอ-น.		26.3	0.7	0.1	1.1	1.8	0.6
ใต้		26.2	0.6	0.0	0.5	1.1	0.4

หมายเหตุ ค่า 0.0 หมายถึง ตัวเลขในช่องดังกล่าว มีค่าน้อยกว่า 0.0 เมื่อคิดทศนิยม 1 ตำแหน่ง

ตารางที่ 1.9 ร้อยละของ กลุ่มอายุ 15 ปี ที่เป็นโรคฟันผุ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ผู้ปราศจากโรคฟันผุ	ผู้เป็นโรคฟันผุ					มีฟันเคลือบหลุมร่องฟัน
			มีฟันผุระยะเริ่มต้น	มีฟันผุยังไม่ได้รักษา	มีการสูญเสียฟัน	มีฟันอุด	ฟันผุ/ถอน/อุด	
ประเทศ		37.6	22.0	36.0	8.0	38.9	62.4	17.8
	เมือง	36.4	20.4	38.7	10.5	41.5	63.6	15.6
	ชนบท	34.8	19.5	38.3	8.3	38.3	65.2	15.1
	กทม.	46.4	30.2	26.8	4.2	37.0	53.7	27.3
กลาง		37.0	24.2	42.2	11.5	32.3	63.0	16.8
เหนือ		40.2	11.5	29.4	4.6	44.1	59.8	19.2
ตอ-น.		35.2	18.5	30.5	7.7	47.2	64.8	8.9
ใต้		29.3	24.8	55.7	12.7	29.6	70.7	20.4

ตารางที่ 1.10 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ย (ซี่ต่อคน)					
		ฟันที่มีในปาก	ผุ	ถอน	อุด	ฟันผุ/ถอน/ อุด	ฟันเคลือบ หลุมร่องฟัน
ประเทศ		27.7	0.9	0.1	0.9	1.9	0.4
	เมือง	27.6	0.9	0.1	0.8	1.8	0.4
	ชนบท	27.8	0.9	0.1	1.1	2.1	0.3
	กทม.	27.8	0.7	0.0	1.0	1.7	1.3
กลาง		27.7	1.3	0.2	0.7	2.2	0.4
เหนือ		27.6	0.5	0.1	1.1	1.6	0.3
ตอ-น.		27.7	0.5	0.1	1.4	2.0	0.3
ใต้		27.8	1.3	0.1	0.6	2.0	0.3

ตารางที่ 1.11 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่เป็นโรคฟันผุ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ผู้เป็นโรคฟันผุ			
		มีฟันผุยังไม่ได้รักษา	มีการสูญเสียฟัน	มีฟันอุด	ฟันผุ/ถอน/อุด (DMFT)
ประเทศ		35.2	80.9	36.9	86.7
	เมือง	33.1	84.7	47.3	89.9
	ชนบท	36.0	78.8	30.5	84.7
	กทม.	36.6	82.1	44.8	89.6
กลาง		41.0	91.2	48.6	94.3
เหนือ		35.4	86.8	33.9	91.4
ตอ-น.		28.0	70.2	24.4	76.7
ใต้		42.6	84.8	48.4	92.6

ตารางที่ 1.12 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ย (ซี่ต่อคน)				
		ฟันที่มีในปาก	ผุ	ถอน	อุด	ฟันผุ/ถอน/
ประเทศ		28.3	0.8	3.7	1.6	6.0
	เมือง	27.5	0.6	4.5	2.3	7.4
	ชนบท	29.0	0.9	2.9	0.8	4.7
	กทม.	28.3	1.0	3.6	2.4	7.0
กลาง		27.1	1.0	4.9	2.4	8.2
เหนือ		27.9	0.6	4.1	1.1	5.8
ตอ-น.		29.7	0.8	2.3	0.9	3.9
ใต้		27.9	0.7	4.1	2.1	6.8

ตารางที่ 1.13 ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่มีเป็นโรคฟันผุ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ผู้เป็นโรคฟันผุ			
		มีฟันผุยังไม่ได้รักษา	มีการสูญเสียฟัน	มีฟันอุด	ฟันผุ/ถอน/อุด (DMFT)
ประเทศ		48.3	95.5	13.9	97.1
	เมือง	42.8	98.2	22.6	99.0
	ชนบท	51.4	94.0	6.6	95.9
	กทม.	46.7	96.7	33.3	98.3
กลาง		47.4	97.0	18.5	98.0
เหนือ		48.2	94.9	6.7	96.4
ตอ-น.		49.8	92.9	7.1	95.6
ใต้		48.6	96.6	14.3	97.6

ตารางที่ 1.14 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ย (ซี่ต่อคน)				
		ฟันที่มีในปาก	ผุ	ถอน	อุด	ฟันผุ/ถอน/อุด
ประเทศ		18.8	1.3	13.2	0.4	14.9
	เมือง	16.6	0.9	15.4	0.6	16.9
	ชนบท	21.3	1.7	10.7	0.1	12.5
	กทม.	17.8	1.4	14.2	1.8	17.4
กลาง		15.6	1.3	16.4	0.6	18.3
เหนือ		18.6	1.1	13.4	0.2	14.7
ตอ-น.		22.1	1.7	9.9	0.2	11.8
ใต้		18.6	1.0	13.5	0.6	15.1

ตารางที่ 1.15 ร้อยละ ผู้มีรากฟันสึก รากฟันผุ และค่าเฉลี่ยจำนวนรากฟันผุ จำแนกตามกลุ่มอายุ ตามภาคและเขต

อายุ	ภาค	เขต	ร้อยละผู้มีรากฟัน				ค่าเฉลี่ยรากฟัน (ซี่/คน)			Root caries index
			รากสึก รุนแรง	ผุ	อุด	ผุ/อุด	รากสึก รุนแรง	ผุ	อุด	
35-44	ประเทศ		0.1	3.8	2.4	6.1	0	0.0	0.1	0.1
		เมือง	0.2	1.9	3.2	5.0	0	0.0	0.1	0.1
		ชนบท	0.1	4.7	1.5	6.2	0	0.1	0	0
		กทม.	0	4.5	5.2	9.0	0	0.1	0.1	0.1
	กลาง		0	5.1	3.2	8.2	0	0.1	0.1	0.1
	เหนือ		0.8	2.7	1.6	4.3	0	0.0	0.1	0
	ตอ-น.		0	1.8	1.6	3.3	0	0.0	0	0
	ใต้		0	7.4	2.3	9.8	0	0.1	0.1	0.1
60-74	ประเทศ		1.9	12.7	5.7	17.2	0.0	0.2	0.3	0.2
		เมือง	2.6	11.6	9.7	18.4	0.0	0.2	0.4	0.2
		ชนบท	1.8	12.7	2.1	14.6	0.0	0.2	0.1	0.1
		กทม.	0	16.7	15.8	30.0	0.0	0.4	0.6	0.1
	กลาง		1.7	14.2	5.6	18.9	0.0	0.2	0.3	0.2
	เหนือ		3.2	9.1	2.4	10.7	0.1	0.1	0.1	0.1
	ตอ-น.		2.7	9.8	4.1	13.2	0.1	0.1	0.1	0.1
	ใต้		1.0	15.7	6.1	19.7	0.0	0.3	0.5	0.2
80-89	ประเทศ		1.7	10.6	4.0	13.9	0.1	0.1	0.1	0.2

หมายเหตุ - ค่า 0.0 หมายถึง ตัวเลขในช่องดังกล่าว มีค่าน้อยกว่า 0.0 เมื่อคิดทศนิยม 1 ตำแหน่ง
 - รากสึกรุนแรง หมายถึง รากฟันสึกจนทะลุโพรงประสาทฟัน

ตารางที่ 1.16 ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานครบ 28 ซี่ ในกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานครบ 28 ซี่
ประเทศ		81.0
	เมือง	76.0
	ชนบท	82.3
	กทม.	84.1
กลาง		79.8
เหนือ		81.5
ตอ-น.		80.1
ใต้		79.6

ตารางที่ 1.17 ร้อยละของผู้มีฟันใช้งาน อย่างน้อย 20 ซี่ กลุ่มอายุ 35-44 ปี, 60-74 ปี และ 80-89 ปี ตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้มีฟันอย่างน้อย 20 ซี่		
		35-44 ปี	60-74 ปี	80-89 ปี
ประเทศ		97.8	57.8	23.5
	เมือง	97.2	48.3	-
	ชนบท	97.9	62.5	-
	กทม.	98.5	58.3	-
กลาง		95.6	46.7	-
เหนือ		96.5	64.0	-
ตอ-น.		99.1	69.8	-
ใต้		98.4	51.7	-

ตารางที่ 1.18 ร้อยละของผู้มีคู่สับฟันหลังครบ 4 คู่สับ และค่าเฉลี่ยคู่สับฟันหลัง จำแนกตามภาคและเขต

กลุ่มอายุ	ภาค	เขต	ร้อยละผู้มีฟันคู่สับหลังครบ 4 คู่สับ		ค่าเฉลี่ยคู่สับฟันหลัง (คู่ /คน)		
			กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	เฉพาะผู้มีฟันแท้อย่างน้อย 20 ซี่	ขวา	ซ้าย	รวม
35-44	ประเทศ		93.7	-	3.7	3.7	7.3
		เมือง	94.2	-	3.4	3.5	6.9
		ชนบท	93.6	-	3.9	3.9	7.7
		กทม.	93.3	-	3.7	3.7	7.3
	กลาง		87.1	-	3.3	3.3	6.5
	เหนือ		92.6	-	3.6	3.6	7.1
	ตอ-น.		98.2	-	4.2	4.1	8.2
	ใต้		93.8	-	3.4	3.6	7.1
60-74	ประเทศ		43.3	73.6	1.63	1.6	3.2
		เมือง	36.5	72.3	1.3	1.3	2.6
		ชนบท	47.6	75.5	2.0	2.0	4.0
		กทม.	37.5	64.3	1.4	1.4	2.7
	กลาง		33.4	70.2	1.2	1.2	2.4
	เหนือ		54.6	82.7	1.7	1.7	3.4
	ตอ-น.		51.9	73.8	2.1	2.0	4.0
	ใต้		37.4	71.1	1.5	1.5	3.0
80-89	ประเทศ		15.6	64.2	0.5	0.5	1.0

ตารางที่ 1.19 ร้อยละของผู้ไม่มีฟันทั้งปาก ในกลุ่มอายุ 60-74 ปี และ 80-89 ปี
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	60-74 ปี	80-89 ปี
ประเทศ		7.2	32.2
	เมือง	8.7	-
	ชนบท	5.9	-
	กทม.	10.8	-
กลาง		7.3	-
เหนือ		4.7	-
ตอ-น.		3.7	-
ใต้		11.2	-

ความจำเป็นในการรับการป้องกัน รักษา ตามสภาวะโรคฟันผุและการสูญเสียฟัน

ตารางที่ 1.20 ร้อยละ ของผู้จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษา ฟันน้ำนม จำแนกตามชนิดบริการ ในกลุ่มเด็กเล็ก ตามภาคและเขต

อายุ	เขต	ร้อยละผู้จำเป็นต้องรับบริการ			ร้อยละผู้จำเป็นต้องรับบริการรักษา				
		ป้องกัน ฟันผุ	เคลือบหลุม ร่องฟัน	PRR	อุดฟัน 1 ด้าน	อุดฟัน 2 ด้าน	ครอบ ฟัน	รักษา รากฟัน	ถอนฟัน
3	ประเทศ	21.4	62.7	22.5	41.9	30.5	11.6	9.3	13.0
	เมือง	21.7	56.5	21.9	40.6	27.7	9.2	9.2	13.1
	ชนบท	26.5	57.6	27.6	42.8	35.3	11.7	8.3	14.6
	กทม.	15.7	71.4	17.3	41.5	26.8	12.7	10.3	11.2
	กลาง	17.7	91.0	25.2	47.9	37.4	20.4	9.9	17.4
	เหนือ	28.6	58.2	22.5	35.1	27.5	7.1	4.8	12.0
	ตอ-น.	23.7	39.5	28.4	40.3	28.4	11.3	4.7	11.6
	ใต้	28.1	43.8	27.5	48.0	40.2	6.5	16.6	16.6
5	ประเทศ	22.9	49.7	27.2	43.6	60.3	11.7	24.0	30.9
	เมือง	24.0	46.1	23.5	40.2	54.2	10.0	22.9	28.1
	ชนบท	25.6	50.9	31.4	44.8	63.2	13.0	25.2	33.3
	กทม.	11.5	51.7	19.1	45.2	60.8	10.3	21.8	27.0
	กลาง	10.6	67.6	24.2	44.4	63.0	19.6	26.6	35.0
	เหนือ	34.2	46.7	28.3	42.1	55.2	9.1	19.2	28.9
	ตอ-น.	23.0	49.4	30.6	41.3	57.5	11.5	19.1	26.0
	ใต้	28.3	33.6	32.3	46.0	68.1	8.9	36.0	38.3

ตารางที่ 1.21 ค่าเฉลี่ย จำนวนซีฟันน้ำนม ที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษา
จำแนกตามชนิดบริการ ในกลุ่มเด็กเล็ก ตามภาคและเขต

อายุ	เขต	ค่าเฉลี่ยฟันน้ำนม ที่ต้องป้องกัน			ค่าเฉลี่ยฟันน้ำนม ที่ต้องรักษา(ซี่/คน)				
		ป้องกัน ฟันผุ	เคลือบหลุม ร่องฟัน	PRR	อุดฟัน 1 ด้าน	อุดฟัน 2 ด้าน	ครอบฟัน	รักษา รากฟัน	ถอนฟัน
3	ประเทศ	0.7	2.3	0.4	1.1	0.7	0.3	0.2	0.4
	เมือง	0.5	2.0	0.3	1.1	0.6	0.2	0.1	0.4
	ชนบท	0.9	1.9	0.7	1.1	0.9	0.3	0.1	0.4
	กทม.	0.4	3.5	0.3	1.1	0.7	0.6	0.2	0.4
	กลาง	0.4	3.3	0.5	1.1	0.8	0.5	0.2	0.5
	เหนือ	1.1	2.3	0.3	0.7	0.5	0.3	0.1	0.3
	ตอ-น.	0.7	1.1	0.7	1.0	0.7	0.3	0.1	0.3
	ใต้	0.6	1.4	0.4	1.3	0.9	0.1	0.2	0.5
5	ประเทศ	0.7	1.5	0.5	0.8	1.8	0.3	0.4	0.7
	เมือง	0.7	1.6	0.3	0.7	1.5	0.2	0.3	0.7
	ชนบท	0.8	1.4	0.7	0.9	2.1	0.3	0.4	0.8
	กทม.	0.3	1.7	0.3	0.9	2.0	0.4	0.4	0.9
	กลาง	0.2	2.3	0.4	0.8	1.9	0.5	0.4	0.8
	เหนือ	1.5	1.2	0.3	0.7	1.2	0.2	0.2	0.6
	ตอ-น.	0.7	1.3	0.8	1.0	1.8	0.3	0.3	0.6
	ใต้	0.8	1.3	0.4	0.7	2.1	0.1	0.4	0.9

ตารางที่ 1.22 ร้อยละ ของผู้จำเป็นต้องได้รับบริการป้องกันและรักษา ฟันแท้ จำแนกตามชนิดบริการ
ในกลุ่มเด็กวัยเรียน และเยาวชน ตามภาคและเขต

อายุ	เขต	ร้อยละผู้จำเป็นต้องรับบริการป้องกัน			ร้อยละผู้จำเป็นต้องรับบริการรักษา				
		ป้องกัน ฟันผุ	เคลือบหลุม ร่องฟัน	PRR	อุดฟัน 1 ด้าน	อุดฟัน 2 ด้าน	ครอบฟัน	รักษา รากฟัน	ถอนฟัน
12	ประเทศ	1.9	78.3	38.5	21.6	13.0	0.5	6.1	6.2
	เมือง	1.8	79.1	43.2	21.4	14.4	0.3	7.5	7.8
	ชนบท	2.3	77.8	42.7	24.2	14.4	0.5	6.8	6.6
	กทม.	1.1	78.8	25.0	16.6	8.8	0.8	3.1	3.6
	กลาง	2.4	86.9	25.7	21.4	12.1	0.7	10.5	7.1
	เหนือ	4.6	71.3	40.7	16.9	10.7	0.5	3.0	3.7
	ตอ-น.	1.8	82.7	45.5	24.2	14.4	0.3	5.3	6.7
	ใต้	0.2	71.3	55.8	29.1	19.5	0.2	9.7	10.0
15	ประเทศ	1.5	60.4	44.6	25.6	16.3	0.9	10.2	9.3
	เมือง	2.7	59.6	48.2	26.5	18.1	0.4	10.1	9.7
	ชนบท	0.8	60.8	47.2	26.8	18.1	0.5	11.9	9.2
	กทม.	1.6	60.2	33.6	21.6	9.6	2.6	6.0	8.9
	กลาง	2.2	77.0	36.3	32.0	17.4	0.9	14.9	12.7
	เหนือ	2.8	51.1	35.0	18.2	12.6	0.4	4.6	4.2
	ตอ-น.	1.0	64.8	52.2	22.8	13.6	0.6	9.1	4.9
	ใต้	0.3	44.9	63.1	35.4	31.2	0.0	17.5	17.8

ตารางที่ 1.23 ค่าเฉลี่ยจำนวนซี ฟันแท้ ที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษา จำแนกตามชนิดบริการ ในกลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน ตามภาคและเขต

อายุ	เขต	ค่าเฉลี่ยฟันแท้ ที่จำเป็นต้องป้องกัน			ค่าเฉลี่ยฟันแท้ ที่จำเป็นต้องรักษา(ซี่/คน)				
		ป้องกัน ฟันผุ	เคลือบ หลุมร่อง	PPR	อุดฟัน 1 ด้าน	อุดฟัน 2 ด้าน	ครอบฟัน	รักษา รากฟัน	ถอนฟัน
12	ประเทศ	0.0	3.0	0.9	0.3	0.2	0	0.1	0.1
	เมือง	0.0	3.0	0.8	0.3	0.1	0	0.1	0.1
	ชนบท	0.0	2.8	1.0	0.4	0.2	0	0.1	0.1
	กทม.	0.0	3.2	0.5	0.3	0.1	0	0	0.1
	กลาง	0.0	3.6	0.5	0.4	0.2	0	0	0.1
	เหนือ	0.1	3.0	0.7	0.3	0.1	0	0.1	0.1
	ตอ-น.	0.0	3.0	1.2	0.3	0.2	0	0.1	0.1
	ใต้	0.0	2.2	1.1	0.3	0.2	0	0.1	0.1
15	ประเทศ	0.0	2.5	1.3	0.4	0.2	0	0.2	0.1
	เมือง	0.0	2.3	1.1	0.4	0.2	0	0.2	0.2
	ชนบท	0.0	2.5	1.5	0.5	0.3	0	0.1	0.1
	กทม.	0.0	3.0	0.9	0.5	0.1	0	0.1	0.2
	กลาง	0.0	3.4	1.1	0.8	0.2	0	0.3	0.2
	เหนือ	0.1	3.4	0.7	0.3	0.2	0	0.1	0.1
	ตอ-น.	0.0	2.9	1.7	0.3	0.2	0	0.1	0.1
	ใต้	0.0	0.5	1.5	0.5	0.4	0	0.2	0.3

หมายเหตุ ค่า 0.0 หมายถึง ตัวเลขในช่องดังกล่าว มีค่าน้อยกว่า 0.0 เมื่อคิดทศนิยม 1 ตำแหน่ง

ตารางที่ 1.24 ร้อยละ ของผู้จำเป็นต้องได้รับบริการป้องกันและรักษาฟันแท้ จำแนกตามชนิดบริการ
ในกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามภาคและเขต

อายุ	เขต	ร้อยละผู้จำเป็นรับการป้องกัน		ร้อยละผู้จำเป็นต้องรับบริการรักษา				
		ป้องกันฟันผุ	PRR	อุดฟัน 1 ด้าน	อุดฟัน 2 ด้าน	ครอบฟัน	รักษา รากฟัน	ถอนฟัน
35-44	ประเทศ	0.4	4.3	42.0	18.7	1.0	5.1	26.2
	เมือง	0.7	2.6	43.7	16.3	1.9	4.1	20.0
	ชนบท	0.3	4.9	41.7	20.4	0.7	5.4	28.5
	กทม.	0	6.0	38.8	15.7	0	6.0	32.1
	กลาง	0	2.2	43.2	24.9	1.0	7.3	29.3
	เหนือ	2.0	4.7	48.6	19.8	0.4	4.3	22.6
	ตอ-น.	0.2	2.7	36.5	14.4	0.9	3.8	22.7
	ใต้	0	9.0	47.7	20.7	2.3	5.5	30.5
60-74	ประเทศ	0.2	0.5	47.1	16.7	1.9	6.4	54.0
	เมือง	0.5	0.8	53.8	14.2	1.6	7.9	44.9
	ชนบท	0	0.3	44.2	18.1	1.6	5.2	60.7
	กทม.	0	0.8	44.2	15.8	5.0	9.2	40.8
	กลาง	0	0.7	43.7	16.6	1.0	7.0	49.3
	เหนือ	0.4	0	50.6	14.6	2.0	3.6	56.5
	ตอ-น.	0.3	0.3	53.9	17.3	0.7	7.8	63.7
	ใต้	0	0.7	41.8	18.4	2.7	5.8	52.4
80-89	ประเทศ	0.3	0	20.3	9.2	0.5	2.2	46.0

ตารางที่ 1.25 ค่าเฉลี่ยจำนวนซี่ ฟันแท้ ที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษา จำแนกตามชนิดบริการ
ในกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามภาคและเขต

อายุ	เขต	ค่าเฉลี่ยฟันแท้ ที่จำเป็นต้องป้องกัน		ค่าเฉลี่ยฟันแท้ ที่จำเป็นต้องรักษา(ซี่/คน)				
		ป้องกันฟันผุ	PRR	อุด 1 ด้าน	อุด 2	ครอบฟัน	รักษาราก	ถอนฟัน
35-44	ประเทศ	0.0	0.1	1.1	0.3	0.0	0.1	0.5
	เมือง	0.0	0.0	1.1	0.2	0.0	0.0	0.5
	ชนบท	0.0	0.1	1.1	0.3	0.0	0.1	0.6
	กทม.	0.0	0.1	1.1	0.2	0.0	0.0	0.6
	กลาง	0.0	0.0	1.1	0.3	0.0	0.1	0.7
	เหนือ	0.0	0.0	1.1	0.2	0.0	0.0	0.6
	ตอ-น.	0.0	0.1	1.0	0.2	0.0	0.1	0.4
	ใต้	0.0	0.1	1.2	0.2	0.0	0.0	0.4
60-74	ประเทศ	0.0	0.0	1.8	0.2	0.0	0.1	1.7
	เมือง	0.0	0.0	1.9	0.2	0.0	0.1	1.2
	ชนบท	0.0	0.0	1.7	0.2	0.0	0.1	2.3
	กทม.	0.0	0.0	1.9	0.2	0.1	0.1	1.3
	กลาง	0.0	0.0	1.9	0.2	0.0	0.1	1.4
	เหนือ	0.0	0.0	1.5	0.2	0.0	0.1	1.5
	ตอ-น.	0.0	0.0	2.2	0.2	0.0	0.1	2.3
	ใต้	0.0	0.0	1.7	0.2	0.0	0.0	1.5
80-89	ประเทศ	0.0	0.0	0.6	0.1	0.0	0.0	1.8

สภาวะฟันตกกระ

ตารางที่ 1.26 ร้อยละของกลุ่มอายุ 12 ปีที่มีฟันตกกระ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ระดับของฟันตกกระ					
		ปกติ	สงสัย	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	รุนแรง
ประเทศ		90.8	7.1	1.5	0.3	0.2	0
	เมือง	87.6	9.1	2.4	0.2	0.8	0
	ชนบท	92.3	6.7	0.8	0.2	0.1	0
	กทม.	91.3	5.8	2.2	0.8	0.0	0
กลาง		84.5	12.4	3.1	0.0	0.0	0
เหนือ		87.0	10.4	0.9	0.5	1.2	0
ตอ-น.		96.5	2.9	0.6	0.0	0.0	0
ใต้		91.8	6.8	1.0	0.2	0.2	0

สภาวะปริทันต์

ตารางที่ 1.27 ร้อยละ ของผู้ที่มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับของโรคสูงสุดในแต่ละคน ในกลุ่มอายุต่างๆ วัดโดยดัชนี CPI (Community Periodontal index)

อายุ	ร้อยละของผู้ที่มีสภาวะปริทันต์						Missing Sextant
	ปกติ (CPI=0)	เลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย		ร่องลึกปริทันต์		
			ไม่มีเลือด (CPI=2)	มีเลือดออก (CPI=5)	4-5 มม. (CPI=3)	≥ 6 มม. (CPI=4)	
12	29.9	29.6	19.9	20.7	0.0	-	-
15	21.6	23.3	24.8	30.3	0.1	-	-
35-44	14.1	8.4	30.9	30.9	10.9	4.7	0.1
60-74	11.5	4.5	19.7	19.9	20.7	11.4	12.3
80-89	8.2	4.0	10.6	15.1	11.9	4.7	45.6

ตารางที่ 1.28 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (Sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ตามระดับความรุนแรง ในกลุ่มอายุต่างๆ

อายุ	ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก ที่มีสภาวะปริทันต์						Missing Sextant
	ปกติ (CPI=0)	เลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย		ร่องลึกปริทันต์		
			ไม่มีเลือด (CPI=2)	มีเลือดออก (CPI=5)	4-5 มม. (CPI=3)	>=6 มม. (CPI=4)	
12	4.1	1.2	0.3	0.4	0.0	-	-
15	3.6	1.1	0.5	0.8	0.0	-	-
35-44	2.8	0.7	1.0	0.9	0.3	0.1	0.2
60-74	1.3	0.4	0.9	0.8	0.5	0.2	2.0
80-89	0.4	0.1	0.5	0.5	0.2	0.1	4.2

ตารางที่ 1.29 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปีที่มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับของโรคสูงสุดในแต่ละคน ตามดัชนี CPI (Community Periodontal index) จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้ที่มีสภาวะเหงือกอักเสบและหินน้ำลาย			
		ปกติ (CPI=0)	มีเลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย	
				ไม่มีเลือดออก	มีเลือดออก (CPI=5)
ประเทศ		29.9	29.6	19.9	20.7
	เมือง	27.8	30.9	19.3	22.0
	ชนบท	23.4	34.8	17.9	23.9
	กทม.	45.3	17.3	24.5	12.8
กลาง		41.2	11.4	26.7	20.7
เหนือ		29.2	31.9	17.8	21.0
ตอ-น.		15.4	37.3	12.5	34.8
ใต้		19.3	48.6	19.1	13.0

ตารางที่ 1.30 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่มีเหงือกอักเสบ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ร้อยละ ของผู้ที่มีเหงือกอักเสบ
ประเทศ		50.3
	เมือง	52.9
	ชนบท	58.7
	กทม.	30.1
กลาง		32.1
เหนือ		52.9
ตอ-น.		72.1
ใต้		61.6

ตารางที่ 1.31 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (Sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ระดับต่างๆ ในกลุ่มอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

	เขต	ปกติ (CPI=0)	เลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย	
				ไม่มีเลือด (CPI=2)	มีเลือดออก (CPI=5)
ประเทศ		4.1	1.2	0.3	0.4
	เมือง	4.3	1.0	0.3	0.4
	ชนบท	3.6	1.6	0.3	0.5
	กทม.	4.6	0.7	0.4	0.4
กลาง		4.4	0.7	0.4	0.5
เหนือ		4.3	1.0	0.4	0.4
ตอ-น.		3.2	2.0	0.3	0.5
ใต้		4.2	1.3	0.3	0.3

ตารางที่ 1.32 ร้อยละของกลุ่มอายุ 15 ปีที่มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับสูงสุดของโรค ในแต่ละคน ตามดัชนี CPI (Community Periodontal index) จำแนกตามภาคและเขต

	เขต	ร้อยละของผู้ที่มีสภาวะปริทันต์สูงสุด ระดับต่างๆ					
		ปกติ (CPI=0)	มีเลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย		ร่องลึกปริทันต์	
				ไม่มีเลือด (CPI=2)	มีเลือดออก (CPI=5)	4-5 มม. (CPI=3)	>=6 มม. (CPI=4)
ประเทศ		21.6	23.3	24.8	30.3	0.1	-
	เมือง	20.0	21.7	25.5	32.8	0.0	-
	ชนบท	17.4	24.5	23.1	34.8	0.2	-
	กทม.	34.1	22.1	27.9	15.9	0.0	-
กลาง		27.0	11.5	28.6	32.9	0.0	-
เหนือ		18.2	22.7	26.6	32.5	0.0	-
ตอ-น.		15.0	21.7	20.7	42.3	0.4	-
ใต้		14.7	39.8	22.0	23.6	0.0	-

ตารางที่ 1.33 ร้อยละของกลุ่มอายุ 15 ปี ที่มีเหงือกอักเสบ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ร้อยละ ของผู้ที่มีเหงือกอักเสบ
ประเทศ		53.6
	เมือง	54.5
	ชนบท	59.3
	กทม.	38.0
กลาง		44.4
เหนือ		55.2
ตอ-น.		64.0
ใต้		63.4

ตารางที่ 1.34 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (Sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ระดับต่างๆ กลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

	เขต	ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (Sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ ระดับต่างๆ					
		ปกติ (CPI=0)	เลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย		ร่องลึกปริทันต์	
				ไม่มีเลือด (CPI=2)	เลือดออก (CPI=5)	4-5 มม. (CPI=3)	>=6 มม. (CPI=4)
ประเทศ		3.6	1.1	0.5	0.8	0.0	0.0
	เมือง	3.6	0.9	0.5	0.9	0.0	0.0
	ชนบท	3.3	1.4	0.5	0.8	0.0	0.0
	กทม.	3.9	1.2	0.4	0.5	0.0	0.0
กลาง		3.2	0.9	0.5	1.4	0.0	0.0
เหนือ		3.8	1.0	0.5	0.8	0.0	0.0
ตอ-น.		3.6	1.2	0.5	0.7	0.0	0.0
ใต้		3.5	1.3	0.6	0.7	0.0	0.0

ตารางที่ 1.35 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับสูงสุดของโรค ในแต่ละคน ตามดัชนี CPI (Community Periodontal index) จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้ที่มีสภาวะปริทันต์สูงสุด ระดับต่างๆ						Missing Sextant
		ปกติ (CPI=0)	มี เลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย		ร่องลึกปริทันต์		
				ไม่มีเลือด (CPI=2)	มีเลือดออก (CPI=5)	4-5 มม. (CPI=3)	>=6 มม. (CPI=4)	
ประเทศ		14.1	8.4	30.9	30.9	10.9	4.7	0.1
	เมือง	14.2	9.0	31.4	27.3	13.8	4.1	0.2
	ชนบท	13.6	7.9	31.1	32.6	9.5	5.2	0.0
	กทม.	17.2	9.7	27.6	31.3	11.2	3.0	0.0
กลาง		21.1	6.0	40.4	22.7	7.3	2.2	0.3
เหนือ		12.8	9.3	34.6	26.5	13.2	3.5	0.0
ตอ-น.		10.3	7.0	24.0	41.9	11.7	5.1	0.0
ใต้		13.3	12.9	32.0	21.5	11.3	9.0	0.0

ตารางที่ 1.36 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (Sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ระดับต่างๆ กลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต

	เขต	ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (Sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ ระดับต่างๆ						Missing Sextant
		ปกติ (CPI=0)	เลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย		ร่องลึกปริทันต์		
				ไม่มีเลือด (CPI=2)	มีเลือดออก (CPI=5)	4-5 มม. (CPI=3)	>=6 มม. (CPI=4)	
ประเทศ		2.8	0.7	1.0	0.9	0.3	0.1	0.2
	เมือง	3.2	0.8	0.8	0.7	0.3	0.1	0.2
	ชนบท	2.4	0.7	1.2	1.1	0.4	0.1	0.1
	กทม.	2.4	1.1	0.7	1.3	0.5	0.1	0.1
กลาง		3.0	0.6	0.9	0.9	0.2	0.1	0.3
เหนือ		3.1	0.6	1.0	0.8	0.3	0.1	0.2
ตอ-น.		2.0	1.0	1.1	1.3	0.5	0.1	0.0
ใต้		3.3	0.6	1.1	0.5	0.3	0.1	0.1

ตารางที่ 1.37 ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปีที่มีสภาวะปริทันต์ โดยคิดจากระดับสูงสุดของโรค
ในแต่ละคน ตามดัชนี CPI (Community Periodontal index) จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้ที่มีสภาวะปริทันต์สูงสุด ระดับต่างๆ						Missing Sextant
		ปกติ (CPI=0)	เลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย		ร่องลึกปริทันต์		
				ไม่มีเลือด (CPI=2)	มีเลือดออก (CPI=5)	4-5 มม. (CPI=3)	>=6 มม. (CPI=4)	
ประเทศ		11.5	4.5	19.7	19.9	20.7	11.4	12.4
	เมือง	16.5	4.5	18.6	17.1	18.1	10.5	14.7
	ชนบท	8.1	3.9	20.8	21.6	22.4	12.3	10.8
	กทม.	16.7	8.3	15.8	17.5	17.5	8.3	15.8
กลาง		19.5	3.6	27.5	15.6	13.3	4.3	16.2
เหนือ		10.3	2.8	18.2	19.8	31.6	9.1	8.3
ตอ-น.		7.1	5.1	15.6	29.5	23.1	14.6	5.1
ใต้		6.5	4.8	18.7	15.7	17.7	18.7	18.0

ตารางที่ 1.38 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (Sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ระดับต่างๆ ในกลุ่มอายุ 60-74 ปี
ตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (Sextant) ที่มีสภาวะปริทันต์ ระดับต่างๆ						Missing Sextant
		ปกติ (CPI=0)	เลือดออก (CPI=1)	หินน้ำลาย		ร่องลึกปริทันต์		
				ไม่มีเลือด (CPI=2)	มีเลือดออก (CPI=5)	4-5 มม. (CPI=3)	>=6 มม. (CPI=4)	
ประเทศ		1.3	0.4	0.9	0.8	0.5	0.2	2.0
	เมือง	1.4	0.4	0.6	0.6	0.4	0.1	2.4
	ชนบท	1.1	0.3	1.2	1.0	0.6	0.2	1.6
	กทม.	1.6	0.7	0.5	0.6	0.5	0.1	2.2
กลาง		1.4	0.2	0.6	0.7	0.2	0.1	2.8
เหนือ		1.4	0.3	0.9	0.8	0.6	0.1	2.0
ตอ-น.		1.1	0.5	1.1	1.1	0.7	0.3	1.4
ใต้		1.3	0.4	0.9	0.6	0.5	0.3	2.0

สภาวะการใส่ฟันเทียม

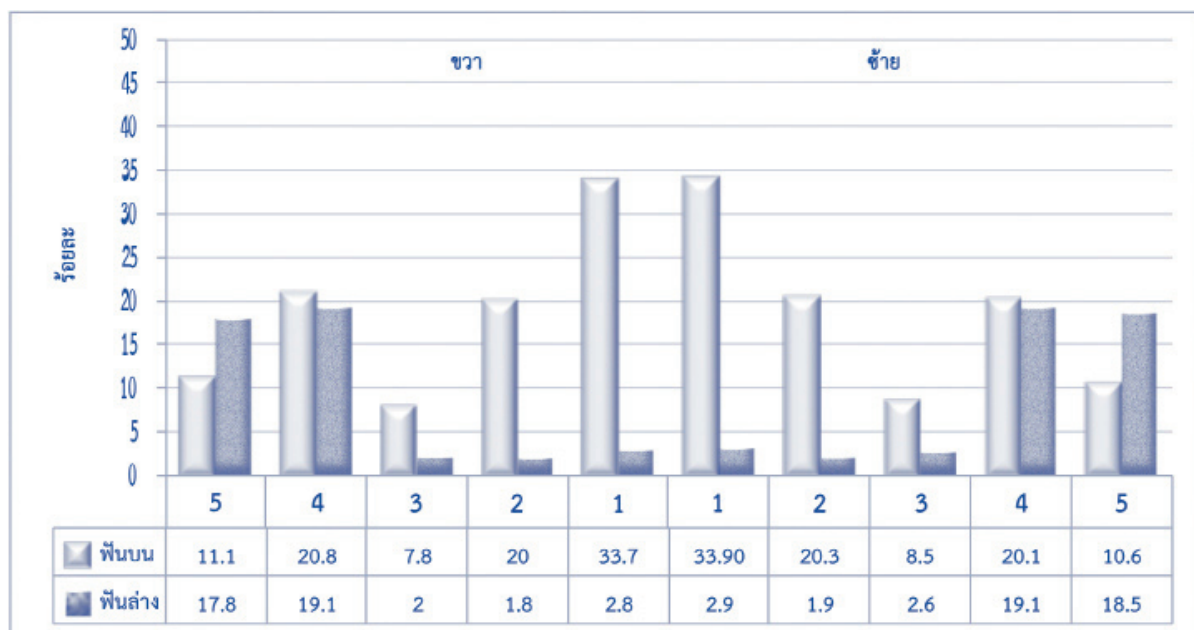
ตารางที่ 1.39 ร้อยละของ ผู้ใส่ฟันเทียมประเภทต่างๆ (prosthetic status) จำแนกตามกลุ่มอายุ ตามภาคและเขต

อายุ	ภาค	เขต	PD (partial denture)			FD (Full denture)			PD บน FD ล่าง	FD บน PD ล่าง
			เฉพาะ arch บน	เฉพาะ arch ล่าง	ทั้ง บน และล่าง	เฉพาะ arch บน	เฉพาะ arch ล่าง	ทั้ง บน และล่าง		
35-44	ประเทศ		4.3	0.6	0.6	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
		เมือง	5.0	0.7	0.9	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2
		ชนบท	3.7	0.5	0.4	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
		กทม.	6.0	0.8	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	กลาง		6.0	0.6	1.3	0.3	0.0	0.0	0.0	0.3
	เหนือ		5.1	1.2	0.8	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	ตอ-น.		1.6	0.5	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ใต้		6.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
60-74	ประเทศ		7.4	2.9	5.4	8.9	6.6	5.3	1.0	1.8
		เมือง	11.3	3.9	8.4	12.1	9.5	6.8	1.8	2.9
		ชนบท	5.6	2.4	2.8	6.7	4.5	3.9	0.5	1.2
		กทม.	6.7	3.3	12.5	13.3	10.8	9.2	1.7	2.5
	กลาง		8.9	3.0	4.6	8.9	6.3	4.6	1.7	2.3
	เหนือ		7.5	3.2	4.7	8.3	5.1	4.0	0.8	2.4
	ตอ-น.		7.5	2.7	5.1	4.1	2.7	2.0	0.3	1.4
	ใต้		6.1	2.7	4.1	12.6	10.2	8.8	1.0	1.0
80-89	ประเทศ		4.7	3.2	3.5	20.5	20.8	18.1	2.0	1.5

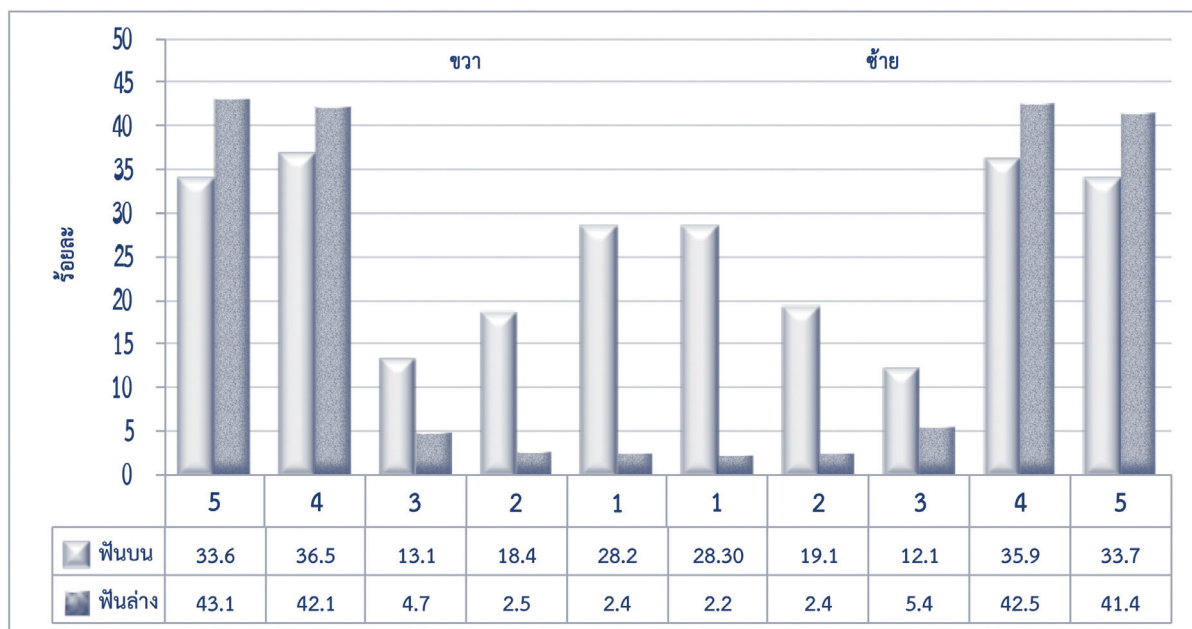
ตารางที่ 1.40 ร้อยละของ ผู้จำเป็นต้องใส่ฟันเทียมประเภทต่างๆ (prosthetic need)
จำแนกตามกลุ่มอายุ ตามภาคและเขต

อายุ	ภาค	เขต	ต้องการ PD (partial denture)			ต้องการ FD (Full denture)			Need repair	
			เฉพาะ arch บน	เฉพาะ arch ล่าง	ทั้ง บน และล่าง	เฉพาะ arch บน	เฉพาะ arch ล่าง	ทั้ง บน และล่าง	บน	ล่าง
35-44	ประเทศ		22.1	33.2	13.1	0.0	0.0	0.0	0.6	0.1
		เมือง	21.1	33.8	13.8	0.0	0.0	0.0	0.4	0.2
		ชนบท	22.5	32.5	12.6	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0
		กทม.	22.4	35.8	14.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	กลาง		28.4	46.7	18.9	0.0	0.0	0.0	1.3	0.0
	เหนือ		20.6	32.7	12.5	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0
	ตอ-น.		17.0	20.8	6.3	0.0	0.0	0.0	0.2	0.2
	ใต้		26.6	42.6	20.7	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0
60-74	ประเทศ		50.0	58.6	39.7	4.5	4.3	2.5	2.5	1.3
		เมือง	46.2	58.0	38.3	5.0	4.7	2.9	3.7	1.8
		ชนบท	51.9	59.5	40.9	4.6	3.9	2.5	2.2	1.3
		กทม.	50.0	55.0	36.7	2.5	5.0	1.7	0.8	0.0
	กลาง		52.0	65.6	44.0	4.6	5.3	2.7	3.0	1.7
	เหนือ		47.8	54.9	37.2	3.2	2.8	1.6	3.6	1.6
	ตอ-น.		51.2	57.0	39.7	2.4	3.1	2.0	3.4	1.0
	ใต้		48.6	57.8	38.8	8.5	5.4	4.1	1.0	1.7
80-89	ประเทศ		42.8	42.8	30.2	23.0	26.5	18.3	2.2	3.0

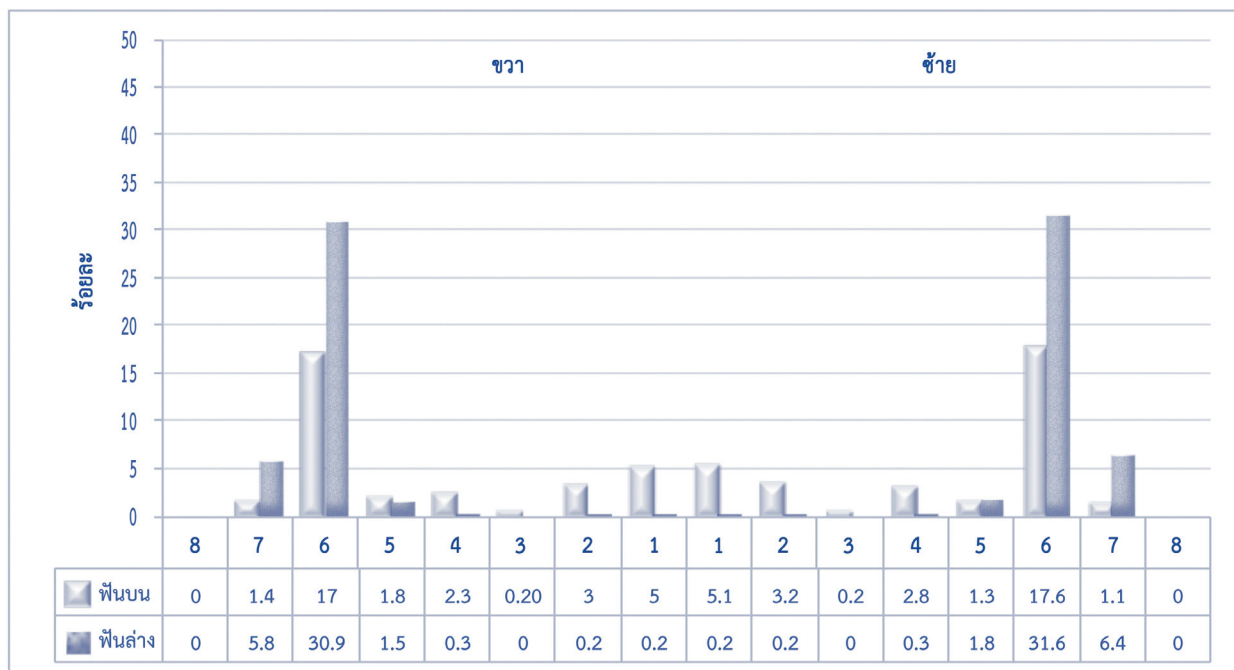
ภาพแสดงผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก

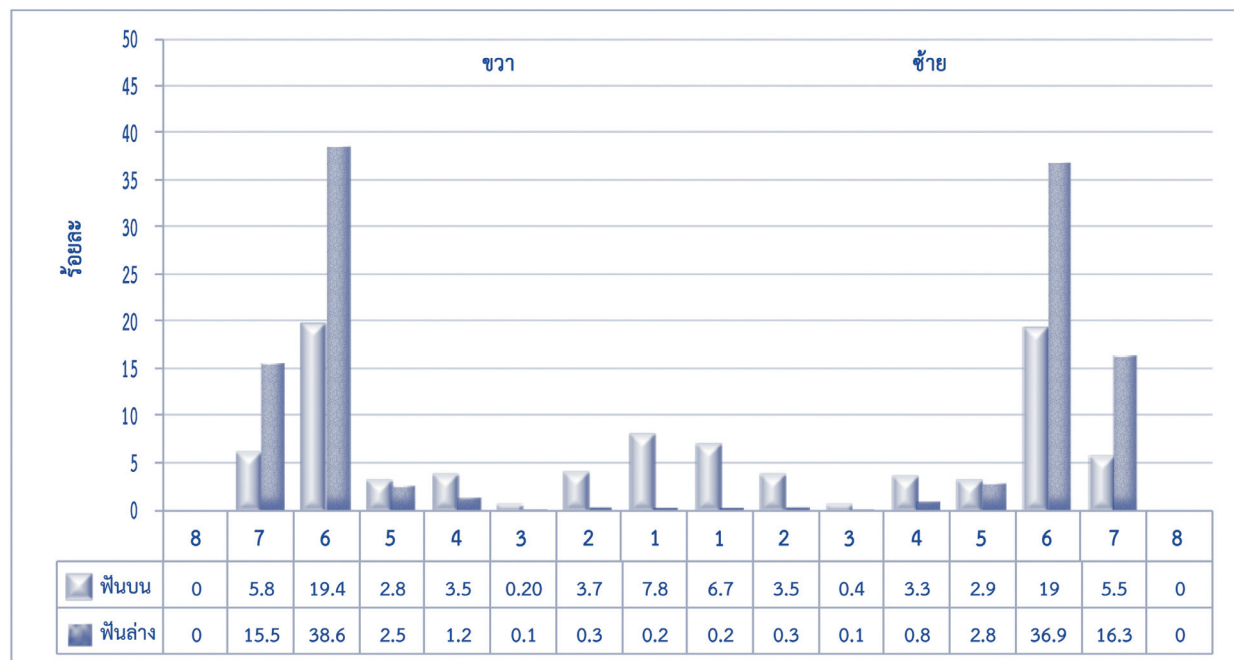
ภาพที่ 1.1 ร้อยละของการผุ ในฟันน้ำนมซี่ต่างๆ ในเด็กอายุ 3 ปี

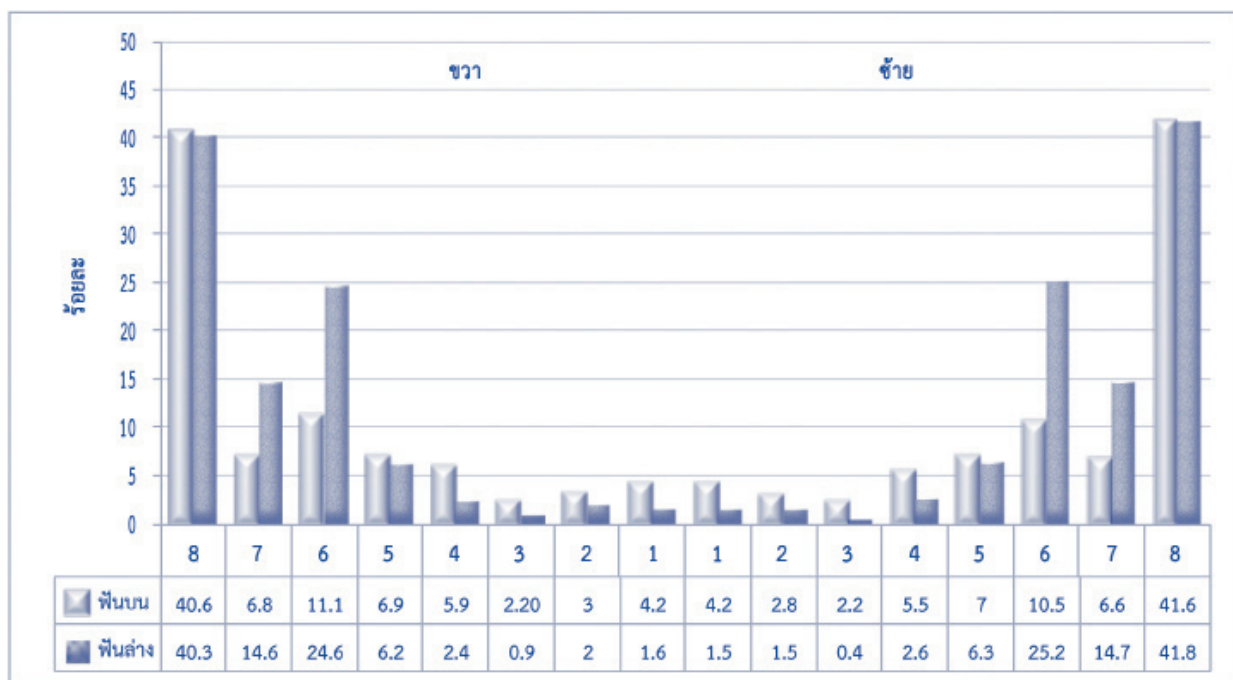
ภาพที่ 1.2 ร้อยละของการผุ ในฟันน้ำนมซี่ต่างๆ ในเด็กอายุ 5 ปี

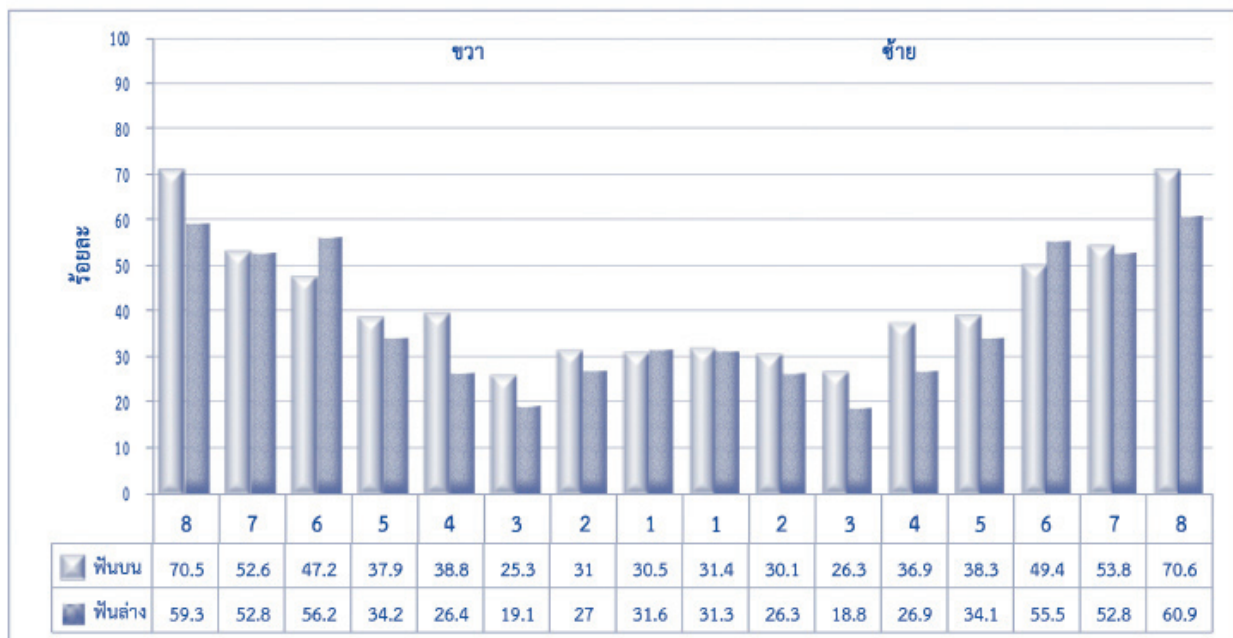
ภาพที่ 1.3 ร้อยละของการผุ ในฟันน้ำนมซี่ต่างๆ ในเด็กอายุ 12 ปี

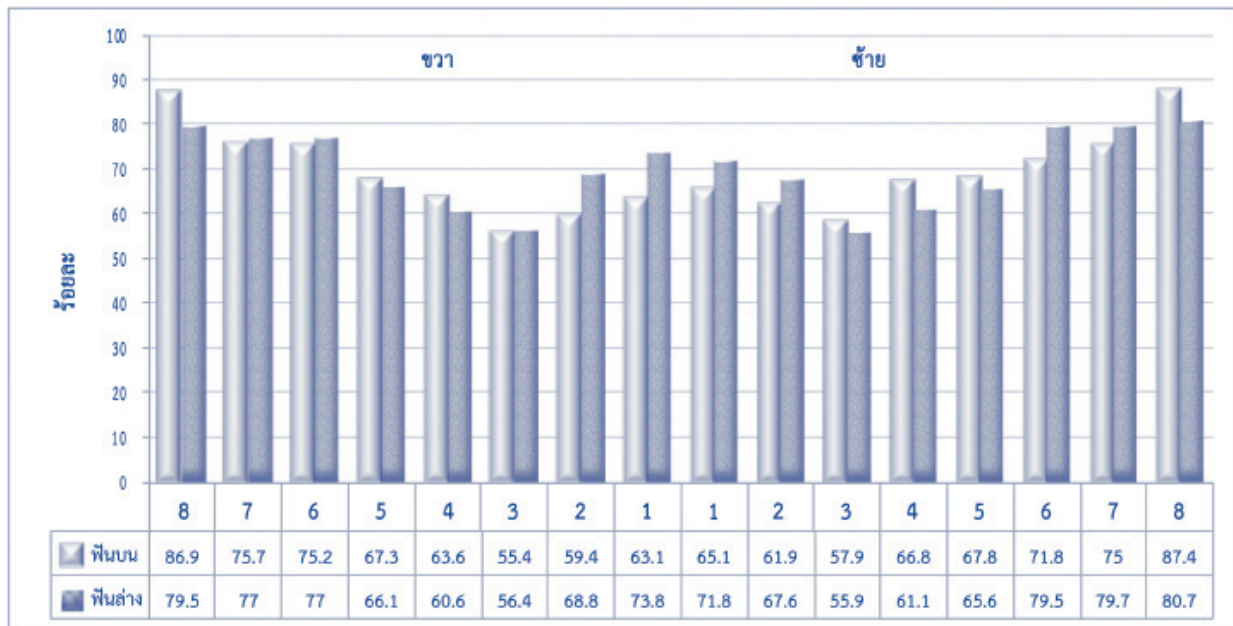
ภาพที่ 1.4 ร้อยละของการผุ ในฟันน้ำนมซี่ต่างๆ ในกลุ่มอายุ 15 ปี

ภาพที่ 1.5 ร้อยละของการสูญเสียฟัน ในฟันแท้ซี่ต่างๆ ในกลุ่มอายุ 35-44 ปี

ภาพที่ 1.6 ร้อยละของการสูญเสียฟัน ในฟันแท้ซี่ต่างๆ ในกลุ่มอายุ 60-74 ปี

ภาพที่ 1.7 ร้อยละของการสูญเสียฟัน ในฟันแท้ซี่ต่างๆ ในกลุ่มอายุ 80-89 ปี

ตารางผลการสัมภาษณ์
พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยง

ผลการสัมภาษณ์ กลุ่มเด็กอายุ 3 และ 5 ปี

ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 2.1 ร้อยละของเด็กชาย-หญิง อายุ 3 ปี และ 5 ปี ที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง เทียบเกณฑ์อ้างอิง ภาพรวมประเทศ

ร้อยละ		3 ปี		5 ปี	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
น้ำหนัก	น้อยกว่าเกณฑ์	6.3	6.8	9.2	7.4
	ค่อนข้างน้อย	9.5	8.2	12.1	10.1
	ตามเกณฑ์	71.1	73.4	67.7	73.6
	ค่อนข้างมาก	4.5	2.7	3.4	2.2
	มากเกินไป	8.6	8.9	7.7	6.6
ส่วนสูง	เตี้ย	6.1	5.3	5.7	6.3
	ค่อนข้างเตี้ย	6.8	5.6	7.9	6.0
	ตามเกณฑ์	77.2	78.0	77.6	80.1
	ค่อนข้างสูง	4.5	4.0	5.3	4.3
	สูง	5.5	7.2	3.5	3.4

ตามเกณฑ์อ้างอิง น้ำหนัก ส่วนสูง และ เครื่องชี้วัดภาวะโภชนาการของประชาชนไทย
กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กันยายน 2543

ตารางที่ 2.2 ศาสนา ของกลุ่มเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	กลุ่มอายุ 3 ปี			กลุ่มอายุ 5 ปี		
		พุทธ	อิสลาม	คริสต์	พุทธ	อิสลาม	คริสต์
ประเทศ		84.6	15.4	0.0	85.4	14.4	0.3
	เมือง	91.6	8.4	0.0	91.1	8.9	0.0
	ชนบท	83.9	16.2	0.0	84.7	14.9	0.5
	กทม.	81.7	18.2	0.1	78.0	22.0	0.0
กลาง		94.3	5.7	0.0	96.0	4.0	0.0
เหนือ		99.2	0.8	0.0	99.1	0.1	0.8
ตอ-น.		99.7	0.3	0.0	99.4	0.6	0.0
ใต้		47.8	52.3	0.0	44.3	55.5	0.2

ตารางที่ 2.3 การศึกษา ของกลุ่มเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	กลุ่มอายุ 3 ปี			กลุ่มอายุ 5 ปี	
		ยังไม่ได้เรียน	อยู่ศพด.	ชั้นอนุบาล	อยู่ศพด.	ชั้นอนุบาล
ประเทศ		0.6	66.5	32.9	7.9	92.1
	เมือง	0.0	63.7	36.3	6.7	93.3
	ชนบท	1.2	85.4	13.4	10.3	89.7
	กทม.	0.3	47.6	52.1	1.4	98.6
กลาง		0.9	81.1	18.0	1.4	98.6
เหนือ		0.0	75.2	24.8	1.4	98.6
ตอ-น.		2.4	70.8	26.8	13.3	86.7
ใต้		0.0	87.4	12.6	24.9	75.1

พฤติกรรมด้านทัศนสุขภาพ

ตารางที่ 2.4 ร้อยละของเด็กอายุ 3 และ 5 ปี ที่แปรงฟันตอนเช้าก่อนมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/โรงเรียน
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	กลุ่มอายุ 3 ปี			กลุ่มอายุ 5 ปี		
		ไม่ได้แปรง	แปรง	ตอบไม่ได้	ไม่ได้แปรง	แปรง	ตอบไม่ได้
ประเทศ		4.2	94.5	1.4	6.3	93.5	0.2
	เมือง	4.9	94.1	1.0	5.6	94.4	0.0
	ชนบท	5.8	91.8	2.4	7.4	92.2	0.3
	กทม.	2.1	97.5	0.4	3.4	96.7	0.0
กลาง		5.7	92.5	1.8	6.4	93.0	0.6
เหนือ		5.9	92.9	1.3	7.0	92.9	0.1
ตอ-น.		4.5	92.9	2.6	6.0	94.1	0.0
ใต้		5.9	91.9	2.3	8.1	91.7	0.2

ตารางที่ 2.5 ร้อยละของผู้แปรงฟันตอนเช้า ให้แก่เด็กอายุ 3 และ 5 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	กลุ่มอายุ 3 ปี			กลุ่มอายุ 5 ปี		
		เด็กแปรง	แม่/ผู้ปกครอง	ตอบไม่ได้	เด็กแปรง	แม่/ผู้ปกครอง	ตอบไม่ได้
ประเทศ		52.4	44.2	5.7	83.4	11.6	5.3
	เมือง	52.5	47.9	4.9	84.4	11.7	5.5
	ชนบท	57.9	35.4	8.9	83.0	10.1	6.7
	กทม.	46.3	51.8	2.7	82.8	16.8	0.2
กลาง		60.5	33.5	4.5	82.6	10.8	4.6
เหนือ		59.2	34.5	9.0	84.5	9.1	6.5
ตอ-น.		53.7	42.4	7.4	85.9	9.9	5.8
ใต้		50.6	48.9	8.7	80.2	13.4	8.3

ตารางที่ 2.6 ร้อยละ ของเด็กอายุ 3 ปี ที่ดื่มนมรสชาติต่างๆเมื่ออยู่ที่บ้าน จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ไม่กินนม	รสชาตินม			
			นมจืด	นมหวาน	นมเปรี้ยว	ตอบไม่ได้
ประเทศ		2.0	44.2	32.3	16.6	4.8
	เมือง	0.8	38.7	35.7	19.7	5.1
	ชนบท	3.1	45.8	28.1	16.1	7.0
	กทม.	1.6	45.4	35.1	15.6	2.3
กลาง		3.0	31.7	39.8	17.7	7.8
เหนือ		1.3	45.4	24.6	20.2	8.6
ตอ-น.		3.2	47.1	35.5	11.6	2.6
ใต้		2.3	48.0	24.7	19.1	5.9

ตารางที่ 2.7 ร้อยละ ของเด็กอายุ 5 ปี ที่ดื่มนมรสชาติต่างๆ เมื่ออยู่ที่บ้าน จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ไม่กินนม	รสชาตินม			
			นมจืด	นมหวาน	นมเปรี้ยว	ตอบไม่ได้
ประเทศ		4.9	44.0	28.9	21.0	1.3
	เมือง	4.5	44.7	29.1	21.0	0.7
	ชนบท	4.9	43.41	28.7	21.1	1.9
	กทม.	5.3	44.50	29.4	20.8	0.0
กลาง		6.0	34.80	35.2	21.6	2.4
เหนือ		3.3	42.37	27.3	25.1	2.0
ตอ-น.		6.8	52.38	27.2	13.3	0.4
ใต้		3.8	46.60	26.2	22.6	0.9

ตารางที่ 2.8 ร้อยละ ของเด็กอายุ 3 ปี และ 5 ปี ที่ใช้ขวดนม เมื่ออยู่ที่บ้าน จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	กลุ่มอายุ 3 ปี		กลุ่มอายุ 5 ปี	
		ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้
ประเทศ		60.6	39.4	87.5	12.5
	เมือง	57.8	42.2	89.7	10.3
	ชนบท	62.0	38.0	86.5	13.5
	กทม.	60.5	39.5	87.1	12.9
กลาง		56.6	43.4	85.0	15.0
เหนือ		64.3	35.7	87.7	12.3
ตอ-น.		67.4	32.6	88.9	11.1
ใต้		52.3	47.8	88.5	11.5

ผลการสัมภาษณ์ กลุ่มอายุ 12 และ 15 ปี

ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 3.1 การนับถือศาสนา ในเด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี

ภาค	เขต	12 ปี			15 ปี		
		พุทธ	อิสลาม	คริสต์	พุทธ	อิสลาม	คริสต์
ประเทศ		86.6	12.8	0.7	87.5	11.7	0.8
	เมือง	90.1	9.4	0.5	90.3	9.1	0.6
	ชนบท	84.3	15.4	0.3	85.3	14.0	0.6
	กทม.	87.5	10.9	1.6	89.3	9.1	1.6
กลาง		96.2	2.6	1.2	96.3	3.1	0.6
เหนือ		98.4	1.4	0.2	97.2	0.4	2.5
ตอ-น.		99.7	0.2	0.2	100.0	0.0	0.0
ใต้		51.0	49.0	0.0	47.1	52.9	0.0

ตารางที่ 3.2 ระดับการศึกษาปัจจุบัน ของเด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี

ภาค	เขต	12 ปี		15 ปี		
		ประถมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ไม่เรียนแล้ว
ประเทศ		41.6	58.4	57.1	42.4	0.4
	เมือง	45.8	54.2	60.9	39.2	0.0
	ชนบท	43.3	56.7	55.7	43.3	0.0
	กทม.	33.6	66.4	55.8	44.3	0.0
กลาง		45.7	54.3	64.3	35.5	0.3
เหนือ		33.1	66.9	45.1	53.5	1.1
ตอ-น.		36.1	63.9	44.5	55.5	0.0
ใต้		62.4	37.6	82.5	15.9	1.3

พฤติกรรมด้านทันตสุขภาพ

ตารางที่ 3.3 ร้อยละพฤติกรรมการแปรงฟันในช่วงเวลาต่างๆ ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	หลังตื่นนอนตอนเช้า			หลังอาหารกลางวัน			ก่อนนอน		
		ไม่เคยแปรง	แปรงบางวัน	ทุกวัน	ไม่เคยแปรง	แปรงบางวัน	ทุกวัน	ไม่เคยแปรง	แปรงบางวัน	ทุกวัน
ประเทศ		0.4	7.0	92.6	46.1	36.1	17.8	9.5	32.7	57.8
	เมือง	0.6	6.9	92.5	38.6	42.6	18.8	7.3	33.3	59.3
	ชนบท	0.5	8.9	90.7	40.3	35.5	24.3	13.4	38.6	48.1
	กทม.	0.0	3.4	96.6	65.9	30.8	3.3	3.9	19.8	76.3
กลาง		0.7	8.1	91.2	32.9	41.2	26.0	14.5	36.9	48.6
เหนือ		0.9	6.3	92.8	34.5	35.9	29.6	10.9	40.1	49.1
ตอ-น.		0.2	8.7	91.2	57.2	32.4	10.4	14.9	34.6	50.5
ใต้		0.4	9.4	90.2	28.1	43.6	28.3	4.6	36.7	58.8

ตารางที่ 3.4 ร้อยละพฤติกรรมการแปรงฟันก่อนนอนแล้วเข้านอนทันที ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	กลุ่มไม่เคยแปรงฟันก่อนนอน	กลุ่มแปรงก่อนนอน บางวัน		กลุ่มแปรงก่อนนอนทุก	
			แปรงแล้วกินต่อ	แปรงแล้วเข้านอนเลย	แปรงแล้วกินต่อ	แปรงแล้วเข้านอนเลย
ประเทศ		9.5	13.4	19.2	18.9	38.8
	เมือง	7.3	14.7	18.5	20.0	39.3
	ชนบท	13.4	14.7	23.8	13.9	33.8
	กทม.	3.9	9.2	10.6	27.8	48.4
กลาง		14.5	14.3	22.6	12.4	36.2
เหนือ		10.9	12.7	27.1	13.2	35.0
ตอ-น.		14.9	16.7	17.8	17.3	33.0
ใต้		4.6	14.3	22.3	19.7	39.0

ตารางที่ 3.5 ร้อยละ พฤติกรรมการแปรงฟันในช่วงเวลาต่างๆ ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	หลังตื่นนอนตอนเช้า			หลังอาหารกลางวัน			ก่อนนอน		
		ไม่เคยแปรง	แปรงบางวัน	ทุกวัน	ไม่เคยแปรง	แปรงบางวัน	ทุกวัน	ไม่เคยแปรง	แปรงบางวัน	ทุกวัน
ประเทศ		0.1	2.0	97.7	66.2	28.7	5.1	3.4	25.1	71.5
	เมือง	0.0	1.5	98.3	60.0	32.6	7.2	2.3	24.8	72.8
	ชนบท	0.2	2.7	96.9	67.1	27.6	5.2	4.7	27.8	67.5
	กทม.	0.0	0.8	99.2	71.6	26.3	2.1	1.6	18.8	79.7
กลาง		0.3	3.1	96.3	59.9	32.0	8.1	4.7	28.6	66.8
เหนือ		0.0	0.7	99.3	68.9	25.9	5.2	5.6	24.1	70.3
ตอ-น.		0.2	2.2	97.2	77.2	21.1	1.6	4.5	26.6	68.9
ใต้		0.0	3.2	96.8	45.9	43.0	11.2	0.6	27.7	71.7

ตารางที่ 3.6 ร้อยละ พฤติกรรมการแปรงฟันก่อนนอนแล้วเข้านอนทันที ของกลุ่มอายุ 15 ปี
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	กลุ่มไม่เคยแปรงฟันก่อนนอน	กลุ่มแปรงก่อนนอน บางวัน		กลุ่มแปรงก่อนนอนทุกวัน	
			แปรงแล้วกินต่อ	แปรงแล้วเข้านอนเลย	แปรงแล้วกินต่อ	แปรงแล้วเข้านอนเลย
ประเทศ		3.4	10.9	14.1	22.8	48.7
	เมือง	2.3	8.0	16.8	22.3	50.5
	ชนบท	4.7	13.2	14.4	20.9	46.5
	กทม.	1.6	8.6	10.2	27.9	51.8
กลาง		4.7	7.8	20.8	17.4	49.1
เหนือ		5.6	12.6	11.2	24.5	45.8
ตอ-น.		4.5	12.6	13.8	21.5	47.4
ใต้		0.6	12.4	15.3	22.6	49.0

ตารางที่ 3.7 ร้อยละ การใช้ยาเสพติดผสมฟลูออไรด์ ของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี

ภาค	เขต	12 ปี		15 ปี	
		ไม่มี	มีฟลูออไรด์	ไม่มี	มีฟลูออไรด์
ประเทศ		8.6	91.4	10.5	89.5
	เมือง	7.3	92.7	11.6	88.4
	ชนบท	7.1	92.9	8.7	91.3
	กทม.	13.1	86.9	13.8	86.2
กลาง		8.3	91.7	10.3	89.8
เหนือ		7.6	92.4	8.0	92.0
ตอ-น.		7.1	93.0	10.6	89.4
ใต้		6.0	94.0	8.9	91.1

ตารางที่ 3.8 ร้อยละ การเลือกใช้ขนแปรง ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี				
		นุ่มพิเศษ	นุ่ม	ปานกลาง	แข็ง	ไม่แน่ใจ
ประเทศ		2.3	42.5	45.9	5.9	3.5
	เมือง	1.9	49.5	39.9	5.5	3.1
	ชนบท	1.6	38.8	49.8	6.9	2.9
	กทม.	4.1	42.7	44.1	4.2	5.0
กลาง		1.2	41.0	47.4	6.4	4.1
เหนือ		2.1	44.4	46.1	6.9	0.5
ตอ-น.		1.4	41.0	47.0	9.1	1.4
ใต้		2.2	43.6	45.4	2.6	6.2

ตารางที่ 3.9 ร้อยละ การเลือกใช้ขนแปรง ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	15 ปี				
		นุ่มพิเศษ	นุ่ม	ปานกลาง	แข็ง	ไม่แน่ใจ
ประเทศ		3.1	41.1	47.3	5.1	3.4
	เมือง	3.0	43.0	46.7	4.2	3.2
	ชนบท	2.5	40.6	48.5	5.6	2.8
	กทม.	4.7	40.1	45.1	5.0	5.2
กลาง		3.7	42.2	46.9	3.7	3.4
เหนือ		2.5	41.6	51.4	3.5	1.1
ตอ-น.		3.0	38.6	48.0	7.5	3.0
ใต้		1.3	44.9	45.5	4.1	4.1

ตารางที่ 3.10 ร้อยละ การบ้วนน้ำในการแปรงฟันแต่ละครั้ง ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี			
		ไม่บ้วน	บ้วน 1-2 ที	บ้วน 1/2 แก้ว	บ้วน 1 แก้ว
ประเทศ		0.3	37.8	19.5	42.4
	เมือง	0.2	36.8	20.8	42.3
	ชนบท	0.2	33.5	19.7	46.7
	กทม.	0.6	47.7	17.8	33.9
กลาง		0.0	36.2	19.8	44.1
เหนือ		0.2	29.4	18.8	51.6
ตอ-น.		0.2	34.5	17.5	47.9
ใต้		0.2	37.9	24.7	37.3

ตารางที่ 3.11 ร้อยละ การบ้วนน้ำในการแปรงฟันแต่ละครั้ง ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	15 ปี			
		ไม่บ้วน	บ้วน 1-2 ที	บ้วน 1/2 แก้ว	บ้วน 1 แก้ว
ประเทศ		0.9	34.1	14.3	50.7
	เมือง	0.0	34.3	13.5	52.2
	ชนบท	0.6	28.9	15.1	55.4
	กทม.	2.6	46.6	13.5	37.2
กลาง		0.6	34.8	15.2	49.4
เหนือ		0.4	25.9	9.4	64.3
ตอ-น.		0.6	29.7	14.4	55.3
ใต้		0.0	32.5	18.8	48.7

ตารางที่ 3.12 ร้อยละ พฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลม ของเด็กอายุ 12 จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี				
		ไม่ดื่ม	นานๆครั้ง	บางวัน	ทุกวันๆละ 1-2 ครั้ง	ทุกวันๆละ 3 ครั้งขึ้นไป
ประเทศ		6.6	35.0	48.9	7.8	1.8
	เมือง	6.7	35.0	50.1	6.4	1.8
	ชนบท	7.7	35.3	49.1	6.7	1.2
	กทม.	4.1	34.2	47.3	11.3	3.1
กลาง		4.5	34.1	49.8	9.3	2.4
เหนือ		11.3	39.6	42.8	4.6	1.6
ตอ-น.		7.4	29.2	53.0	9.3	1.1
ใต้		6.4	39.8	50.4	2.8	0.6

ตารางที่ 3.13 ร้อยละ พฤติกรรมการดื่มน้ำอัดลม ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	15 ปี				
		ไม่ดื่ม	นานๆครั้ง	บางวัน	ทุกวันๆละ 1-2 ครั้ง	ทุกวันๆละ 3 ครั้งขึ้นไป
ประเทศ		6.1	33.8	45.2	12.2	2.8
	เมือง	7.2	35.2	44.4	12.2	1.1
	ชนบท	6.1	35.3	46.0	10.5	2.1
	กทม.	4.7	28.4	44.0	16.4	6.5
กลาง		5.6	28.6	41.9	20.2	3.4
เหนือ		8.4	46.5	38.5	5.6	1.1
ตอ-น.		6.3	30.7	50.6	10.6	1.8
ใต้		5.7	39.2	47.1	7.3	0.6

ตารางที่ 3.14 ร้อยละ พฤติกรรมการดื่มน้ำหวาน/น้ำผลไม้ ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี				
		ไม่ดื่ม	นานๆครั้ง	บางวัน	ทุกวันๆละ 1-2 ครั้ง	ทุกวันๆละ 3 ครั้งขึ้นไป
ประเทศ		9.6	28.3	49.2	11.6	1.2
	เมือง	8.7	26.9	51.9	10.9	1.6
	ชนบท	12.0	28.4	46.3	12.2	1.2
	กทม.	5.8	29.5	52.3	11.3	0.9
กลาง		12.1	33.3	42.6	10.5	1.4
เหนือ		15.7	31.9	43.8	6.0	2.6
ตอ-น.		10.4	25.0	47.9	16.2	0.5
ใต้		6.2	23.5	57.0	12.2	1.2

ตารางที่ 3.15 ร้อยละ พฤติกรรมการดื่มน้ำหวาน/น้ำผลไม้ ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	15 ปี				
		ไม่ดื่ม	นานๆครั้ง	บางวัน	ทุกวันๆละ 1-2 ครั้ง	ทุกวันๆละ 3 ครั้งขึ้นไป
ประเทศ		10.0	31.2	44.7	12.5	1.6
	เมือง	8.8	33.3	45.7	11.8	0.4
	ชนบท	11.7	31.1	43.5	11.9	1.8
	กทม.	7.0	28.9	46.6	14.8	2.6
กลาง		11.5	36.0	44.1	6.5	1.9
เหนือ		16.8	33.6	36.7	12.9	0.0
ตอ-น.		10.0	30.3	43.1	14.6	2.0
ใต้		5.7	28.3	52.9	12.1	1.0

ตารางที่ 3.16 ร้อยละ พฤติกรรมการกินลูกอม ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี				
		ไม่กิน	นานๆครั้ง	บางวัน	ทุกวันๆละ 1-2 ครั้ง	ทุกวันๆละ 3 ครั้งขึ้นไป
ประเทศ		13.2	35.2	43.1	6.8	1.7
	เมือง	15.4	35.1	41.6	6.3	1.6
	ชนบท	12.7	33.5	45.8	6.6	1.5
	กทม.	11.9	38.6	39.2	8.0	2.3
กลาง		11.0	32.9	45.2	8.8	2.1
เหนือ		19.2	36.6	38.2	5.1	0.9
ตอ-น.		16.0	34.0	43.1	5.5	1.4
ใต้		8.0	33.1	50.4	7.0	1.6

ตารางที่ 3.17 ร้อยละพฤติกรรมการกินลูกอมของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	15 ปี				
		ไม่กิน	นานๆครั้ง	บางวัน	ทุกวันๆละ 1-2 ครั้ง	ทุกวันๆละ 3 ครั้งขึ้นไป
ประเทศ		15.4	38.0	35.3	8.1	3.2
	เมือง	15.0	43.2	32.4	7.8	1.7
	ชนบท	17.2	38.5	35.2	6.0	3.1
	กทม.	11.5	30.5	39.1	13.8	5.2
กลาง		14.9	44.7	32.3	5.6	2.5
เหนือ		24.5	36.0	30.1	6.6	2.8
ตอ-น.		18.1	40.6	31.3	6.3	3.7
ใต้		8.0	38.2	44.9	8.0	1.0

ตารางที่ 3.18 ร้อยละ พฤติกรรมการกินขนมถุงกรอบกรอบ ของเด็กอายุ 12 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี				
		ไม่กิน	นานๆครั้ง	บางวัน	ทุกวันๆละ 1-2 ครั้ง	ทุกวันๆละ 3 ครั้งขึ้นไป
ประเทศ		2.7	14.9	43.5	31.6	7.2
	เมือง	2.8	17.5	42.9	30.6	6.1
	ชนบท	2.6	11.8	43.5	34.8	7.4
	กทม.	2.7	18.8	44.2	26.3	8.0
กลาง		2.6	11.9	39.5	38.1	7.9
เหนือ		2.3	16.9	35.2	37.3	8.3
ตอ-น.		3.0	8.3	45.5	34.6	8.5
ใต้		2.6	19.1	50.6	24.5	3.2

ตารางที่ 3.19 ร้อยละ พฤติกรรมการกินขนมถุงกรอบกรอบ ของกลุ่มอายุ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	15 ปี				
		ไม่กิน	นานๆครั้ง	บางวัน	ทุกวันๆละ 1-2 ครั้ง	ทุกวันๆละ 3 ครั้งขึ้นไป
ประเทศ		3.8	16.4	41.5	31.0	7.4
	เมือง	4.0	16.6	40.4	34.3	4.6
	ชนบท	3.8	15.0	41.9	31.0	8.4
	กทม.	3.4	19.5	41.9	26.8	8.3
กลาง		3.1	17.7	40.4	27.3	11.5
เหนือ		5.9	13.6	31.1	43.4	5.9
ตอ-น.		2.6	11.8	43.3	34.3	8.1
ใต้		4.8	21.0	48.7	23.3	2.2

ตารางที่ 3.20 ค่าขนมเฉลี่ยของเด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ค่าขนมเฉลี่ย (บาท)	
		12 ปี	15 ปี
ประเทศ		25.27	32.64
	เมือง	26.05	35.11
	ชนบท	21.46	28.71
	กทม.	32.9	35.92
กลาง		28.35	35.79
เหนือ		23.93	37.83
ตอ-น.		20.31	25.58
ใต้		24.18	31.39

การรับรู้และการรับบริการด้านทันตสุขภาพ

ตารางที่ 3.21 ร้อยละ ของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี ที่เคยปวดฟันในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี		15 ปี	
		ไม่เคย	เคยปวด	ไม่เคย	เคยปวด
ประเทศ		58.3	41.7	66.6	33.4
	เมือง	55.0	45.0	65.9	34.1
	ชนบท	58.0	41.9	68.4	31.6
	กทม.	62.3	37.7	63.0	37.0
กลาง		61.2	38.8	65.5	34.5
เหนือ		63.7	36.3	72.7	27.3
ตอ-น.		51.1	48.7	69.9	30.1
ใต้		55.0	45.0	61.2	38.9

ตารางที่ 3.22 ร้อยละ ของเด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี ที่เคยหยุดเรียนด้วยสาเหตุปวดฟัน
ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมาและค่าเฉลี่ยจำนวนวันที่หยุดเรียน จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี		15 ปี	
		เคยหยุดเรียน (ร้อยละ)	เฉลี่ย (วัน)	เคยหยุดเรียน (ร้อยละ)	เฉลี่ย (วัน)
ประเทศ		6.3	1.3	3.6	1.6
	เมือง	6.7	1.2	3.8	1.6
	ชนบท	7.0	1.4	3.4	1.7
	กทม.	4.5	1.5	3.9	1.8
กลาง		7.1	1.4	5.0	1.5
เหนือ		4.7	1.4	1.7	1.4
ตอ-น.		6.1	1.3	1.8	1.9
ใต้		9.6	1.1	6.7	1.7

ตารางที่ 3.23 ร้อยละ ของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี ที่เคยได้รับการตรวจฟันในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี		15 ปี	
		ไม่เคย	เคยตรวจ	ไม่เคย	เคยตรวจ
ประเทศ		20.2	79.8	58.9	41.1
	เมือง	21.4	78.6	60.8	39.2
	ชนบท	14.7	85.2	62.8	37.2
	กทม.	30.0	70.0	46.6	53.4
กลาง		21.4	78.6	62.4	37.6
เหนือ		16.0	84.0	61.9	38.1
ตอ-น.		13.0	86.9	63.0	37.0
ใต้		19.1	80.9	60.8	39.2

ตารางที่ 3.24 ร้อยละ ของบุคลากรที่ตรวจฟันให้แก่เด็กอายุ 12 และ 15 ปี ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี ที่เคยได้รับการตรวจฟัน		15 ปี ที่เคยได้รับการตรวจฟัน	
		ครูตรวจ	หมอตตรวจ	ครูตรวจ	หมอตตรวจ
ประเทศ		8.4	90.5	7.2	89.4
	เมือง	12.9	88.8	10.8	85.0
	ชนบท	9.1	90.4	7.6	89.0
	กทม.	1.3	92.9	3.4	94.2
กลาง		6.4	89.4	0.0	96.7
เหนือ		3.3	94.5	8.3	87.2
ตอ-น.		12.6	93.2	2.7	94.2
ใต้		16.8	81.8	26.8	69.1

ตารางที่ 3.25 ร้อยละ ของเด็กอายุ 12 และ 15 ปี ที่เคยได้รับการรักษาฟันและเหงือก
ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมาจำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี		15 ปี	
		ไม่เคย	เคยรักษา	ไม่เคย	เคยรักษา
ประเทศ		49.1	50.9	68.8	31.2
	เมือง	54.6	45.4	70.1	29.7
	ชนบท	47.3	52.6	71.8	28.2
	กทม.	46.9	53.1	59.6	40.4
กลาง		50.0	50.0	71.7	28.3
เหนือ		48.6	51.4	71.7	28.3
ตอ-น.		47.6	52.2	72.8	27.0
ใต้		53.2	46.8	67.8	32.2

ตารางที่ 3.26 ร้อยละ ของสถานพยาบาลที่เด็กอายุ 12 และ 15 ปี ไปรับการรักษาฟันและเหงือก
ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	12 ปี ที่เคยได้รับการรักษา			15 ปี ที่เคยได้รับการรักษา		
		หมอมาที่ โรงเรียน	สอ./รพ.รัฐ	รพ.เอกชน/ คลินิก	หมอมาที่ โรงเรียน	สอ./รพ.รัฐ	รพ.เอกชน/ คลินิก
ประเทศ		23.6	52.7	23.1	8.5	56.1	34.3
	เมือง	28.0	52.0	20.4	10.6	65.3	22.7
	ชนบท	26.9	64.7	8.9	8.2	72.1	19.0
	กทม.	13.2	28.8	54.4	7.1	20.0	71.6
กลาง		44.8	45.7	9.1	12.1	64.8	22.0
เหนือ		15.8	77.0	5.4	8.6	69.1	21.0
ตอ-น.		23.6	61.0	18.7	5.1	74.5	20.4
ใต้		27.2	58.7	13.2	11.9	68.3	17.8

ตารางที่ 3.27 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่เคยหยุดเรียนเพื่อไปรับบริการ ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา และค่าเฉลี่ยจำนวนวันที่หยุดเรียน จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	หยุดไปทำพื้นที่สถานพยาบาล		หยุดเพราะหมอมารับบริการที่โรงเรียน	
		เคยหยุดเรียน (ร้อยละ)	เฉลี่ย (วัน)	เคยหยุดเรียน (ร้อยละ)	เฉลี่ย (วัน)
ประเทศ		10.1	1.1	6.3	0.7
	เมือง	8.9	1.1	9.1	0.7
	ชนบท	12.8	1.1	6.2	0.8
	กทม.	5.5	1.1	4.0	0.7
กลาง		8.5	1.1	3.3	0.6
เหนือ		13.3	1.1	6.9	1.4
ตอ-น.		7.6	1.1	11.0	0.7
ใต้		17.3	1.0	5.8	1.0

ตารางที่ 3.28 ร้อยละของกลุ่มอายุ 15 ปี ที่เคยหยุดเรียนเพื่อไปรับบริการ ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา และค่าเฉลี่ยจำนวนวันที่หยุดเรียน จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	หยุดไปทำพื้นที่สถานพยาบาล		หยุดเพราะหมอมารับบริการที่โรงเรียน.	
		เคยหยุดเรียน (ร้อยละ)	เฉลี่ย (วัน)	เคยหยุดเรียน (ร้อยละ)	เฉลี่ย (วัน)
ประเทศ		6.6	1.2	3.2	0.8
	เมือง	6.3	1.2	2.3	0.7
	ชนบท	7.4	1.2	3.1	0.8
	กทม.	5.2	1.1	4.4	0.8
กลาง		8.7	1.3	2.2	0.6
เหนือ		3.4	1.0	3.8	1.1
ตอ-น.		3.9	1.4	2.7	0.7
ใต้		13.7	1.1	2.9	1.0

ผลการสัมภาษณ์ กลุ่มอายุ 35-44 และ 60-74 ปี

ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไป กลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี

		35-44 ปี	60-74 ปี
อายุ	เฉลี่ย	39.6	66.0
เพศ	ชาย	47.8	48.9
	หญิง	52.2	51.1
ศาสนา	พุทธ	90.6	87.4
	อิสลาม	9.2	12.2
	คริสต์	0.2	0.4
สถานภาพสมรส	โสด	14.5	4.7
	สมรส	80.0	72.7
	หม้าย	2.1	19.6
	หย่าร้าง	2.9	1.6
	แยกกันอยู่	0.5	1.3
การศึกษา	ไม่เคยเรียน	1.1	8.4
	ประถมศึกษา	44.5	78.5
	มัธยมศึกษาตอนต้น	15.1	3.9
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	18.8	5.2
	ปวส./อนุปริญญา	4.9	0.6
	ปริญญาตรี	12.8	3.2
	สูงกว่าปริญญาตรี	2.8	0.2
อาชีพหลัก	ทำธุรกิจส่วนตัวโดยเป็นนายจ้าง	4.6	2.7
	ทำธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง	7.6	6.9
	ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง	0.5	0.5
	พนักงาน ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	22.0	1.3
	รับจ้าง	20.7	10.3
	เกษตรกร	37.4	37.0
	แม่บ้าน/ทำงานบ้าน	5.9	16.9

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไป กลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี

		35-44 ปี	60-74 ปี
	การรวมกลุ่มเครือข่าย/ชมรมต่างๆ	0.1	0.1
	ผู้สูงอายุที่ไม่ได้ทำงานโดยมีรายได้	0.1	23.7
	กำลังหางานทำ	0.5	0.0
	อื่นๆ (พระ, พิการทางการเคลื่อนไหว)	0.7	0.7
รายได้เฉลี่ยต่อ	ไม่มีรายได้	4.9	20.3
	รายได้ 1-5,000 บาท	30.2	50.1
	รายได้ 5,001-15,000 บาท	46.7	21.4
	รายได้ 15,001-30,000 บาท	14.4	6.2
	รายได้ 30,001-50,000 บาท	3.1	1.5
	รายได้ตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป	0.6	0.5

ตารางที่ 4.2 สภาวะโรคประจำตัวที่แพทย์ระบุ และการช่วยเหลือตนเอง ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี

	ร้อยละ	35-44 ปี	60-74 ปี
โรคประจำตัวที่แพทย์ระบุ	เบาหวาน	3.2	17.3
	ความดันโลหิตสูง	5.7	41.1
	โรคหัวใจและหลอดเลือด	0.9	8.7
	ภูมิแพ้	8.2	6.3
	ซึมเศร้า	1.1	1.3
	ไขมันในเส้นเลือดสูง	0.7	5.5
	ไทรอยด์	0.9	0.5
	เกาต์	0.1	1.4
การช่วยเหลือตนเอง	ช่วยเหลือตนเองได้ดี	-	96.3
	มีการพึ่งพาเมื่อออกจากบ้าน	-	3.4
	พึ่งพาตลอดเวลา	-	0.3

พฤติกรรมทันตสุขภาพ

ตารางที่ 4.3 สภาพช่องปากของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	สภาพช่องปาก	
		มีฟันแท้ผสมฟันเทียม	มีฟันแท้อย่างเดียว
ประเทศ		6.8	93.2
	เมือง	8.4	91.6
	ชนบท	5.8	94.2
	กทม.	8.2	91.8
กลาง		8.5	91.5
เหนือ		8.6	91.4
ตอ-น.		4.7	95.3
ใต้		6.6	93.4

หมายเหตุ : กลุ่มอายุ 35-44 ปี ไม่มีผู้สูญเสียฟันทั้งปาก

ตารางที่ 4.4 สภาพช่องปากของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	สภาพช่องปาก			
		ไม่มีฟันแท้และ ฟันเทียมเทียมในปาก	มีฟันเทียมทั้งปาก	มีฟันแท้ผสม ฟันเทียมบางส่วน	มีฟันแท้ อย่างเดียว
ประเทศ		1.4	5.8	19.2	73.6
	เมือง	1.3	7.6	28.4	62.7
	ชนบท	1.6	4.3	13.8	80.3
	กทม.	0.8	9.2	25.0	65.0
กลาง		2.7	5.0	19.9	72.5
เหนือ		0.4	4.4	21.7	73.5
ตอ-น.		1.0	2.7	18.0	78.3
ใต้		1.7	9.5	15.3	73.5

ตารางที่ 4.5 ร้อยละการทำความสะอาดช่องปาก ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	การทำความสะอาดช่องปาก			
		ไม่ได้ทำอะไร	บ้วนปาก	ใช้มีด	ใช้แปรงสีฟัน
ประเทศ		0.1	0.1	0.1	99.7
	เมือง	0.0	0.0	0.0	100.0
	ชนบท	0.1	0.1	0.1	99.6
	กทม.	0.0	0.0	0.0	100.0
กลาง		0.0	0.0	0.0	99.7
เหนือ		0.0	0.4	0.0	99.6
ตอ-น.		0.2	0.0	0.0	99.8
ใต้		0.0	0.0	0.4	99.6

ตารางที่ 4.6 ร้อยละการทำความสะอาดช่องปาก ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	การทำความสะอาดช่องปาก				
		ไม่ได้ทำอะไร	บ้วนปาก	ใช้มีด	ใช้แปรงสีฟัน	ไม่ตอบ
ประเทศ		0.6	1.0	1.5	89.0	7.8
	เมือง	0.5	1.1	0.3	88.7	9.5
	ชนบท	0.8	0.9	2.4	89.5	6.4
	กทม.	0.0	1.7	0.0	86.7	11.7
กลาง		0.3	1.7	2.0	88.1	8.0
เหนือ		2.0	0.8	1.6	89.3	6.3
ตอ-น.		0.3	1.0	2.7	92.2	3.7
ใต้		0.3	0.3	0.3	87.4	11.6

ตารางที่ 4.7 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่แปรงฟันในช่วงเวลาต่างๆ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ช่วงเวลาในการแปรงฟัน				
		หลังตื่นนอนเช้า	หลังมือเช้า	หลังมือเที่ยง	หลังมือเย็น	ก่อนนอน
ประเทศ		97.8	4.2	10.6	16.5	79.9
	เมือง	97.6	5.6	12.9	14.4	86.2
	ชนบท	97.5	3.4	9.6	19.0	75.0
	กทม.	100.00	5.2	9.7	6.0	91.8
กลาง		97.8	4.8	9.2	22.2	77.5
เหนือ		96.9	3.1	7.8	19.1	75.4
ตอ-น.		99.1	2.0	7.2	14.3	78.5
ใต้		94.5	9.0	23.1	16.9	84.3

หมายเหตุ : ก่อนนอน หมายถึง แปรงฟันแล้วไม่รับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มใดๆ ก่อนเข้านอนอีก

ตารางที่ 4.8 ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่แปรงฟันในช่วงเวลาต่างๆ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ช่วงเวลาในการแปรงฟัน				
		หลังตื่นนอนเช้า	หลังมือเช้า	หลังมือเที่ยง	หลังมือเย็น	ก่อนนอน
ประเทศ		94.2	9.1	11.3	22.0	65.5
	เมือง	93.8	9.2	10.7	21.3	72.2
	ชนบท	94.0	9.2	11.7	23.4	60.3
	กทม.	97.1	7.7	10.6	15.4	77.9
กลาง		97.7	6.8	8.3	19.6	67.3
เหนือ		93.4	14.6	10.6	22.6	69.5
ตอ-น.		94.5	6.6	5.9	24.3	54.0
ใต้		89.9	9.7	21.0	24.5	67.3

ตารางที่ 4.9 ร้อยละ ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่แปรงฟัน ที่เลือกใช้ขนแปรงลักษณะต่างๆ
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	การเลือกใช้ขนแปรง				
		นุ่มพิเศษ	นุ่ม	ปานกลาง	แข็ง	ไม่ทราบ
ประเทศ		1.0	36.2	54.0	7.9	0.9
	เมือง	1.3	38.9	53.1	5.6	1.1
	ชนบท	0.9	34.0	55.1	9.1	1.0
	กทม.	0.8	41.8	49.3	8.2	0.0
กลาง		1.9	42.4	49.7	5.7	0.3
เหนือ		0.8	38.3	51.6	6.6	2.8
ตอ-น.		0.4	29.7	59.1	10.1	0.7
ใต้		1.6	37.7	52.9	7.1	0.8

หมายเหตุ : เฉพาะกลุ่มที่มีฟันแท้ในช่องปาก

ตารางที่ 4.10 ร้อยละ ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่แปรงฟัน ที่เลือกใช้ขนแปรงลักษณะต่างๆ
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	การเลือกใช้ขนแปรง				
		นุ่มพิเศษ	นุ่ม	ปานกลาง	แข็ง	ไม่ทราบ
ประเทศ		1.2	42.7	42.5	12.6	1.0
	เมือง	1.8	45.9	40.5	11.5	0.3
	ชนบท	0.7	41.1	43.1	13.8	1.4
	กทม.	2.9	42.3	45.2	8.7	1.0
กลาง		0.4	46.2	39.1	12.8	1.5
เหนือ		0.9	47.8	38.1	12.4	0.9
ตอ-น.		2.2	36.4	47.4	12.9	1.1
ใต้		0.8	41.3	43.6	14.0	0.4

หมายเหตุ : เฉพาะกลุ่มที่มีฟันแท้ในช่องปาก

ตารางที่ 4.11 ร้อยละ ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี ที่ใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	35-44 ปี		60-74 ปี	
		ไม่มีฟลูออไรด์	มีฟลูออไรด์	ไม่มีฟลูออไรด์	มีฟลูออไรด์
ประเทศ		19.0	81.0	19.3	80.7
	เมือง	22.2	77.9	23.4	76.6
	ชนบท	16.8	83.2	17.1	82.9
	กทม.	23.9	76.1	20.2	79.8
กลาง		23.3	76.7	15.0	85.0
เหนือ		14.4	85.6	20.4	79.7
ตอ-น.		18.1	82.0	21.7	78.3
ใต้		18.0	82.0	19.8	80.2

หมายเหตุ : เฉพาะกลุ่มที่มีฟันแท้ในช่องปาก

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่มีฟันแท้ในช่องปาก ที่มีการใช้อุปกรณ์เสริมร่วมกับการแปรงฟัน จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ไม่ได้ใช้เพิ่ม	ชนิดของอุปกรณ์เสริม			
			ไหมขัดฟัน	แปรงซอกฟัน	ไหมจัมฟัน	น้ำยาบ้วนปาก/ น้ำเกลือ
ประเทศ		44.3	9.6	1.4	28.0	27.2
	เมือง	39.1	15.3	1.5	26.9	31.2
	ชนบท	47.8	5.9	1.2	29.0	23.6
	กทม.	38.1	14.9	2.2	25.4	37.3
กลาง		41.1	9.8	0.6	24.1	34.2
เหนือ		50.4	5.9	1.6	32.8	22.3
ตอ-น.		46.3	6.9	0.7	27.3	24.4
ใต้		40.8	16.1	3.1	31.0	23.9

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ชนิด

ตารางที่ 4.13 ร้อยละของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่มีฟันแท้ในช่องปาก ที่มีการใช้อุปกรณ์เสริมร่วมกับการแปรงฟัน จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ไม่ได้ใช้เพิ่ม	ชนิดของอุปกรณ์เสริม			
			ไหมขัดฟัน	แปรงซอกฟัน	ไม้จิ้มฟัน	น้ำยาบ้วนปาก/ น้ำเกลือ
ประเทศ		54.6	2.7	1.1	31.0	14.8
	เมือง	56.8	3.6	1.2	23.7	19.5
	ชนบท	55.3	12	0.4	35.0	10.7
	กทม.	42.3	9.6	4.8	28.9	26.0
กลาง		53.8	0.4	1.5	29.3	16.5
เหนือ		44.3	3.5	0.9	42.9	13.7
ตอ-น.		58.1	1.1	0.4	28.3	12.9
ใต้		65.8	3.1	0.0	26.1	11.3

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ชนิด

ตารางที่ 4.14 ร้อยละ ของวิธีการทำความสะอาดฟันเทียม ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี ที่ใส่ฟันเทียม ชนิดถอดได้ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	การทำความสะอาดฟันเทียมชนิดถอดได้				
		ไม่ได้ทำอะไร	แปรงฟันเทียม	ล้างน้ำเปล่า	ล้างน้ำยา	อื่นๆ
ประเทศ		6.2	75.3	11.3	3.1	4.1
	เมือง	10.0	73.3	6.7	0.0	10.0
	ชนบท	3.7	79.6	13.0	1.9	1.9
	กทม.	7.7	61.5	15.4	15.4	0.0
กลาง		0.0	92.0	4.0	4.0	0.0
เหนือ		4.8	66.7	23.8	0.0	4.8
ตอ-น.		14.3	61.9	9.5	0.0	14.3
ใต้		5.9	88.2	5.9	0.0	0.0

ตารางที่ 4.15 ร้อยละ ของวิธีการทำความสะอาดฟันเทียม ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี ที่ใส่ฟันเทียม ชนิดถอดได้ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	การทำความสะอาดฟันเทียมชนิดถอดได้				
		ไม่ได้ทำอะไร	แปรงฟันเทียม	ล้างน้ำเปล่า	ล้างน้ำยา	อื่นๆ
ประเทศ		6.4	67.8	17.0	2.7	6.1
	เมือง	6.6	70.6	16.2	2.9	3.7
	ชนบท	6.6	69.1	13.8	2.0	8.6
	กทม.	4.9	53.7	31.7	4.9	4.9
กลาง		6.1	73.2	9.8	3.7	7.3
เหนือ		6.4	63.5	22.2	3.2	4.8
ตอ-น.		9.8	50.8	27.9	3.3	8.2
ใต้		4.9	85.4	4.9	0.0	4.9

ตารางที่ 4.16 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปีและ 60-74 ปี ที่สูบบุหรี่ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	35-44 ปี			60-74 ปี		
		ไม่สูบบุหรี่	เคยสูบ	ยังสูบบุหรี่	ไม่สูบบุหรี่	เคยสูบ	ยังสูบบุหรี่
ประเทศ		72.2	8.2	19.6	71.0	12.7	16.3
	เมือง	71.2	8.2	20.7	77.7	10.2	12.1
	ชนบท	71.8	8.7	19.5	65.5	14.4	20.1
	กทม.	78.4	4.5	17.2	85.0	9.2	5.8
กลาง		70.7	6.9	22.4	66.9	15.9	17.2
เหนือ		69.3	11.3	19.5	70.4	11.1	18.6
ตอ-น.		71.8	8.5	19.7	68.5	13.6	18.0
ใต้		74.6	7.8	17.6	72.8	11.2	16.0

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยจำนวนปี และจำนวนมวน ของกลุ่มอายุ 35-44 ปีและ 60-74 ปี ที่เคยสูบบุหรี่ และยังคงสูบบุหรี่อยู่ จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	35-44 ปี				60-74 ปี			
		เคยสูบ		ยังสูบบุหรี่อยู่		เคยสูบ		ยังสูบบุหรี่อยู่	
		ปีที่สูบบุหรี่เฉลี่ย(ปี)	มวนเฉลี่ย(ต่อวัน)	ปีที่สูบบุหรี่เฉลี่ย(ปี)	มวนเฉลี่ย(ต่อวัน)	ปีที่สูบบุหรี่เฉลี่ย(ปี)	มวนเฉลี่ย(ต่อวัน)	ปีที่สูบบุหรี่เฉลี่ย(ปี)	มวนเฉลี่ย(ต่อวัน)
ประเทศ		10.6	14.5	15.6	11.7	25.0	11.7	36.1	8.3
	เมือง	9.4	12.8	15.7	13.0	26.5	11.5	37.9	9.8
	ชนบท	11.0	15.1	15.6	10.3	23.8	11.7	35.2	7.4
	กทม.	11.6	13.4	15.0	10.7	22.4	13.4	25.5	6.5
กลาง		10.5	17.1	16.0	11.7	23.6	10.1	37.7	11.4
เหนือ		9.4	11.3	15.8	10.9	21.7	9.6	36.1	4.9
ตอ-น.		11.3	17.0	15.7	10.4	22.9	12.0	36.1	8.9
ใต้		11.1	11.4	15.1	13.8	32.7	15.0	34.5	9.9

ตารางที่ 4.18 ร้อยละ ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี ที่เคยสูบบุหรี่ และยังคงสูบบุหรี่อยู่ตามจำนวน Pack-year

		ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย
35-44 ปี	เคยสูบ	0.5	60.0	8.6
	ยังสูบบุหรี่อยู่	0.5	40.0	9.4
60-74 ปี	เคยสูบ	0.5	97.5	18.3
	ยังสูบบุหรี่อยู่	0.5	62.5	15.4

ตารางที่ 4.19 ร้อยละของกลุ่มอายุ 35-44 ปีและ 60-74 ปี ที่เคี้ยวหมาก จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	35-44 ปี			60-74 ปี		
		ไม่เคี้ยว	เคยเคี้ยว	ยังเคี้ยวอยู่	ไม่เคี้ยว	เคยเคี้ยว	ยังเคี้ยวอยู่
ประเทศ		94.9	0.8	3.5	84.7	2.9	11.4
	เมือง	96.1	0.7	3.2	93.7	2.1	2.6
	ชนบท	93.8	0.9	3.9	78.2	3.5	17.4
	กทม.	97.8	0.8	1.5	96.7	0.8	0.8
กลาง		95.3	1.3	2.5	84.1	3.6	10.3
เหนือ		97.7	0.4	1.6	92.5	2.4	4.7
ตอ-น.		97.3	0.2	1.1	79.7	2.4	17.3
ใต้		84.8	2.0	12.9	78.6	3.7	16.7

หมายเหตุ : ไม่ได้แสดงจำนวนข้อมูลที่ไม่ตอบคำถาม

การรับรู้ และการใช้บริการทันตสุขภาพ

ตารางที่ 4.20 ร้อยละ การรับรู้สภาวะช่องปาก จากการประเมินตนเอง ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	สภาวะช่องปาก จากการประเมินตนเอง				
		แย่มาก	แย่	ปานกลาง	ดี	ดีมาก
ประเทศ		1.9	17.7	61.9	15.7	2.8
	เมือง	0.9	18.5	63.2	15.1	2.4
	ชนบท	2.3	16.7	61.9	16.2	2.9
	กทม.	3.0	21.6	57.5	14.9	3.0
กลาง		2.5	18.9	69.7	8.2	0.6
เหนือ		2.0	18.3	65.4	14.4	0.0
ตอ-น.		1.3	14.8	57.6	20.0	6.3
ใต้		2.0	19.5	60.6	17.6	0.4

ตารางที่ 4.21 ร้อยละความพึงพอใจต่อสภาวะช่องปาก และการรับรู้ปัญหาการบดเคี้ยว จากการประเมินด้วยตนเองของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ความพึงพอใจต่อสภาพช่องปาก			ปัญหาการบดเคี้ยว		
		น้อย	ปานกลาง	มาก	ไม่มีปัญหา	มีปัญหาบ้างแต่ยังเคี้ยวได้	มีปัญหาเคี้ยวลำบาก
ประเทศ		21.0	58.7	20.2	39.2	44.9	15.7
	เมือง	16.3	64.8	18.9	40.9	44.9	13.9
	ชนบท	24.3	55.1	20.6	37.9	44.8	17.2
	กทม.	15.8	62.5	21.7	42.5	45.8	11.7
กลาง		19.5	60.9	19.2	41.1	44.7	13.9
เหนือ		20.6	57.3	22.1	37.6	46.6	15.8
ตอ-น.		20.3	58.6	21.0	34.6	47.5	17.6
ใต้		25.9	56.1	18.0	42.2	40.8	17.0

ตารางที่ 4.22 ร้อยละ ของช่องทางการได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก ของกลุ่ม 35-44 ปี
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ช่องทางการรับรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก									ไม่เคย ได้รับ
		โทรทัศน์	วิทยุ/ วิทยุ ชุมชน	หอ กระจาย ข่าว	เว็บไซต์	โปสเตอร์ แผ่นพับ สิ่งพิมพ์	บุคลากร สาธารณสุข	อาสาสมัคร สาธารณสุข	ครอบครัว ญาติ	เพื่อน	
ประเทศ		64.5	13.8	4.6	4.3	22.0	48.6	21.3	2.8	6.0	7.1
	เมือง	65.2	14.8	3.2	7.3	31.6	53.8	18.5	2.8	6.2	6.2
	ชนบ	63.6	14.5	5.9	2.6	18.5	48.6	24.7	2.9	6.4	7.1
	กทม.	68.7	6.0	0.0	5.2	12.7	30.6	7.5	1.5	2.2	9.7
กลาง		63.7	9.8	1.0	5.1	19.9	44.5	18.6	2.5	4.4	6.6
เหนือ		66.2	22.2	1.6	0.8	15.6	41.3	17.5	2.7	1.6	9.3
ตอ-น.		63.5	17.3	10.5	4.0	25.8	54.0	25.6	3.4	8.7	4.2
ใต้		63.7	7.0	1.6	7.0	27.7	59.0	26.2	2.3	8.6	10.2

ตารางที่ 4.23 ร้อยละ ของช่องทางการได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก ของกลุ่ม 60-74 ปี
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ช่องทางการรับรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก									ไม่เคย ได้รับ
		โทรทัศน์	วิทยุ/ วิทยุ ชุมชน	หอ กระจาย ข่าว	เว็บไซต์	โปสเตอร์ แผ่นพับ สิ่งพิมพ์	บุคลากร สาธารณสุข	อาสาสมัคร สาธารณสุข	ครอบครัว ญาติ	เพื่อน	
ประเทศ		51.8	9.9	2.1	0.0	7.8	39.9	19.6	2.6	2.6	13.5
	เมือง	50.7	11.6	2.1	0.0	12.1	42.3	14.7	3.4	2.4	13.7
	ชนบท	50.2	9.7	2.2	0.0	5.6	37.9	23.7	2.5	2.8	14.7
	กทม.	65.8	5.8	1.7	0.0	8.3	45.0	9.2	0.8	2.5	5.0
กลาง		49.7	13.9	0.7	0.0	9.3	42.4	19.5	4.0	1.0	13.6
เหนือ		50.2	13.0	1.6	0.0	5.1	37.6	14.6	1.6	2.4	18.6
ตอ-น.		49.8	10.2	5.8	0.0	7.8	42.0	23.4	2.4	4.4	10.5
ใต้		51.7	4.4	0.7	0.0	8.5	35.0	24.5	3.1	2.7	15.3

ตารางที่ 4.24 ร้อยละของการไปพบหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	เขต		60-74 ปี	
		ไม่เคยไป	เคยไป	ไม่เคยไป	เคยไป
ประเทศ		62.0	37.9	65.8	34.2
	เมือง	57.0	43.0	65.1	34.9
	ชนบท	65.0	34.8	68.0	32.0
	กทม.	59.0	41.0	54.2	45.8
กลาง		59.3	40.7	71.2	28.8
เหนือ		66.5	33.1	65.1	34.9
ตอ-น.		66.3	33.6	68.4	31.6
ใต้		53.1	46.9	63.6	36.4

ตารางที่ 4.25 จำนวนครั้งเฉลี่ยของการไปพบหมอฟัน ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 60-74 ปี ในรอบปีที่ผ่านมา จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	จำนวนครั้งเฉลี่ย การไปพบหมอฟัน(ครั้ง/ปี)	
		35-44 ปี	60-74 ปี
ประเทศ		1.7	2.0
	เมือง	1.8	2.2
	ชนบท	1.6	1.9
	กทม.	1.6	1.8
กลาง		1.6	2.1
เหนือ		1.8	1.8
ตอ-น.		1.4	2.1
ใต้		2.1	2.3

ตารางที่ 4.26 เหตุผลที่ไม่ไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	เหตุผลที่ไม่ไปหาหมอฟัน						
		ไม่มีเวลา	ไม่มีเงิน	กลัวการทำฟัน	รอให้มีอาการก่อน	ไม่มีใครพาไป	ไม่มีอาการผิดปกติ	กลัวเสียประสาท
ประเทศ		22.2	0.6	6.3	7.7	0.6	73.5	0.4
	เมือง	29.1	0.4	3.8	8.3	0.4	70.6	0.0
	ชนบท	18.6	0.5	7.9	8.0	0.7	74.5	0.3
	กทม.	26.6	2.5	2.5	2.5	1.3	76.0	2.5
กลาง		27.7	1.1	10.6	12.2	1.1	64.9	0.5
เหนือ		22.2	0.0	4.1	5.3	1.2	71.4	0.0
ตอ-น.		20.4	0.3	5.2	7.4	0.3	77.7	0.3
ใต้		16.9	0.7	8.1	8.1	0.0	75.7	0.0

ตารางที่ 4.27 เหตุผลที่ไม่ไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	เหตุผลที่ไม่ไปหาหมอฟัน						
		ไม่มีเวลา	ไม่มีเงิน	กลัวการทำฟัน	รอให้มีอาการก่อน	ไม่มีใครพาไป	ไม่มีอาการผิดปกติ	กลัวเสียประสาท
ประเทศ		7.3	1.6	4.1	7.1	4.3	78.7	0.7
	เมือง	7.7	0.8	3.6	5.2	2.8	81.9	0.8
	ชนบท	7.1	1.5	4.4	8.5	5.4	77.2	0.8
	กทม.	7.7	4.6	3.1	3.1	1.5	78.5	0.0
กลาง		10.2	1.9	5.1	8.8	5.6	78.6	0.9
เหนือ		8.1	1.2	5.8	4.1	8.1	73.8	0.6
ตอ-น.		2.6	0.5	2.6	8.9	1.6	84.9	1.6
ใต้		8.0	1.6	3.2	7.5	3.2	77.0	0.0

ตารางที่ 4.28 เหตุผล การไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ต้องการตรวจ (ยังไม่มีอาการ)	ต้องการ ใส่ ฟันเทียม	รู้สึกผิดปกติ/มีปัญหา					ต้องการรับ บริการรักษา อื่นๆ
				มีฟันผุ จุดดำ	ปวดฟัน เสียวฟัน	มีหินปูน	เหงือก อักเสบ เลือดออก	บวม มีหนอง	
ประเทศ		10.1	2.8	29.9	39.0	34.1	4.7	4.5	4.7
	เมือง	11.5	4.5	30.0	34.5	38.5	6.0	4.0	4.5
	ชนบท	9.1	1.6	31.6	43.4	28.8	3.8	5.3	4.1
	กทม.	10.9	3.6	20.0	29.1	49.1	5.5	1.8	9.1
กลาง		7.8	2.3	34.9	38.0	31.8	6.2	8.5	5.4
เหนือ		8.2	7.1	25.9	37.7	22.4	2.4	5.9	2.4
ตอ-น.		12.4	1.1	29.0	44.1	38.2	3.8	3.8	2.7
ใต้		10.0	2.5	33.3	37.5	31.7	5.8	1.7	6.7

ตารางที่ 4.29 เหตุผล การไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	ต้องการตรวจ (ยังไม่มีอาการ)	ต้องการ ใส่ ฟันเทียม	รู้สึกผิดปกติ/มีปัญหา					ต้องการรับ บริการรักษา อื่นๆ
				มีฟันผุ จุดดำ	ปวดฟัน เสียวฟัน	มีหินปูน	เหงือก อักเสบ เลือดออก	บวม มี หนอง	
ประเทศ		6.5	11.8	16.7	44.4	10.2	4.6	5.8	5.3
	เมือง	6.0	16.5	19.6	39.9	14.3	3.0	6.8	3.0
	ชนบท	7.8	10.3	12.3	53.3	7.4	5.3	5.7	4.9
	กทม.	1.8	7.3	29.1	16.4	12.7	5.5	3.6	12.7
กลาง		6.9	9.2	17.2	47.1	13.8	5.8	11.5	3.5
เหนือ		7.5	10.0	6.3	48.8	11.3	7.5	5.0	7.5
ตอ-น.		4.9	12.6	15.5	57.3	7.8	1.0	5.8	1.9
ใต้		9.4	16.8	18.7	41.1	7.5	4.7	2.8	4.7

ตารางที่ 4.30 ร้อยละของสถานพยาบาล ที่กลุ่มอายุ 35-44 ปี ไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	สถานพยาบาล ที่ไปหาหมอฟัน				
		หน่วยเคลื่อนที่ ของรัฐ	รพ.สต./ PCU	โรงพยาบาล ชุมชน	รพ.จังหวัด/ รพ.ศูนย์/ ศูนย์อนามัย	คลินิก/รพ. เอกชน
ประเทศ		3.3	10.3	47.3	20.4	23.7
	เมือง	2.5	5.5	38.5	28.0	31.0
	ชนบท	4.4	15.0	60.0	9.4	16.9
	กทม.	0.0	0.0	5.5	56.4	36.4
กลาง		3.9	14.7	36.4	16.3	35.7
เหนือ		1.2	17.7	54.1	9.4	15.3
ตอ-น.		1.6	5.4	67.2	15.1	16.1
ใต้		8.3	12.5	42.5	24.2	22.5

ตารางที่ 4.31 ร้อยละของสถานพยาบาล ที่กลุ่มอายุ 60-74 ปี ไปหาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา
จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	สถานพยาบาล ที่ไปหาหมอฟัน				
		หน่วยเคลื่อนที่ ของรัฐ	รพ.สต./ PCU	โรงพยาบาล ชุมชน	รพ.จังหวัด/ รพ.ศูนย์/ ศูนย์อนามัย	คลินิก/รพ. เอกชน
ประเทศ		4.2	17.1	43.8	22.0	18.1
	เมือง	2.3	7.5	43.6	25.6	23.3
	ชนบท	5.3	26.3	52.5	13.1	11.1
	กทม.	3.6	0.0	5.5	52.7	36.4
กลาง		3.5	16.1	43.7	16.1	26.4
เหนือ		7.5	27.5	42.5	20.0	5.0
ตอ-น.		1.9	10.7	67.0	10.7	12.6
ใต้		4.7	25.2	42.1	23.4	16.8

ตารางที่ 4.32 ร้อยละ ของสิทธิด้านการรักษาพยาบาลของกลุ่มอายุ 35-44 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	สิทธิด้านการรักษาพยาบาล				
		เบิกราชการ /รัฐวิสาหกิจ	ประกันสังคม	บัตรประกัน สุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท)	สวัสดิการโดย บริษัท/นายจ้าง	บัตรประกัน สุขภาพเอกชน
ประเทศ		13.7	15.3	70.2	0.3	0.9
	เมือง	36.0	21.3	42.6	0.0	0.0
	ชนบท	10.7	12.5	76.8	0.0	0.3
	กทม.	32.7	21.8	34.6	0.0	10.9
กลาง		23.8	19.8	56.4	0.0	0.0
เหนือ		7.1	9.4	83.5	0.0	0.0
ตอ-น.		20.4	14.5	65.1	0.0	0.5
ใต้		26.1	18.5	55.5	0.0	0.0

ตารางที่ 4.33 ร้อยละ ของสิทธิด้านการรักษาพยาบาลของกลุ่มอายุ 60-74 ปี จำแนกตามภาคและเขต

ภาค	เขต	สิทธิด้านการรักษาพยาบาล				
		เบิกราชการ /รัฐวิสาหกิจ	ประกันสังคม	บัตรประกัน สุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท)	สวัสดิการโดย บริษัท/นายจ้าง	บัตรประกัน สุขภาพเอกชน
ประเทศ		15.8	1.0	82.8	0.2	0.3
	เมือง	23.3	1.9	74.6	0.3	0.3
	ชนบท	10.5	0.1	89.1	0.3	0.1
	กทม.	26.5	3.4	68.4	0.0	1.7
กลาง		12.6	0.7	86.7	0.0	0.0
เหนือ		8.0	1.2	90.4	0.8	0.0
ตอ-น.		16.3	0.7	82.4	0.3	0.7
ใต้		21.2	0.3	78.5	0.0	0.0

ผลการสำรวจปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภค

ตัวอย่างน้ำบริโภคน้ำจากจุดสำรวจ 16 จังหวัด ในการสำรวจสถานะสุขภาพของปากแห่งชาติครั้งที่ 7

ภาค	จำนวนตัวอย่างรวม	น้ำประปา piped	น้ำบาดาล ground	น้ำบ่อ well	น้ำถัง/ขวด bottled water	น้ำฝน rain
กลาง	35	20	7	1	6	1
เหนือ	48	19	9	8	12	0
ตอ-เฉียงเหนือ	38	25	2	0	8	3
ใต้	35	14	4	2	14	1
กรุงเทพมหานคร	15	15	0	0	0	0
รวม	171	93	22	11	40	5
สัดส่วน		54.39	12.87	6.43	23.39	2.92

* ผ่านเครื่องกรองทั้งหมด

ปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภคเก็บตัวอย่างจากจุดสำรวจในการสำรวจสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 7 : ภาคกลาง

ที่	ชนิดของน้ำ				ยี่ห้อ/น้ำดื่ม และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์ (มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำบ่อ	น้ำถัง/ขวด							
1		/				รร.บ้านหนองถ้ำ		มงคล	สามโก้	อ่างทอง	0.04
2	/					ศพด. มงคลธรรมนิมิต		มงคล	สามโก้	อ่างทอง	0.31
3		/				รร. สามแก้ววิทยาคม		มงคล	สามโก้	อ่างทอง	0.27
4		/				ศพด. หลีกแก้ว		หลีกแก้ว	วิเศษชัยชาญ	อ่างทอง	0.21
5	/					รร. ไร่วังวิทยา	2	ไผ่ขวาง	วิเศษชัยชาญ	อ่างทอง	0.54
6		/				รร. วัดมะขาม		จรเข้ร้อง	ไชโย	อ่างทอง	0.23
7		/				รร.ราชสถิตยวิทยายา		ราชสถิตย	ไชโย	อ่างทอง	0.04
8		/				เทศบาลไชโย น้ำดื่ม		ไชโย	ไชโย	อ่างทอง	0.04
9	/					โรงเรียนวัดสิทธาราม	2	สาวร้องไห้	วิเศษชัยชาญ	อ่างทอง	0.60
10	/					98	5	หนองไผ่	ดำนมะขามเตี้ย	กาญจนบุรี	0.67
11	/					ศพด.อบต.หนองไผ่	5	หนองไผ่	ดำนมะขามเตี้ย	กาญจนบุรี	0.55
12	/					รร.บ้านหนองไผ่	5	หนองไผ่	ดำนมะขามเตี้ย	กาญจนบุรี	0.07
13	/					รร.วัดบ้านยาง	4	ท่ามะขาม	เมือง	กาญจนบุรี	0.12
14	/					ชุมชนบ้านยาง	4	ท่ามะขาม	เมือง	กาญจนบุรี	0.12
15	/					เทศบาลตำบลมะขาม		ท่ามะขาม	เมือง	กาญจนบุรี	0.11
16	/					ศพด.บ้านน้ำมุด	3	แม่กระบุง	ศรีสวัสดิ์	กาญจนบุรี	0.12
17	/					รพ.เสด.บ้านน้ำมุด	3	แม่กระบุง	ศรีสวัสดิ์	กาญจนบุรี	0.05
18	/					รร.บ้านต้นมะพร้าว		แม่กระบุง	ศรีสวัสดิ์	กาญจนบุรี	0.11
19				/	น้ำดื่ม MN (154/14 ต.บ้านเกาะอ.เมือง)	รร.บ้านปลายคลองน้อย	3	ท่าเสา	กระทุ่มแบน	สมุทรสาคร	0.24

ที่	ชนิดของน้ำ				ยี่ห้อน้ำดื่ม และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์ (มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำ บ่อ	น้ำถัง/ ขวด							
20				/	น้ำดื่ม MN (154/14 ต.บ้านเกาะ อ.เมือง)	ร.ร.วัดท่าเสา		ท่าเสา	กระทุ่มแบน	สมุทรสาคร	0.22
21				/	น้ำดื่ม MN (154/14 ต.บ้านเกาะ อ.เมือง)	ศพด.ตำบลท่าเสา	4	ท่าเสา	กระทุ่มแบน	สมุทรสาคร	0.22
22	/				การประปาภูมิภาค	ร.ร.เทศบาลวัดช่องลม		ท่าฉลอม	เมือง	สมุทรสาคร	0.18
23	/				การประปาภูมิภาคผ่าน	ร.ร.เทศบาลวัดแหลม		ท่าฉลอม	เมือง	สมุทรสาคร	0.17
24	/				การประปาภูมิภาค	ไม่ระบุ		ท่าฉลอม	เมือง	สมุทรสาคร	0.18
25	/				น้ำประปา	ร.ร.บ้านคลองสำโรง	5	สวนส้ม	บ้านแพ้ว	สมุทรสาคร	0.05
26	/				น้ำประปา	ร.ร.วัดสวนส้ม	2	สวนส้ม	บ้านแพ้ว	สมุทรสาคร	0.05
27				/	นันทาทิพย์ (10/1 ต.ท่าเสา อ.กระทุ่มแบน)	บ้านคลองแดง	2	สวนส้ม	บ้านแพ้ว	สมุทรสาคร	0.05
28		/			น้ำบาดาลผ่านเครื่องกรอง	ศพด. วัดปลับปลา		ปลับปลา	เมือง	จันทบุรี	0.06
29	/				ประปาผ่านเครื่องกรอง	ร.ร.วัดปลับปลา		ปลับปลา	เมือง	จันทบุรี	0.05
30				/	จันทบุรี (หจก. น้ำแข็ง จันทบุรี อ.เมือง)	บ้านเลขที่ 65/2	11	ปลับปลา	เมือง	จันทบุรี	0.05
31				น้ำฝน		ร.ร.บ้านคลองบอน	4	หนองตาก	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	0.03
32					น้ำกรอง	ศพด.บ้านคลองบอน	4	หนองตาก	โป่งน้ำร้อน	จันทบุรี	0.06
33				/	ซินธิชัย (ต.ปะตง อ.สอยดาว)	บ้านโนนชุมชน	4	พวา	แก่งหางแมว	จันทบุรี	0.05
34	/				ประปาผ่านเครื่องกรอง	ศูนย์เด็กเล็กบ่อไฟไหม้	4	พวา	แก่งหางแมว	จันทบุรี	0.09
35	/				ประปาผ่านเครื่องกรอง	ร.ร.ตชด. บ้านคลองแดง	12	พวา	แก่งหางแมว	จันทบุรี	0.16

ปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภคเก็บตัวอย่างจากจุดสำรวจในการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 7 : ภาคเหนือ

ที่	ชนิดของน้ำ			ยี่ห้อ/ชื่อ และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์(มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำป้อน้ำร้อน/ขวด							
1			/	พานวิเดอนันท์ (108 ม.9 บ.ปากว้าว)	ศพด.ป่าล้าน	21	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	0.05
2			/	พานพลกสวัสดิ์	รร.พานพลกสวัสดิ์	1	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	0.05
3			/	นิตยา อารีโอ (ป่าหัด)	ศพด.ป่าหุง.รร.ป่าหุง	2	ป่าหุง	พาน	เชียงราย	0.05
4	/				รร.หุงป่าแดด	4	ป่าหุง	พาน	เชียงราย	0.10
5		/			รร.พานพิทยาคม			พาน	เชียงราย	0.10
6		/			รร.ฝั่งต้น		ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	0.10
7	/				รร.แม่สายปภัสร์ศาสตร์			แม่สาย	เชียงราย	0.18
8	/				รร.อนุบาลแม่สาย		แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	0.09
9	/				รร.เทศบาลฯ		แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	0.10
10			/	นิมเบอร์วัน (ไม่ระบุแหล่งผลิต)	สอ.ท่าสันกลาง,ศพด. บ้านแพะ	14	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	0.07
11			/	ปาก่อพัฒนา	ศพด.ดงมะดะ	9	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	0.07
12		/			รร.บ้านดงมะดะ	7	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	0.07
13	/				ประปาหมู่บ้านทองทุ่ง	10	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	0.13
14	/				ประปาหมู่บ้านแพะ	9	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	0.09
15			/		รร.บ้านหมองเก่าห้อง	12	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	0.12
16			/		รร.มวด	7	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	0.08
17	/				หลายแก้ว	1	ศรีเตี้ย	บ้านโง้ง	ลำพูน	0.38
18		/			รร.บ้านโองรัตน์วิทยา	1	ศรีเตี้ย	บ้านโอง้ง	ลำพูน	0.29
19		/			รร.บ้านโองรัตน์วิทยา	1	ศรีเตี้ย	บ้านโอง้ง	ลำพูน	0.27
20			/	โอเอ ชีส (ไม่ระบุแหล่งผลิต)	ศพด.ตำบลศรีเตี้ย	5	เหล่ายาว	บ้านโอง้ง	ลำพูน	0.42

ที่	ชนิดของน้ำ				ยี่ห้อน้ำดื่ม และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์(มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำบ่อ	น้ำถัง/ขวด							
21		/				น้ำดื่มชุมชน	1	เหล่ายาว	บ้านโง้ง	ลำพูน	0.22
22		/				ร.ร.เหล่ายาว	3	เหล่ายาว	บ้านโง้ง	ลำพูน	0.10
23		กรอง RO				ร.ร.สันปูเลย	2	ศรีเตี้ย	บ้านโง้ง	ลำพูน	0.27
24		/				ร.ร.บ้านดอยยอด	4	เหล่ายาว	บ้านโง้ง	ลำพูน	0.10
25	/					น้ำดื่มชุมชน	1	ปากบ่อง	ป่าซาง	ลำพูน	0.71
26	/					น้ำดื่มชุมชน	2	ป่าซาง	ป่าซาง	ลำพูน	2.70*
27	/					ร.ร.เบญจป่าซาง			ป่าซาง	ลำพูน	1.91*
28			/		นาถทิพย์ (ไม่ระบุแหล่งผลิต)	ศพด.หนองเงือก			ป่าซาง	ลำพูน	0.10
29			/		รพ.ลี		14	ลี	ลี	ลำพูน	0.21
30			/		น้ำดื่มเวียงเจดีย์ (ไม่ระบุแหล่งผลิต)	ร.ร.เวียงเจดีย์		ลี	ลี	ลำพูน	0.10
31	/					ร.ร.เนินกุ่ม		เนินกุ่ม	บางกระทุ่ม	พิษณุโลก	0.18
32	/					ร.ร.วัดดงหมี่		เนินกุ่ม	บางกระทุ่ม	พิษณุโลก	0.28
33	/					หมู่บ้าน		วัดตายน	บางกระทุ่ม	พิษณุโลก	0.39
34			/			สอ.	2	บ่อโพธิ์	นครไทย	พิษณุโลก	0.05
35	/					หมู่บ้าน	2	บ่อโพธิ์	นครไทย	พิษณุโลก	0.07
36				/	สตาร์ตรอป (ต.แสนตอ อ.น้ำปาด)	ศพด.		คันไช้	วัดโบลัด	พิษณุโลก	0.07
37	/					ร.ร.คันไช้		คันไช้	วัดโบลัด	พิษณุโลก	0.07
38	/					ร.ร.น้ำโจน	4	คันไช้	วัดโบลัด	พิษณุโลก	0.07
39	/					ร.ร.หัวยี่เจียง		คันไช้	วัดโบลัด	พิษณุโลก	0.05
40			/			1/1	4	ลาดทิพรส	ตาคี	นครสวรรค์	0.12
41	/					ร.ร.บ้านลาดเจริญ		ลาดทิพรส	ตาคี	นครสวรรค์	0.18
42				/	ไม่ระบุยี่ห้อและ แหล่งผลิต	ร.ร.หนองคุนอ	2	ลาดทิพรส	ตาคี	นครสวรรค์	0.06

ที่	ชนิดของน้ำ				ยี่ห้อ/น้ำดื่ม และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์(มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำป่อ	น้ำถัง/ขวด							
43				/	ไม่ระบุยี่ห้อและ แหล่งผลิต	ร.ร.บ้านลาดทิพรสวิทยา	2	ลาดทิพรส	ตาคลี	นครสวรรค์	0.15
44				/	ไม่ระบุยี่ห้อและ แหล่งผลิต	ร.ร.บ้านลาดทิพรสวิทยา	2	ลาดทิพรส	ตาคลี	นครสวรรค์	0.05
45					น้ำกรอง	ร.ร.ช่องแคทยา		ช่องแค	ตาคลี	นครสวรรค์	0.06
46			/			11	11	นาขอม	ตาคลี	นครสวรรค์	0.05
47	/					ชุมชนหัวเมืองพัฒนา		ปากน้ำโพ	เมือง	นครสวรรค์	0.19
48					น้ำกรอง	ร.ร.โพธิ์สารศึกษา		ปากน้ำโพ	เมือง	นครสวรรค์	0.20

ปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภคเก็บตัวอย่างจากจุดสำรวจในการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 7 : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่	ชนิดของน้ำ				ยี่ห้อน้ำดื่ม และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์(มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำบ่อ	น้ำถัง/ ขวด							
1	/					ร.ร.อนุบาลศรีสะเกษ ถ.วันลูกเสือ		เมืองใต้	เมือง	ศรีสะเกษ	0.12
2						วัดหลวงคุ้มคลองราม		เมืองใต้	เมือง	ศรีสะเกษ	0.13
3	/					ศรีสะเกษวิทยาลัย	5	หนองครก	เมือง	ศรีสะเกษ	0.13
4	/					ร.ร.เทศบาล 1 (วัดเจียงอี)		เมืองใต้	เมือง	ศรีสะเกษ	0.03
5	/					ร.ร.วัดโนนปูน		ดินแดง	ไพรบึง	ศรีสะเกษ	0.26
6	/					ร.ร.บ้านมะขาม	4	ไพรใหญ่	ขุนันท์	ศรีสะเกษ	0.17
7	/					ร.ร.บ้านบือตัน	14	บือใหญ่	ขุนันท์	ศรีสะเกษ	0.13
8	/					ศก.ร.ร.บือตัน	14	บือใหญ่	ขุนันท์	ศรีสะเกษ	0.12
9	/					ศพด. บ้านโนนจาน	7	เมืองเตา	พยัคฆภูมิพิสัย	มหาสารคาม	0.06
10	/					โรงเรียนโนนจาน	7	เมืองเตา	พยัคฆภูมิพิสัย	มหาสารคาม	0.40
11				น้ำฝน		หมู่บ้านโนนยาง	21	เมืองเตา	พยัคฆภูมิพิสัย	มหาสารคาม	0.10
12	/					โรงเรียนหนองคูไชย หนองขาม	23	หนองแสง	วาปีปทุม	มหาสารคาม	0.05
13				น้ำฝน		56/1 บ้านหนองคูไชย	23	หนองแสง	วาปีปทุม	มหาสารคาม	0.05
14				/	ตีเฟรช (ม.6 ต.หนองท่ม)	ศพด.หนองแสง	2	หนองแสง	วาปีปทุม	มหาสารคาม	0.05
15	/					โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์		หัวขวาง	โกสุมพิสัย	มหาสารคาม	0.05
16	/					โรงเรียนวัดกลางโกสุมพิสัย		หัวขวาง	โกสุมพิสัย	มหาสารคาม	0.15
17				/	ชลธิชา (ไม่ระบุแหล่งผลิต)	เลขที่ 3	12	หัวขวาง	โกสุมพิสัย	มหาสารคาม	0.05
18	/					โรงเรียนบ้านนาแกน้อย		บ้านแก้ว	นาแก	นครพนม	0.05

ที่	ชนิดของน้ำ				ยี่ห้อน้ำดื่ม และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์(มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำบ่อ	น้ำถัง/ ขวด							
19		/				โรงเรียนบ้านนาโลก		บ้านแก้ว	นาแก	นครพนม	0.05
20	/					วัดบ้านนาแกน้อย		บ้านแก้ว	นาแก	นครพนม	0.05
21	/				(ถังกรองน้ำเย็น)	โรงเรียนอนุบาลเรณูนคร		เรณู	เรณูนคร	นครพนม	0.07
22		/				ชุมชน บ้านเลขที่ 859	6	เรณู	เรณูนคร	นครพนม	0.05
23	/				(ถังกรองน้ำเย็น)	โรงเรียนมัธยมเรณูวิทยานุกูล		เรณู	เรณูนคร	นครพนม	0.06
24	/					โรงเรียนธาตุพนม		ธาตุพนม	ธาตุพนม	นครพนม	0.05
25	/					โรงเรียนอนุบาลธาตุพนม		ธาตุพนม	ธาตุพนม	นครพนม	0.05
26	/					ชุมชน	14	ธาตุพนม	ธาตุพนม	นครพนม	0.05
27	/					ร.ร บ้านผือพิทยาสรรค์		บ้านผือ	บ้านผือ	อุดรธานี	0.05
28				น้ำถัง	“ปทุมทิพย์” โรงงาน น้ำแข็งหนองคาย สายฝน	ร.ร บ้านผือพิทยาสรรค์		บ้านผือ	บ้านผือ	อุดรธานี	0.13
29	/					ศพด.บ้านถ่อน		บ้านผือ	บ้านผือ	อุดรธานี	0.06
30	/					ร.ร.บริบาลภูมิเขตต์		บ้านผือ	บ้านผือ	อุดรธานี	0.08
31	/					ร.ร.อนุบาลบ้านผือ		บ้านผือ	บ้านผือ	อุดรธานี	0.09
32				น้ำถัง	“ศรีสะอาด” 89 ม.1 ต.ปลื้มผือ	ศพด.วัดศรีสะอาด		บ้านผือ	บ้านผือ	อุดรธานี	0.05
33				น้ำถัง	“OK” ผลิตโดยน้ำดื่ม โอเค 155 ม.15 ต.หนองหาน	ศพด.บ้านม่วง	5	หนองหาน	หนองหาน	อุดรธานี	0.05
34	/				-	ร.ร.บ้านม่วง		หนองหาน	หนองหาน	อุดรธานี	0.05
35	/กรอง				-	ร.ร.หนองหานวิทยา		หนองหาน	หนองหาน	อุดรธานี	0.10
36				น้ำถัง 20 ลิตร	“บริสุทธิ์” 417 ม.11 ต.หนองหาน	ร.ร.บ้านหนองบ่อ		หนองหาน	หนองหาน	อุดรธานี	0.05
37				บรรจุขวด	“ฟัดเตอร์” บ้านเชียง 128 ม.6 อ.หนองหาน	ศพด.โนนสะอาด	2	ทุ่งฝน	ทุ่งฝน	อุดรธานี	0.05
38				บรรจุขวด	“นาคทิพย์” 343 ม.6 อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย	ร.ร.ทุ่งฝนวิทยาการ	2	ทุ่งฝน	ทุ่งฝน	อุดรธานี	0.05

ปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภคเก็บตัวอย่างจากจุดสำรวจในการสำรวจสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 7 : ภาคใต้

ที่	ชนิดของน้ำ			ยี่ห้อ/น้ำดื่ม และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์ (มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำบ่อ							
1			/	สุตสาคร (ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง)	รร.ดร.รุยมูอัมมิม	1	ท่าบั่ว	ควนกาหลง	สตูล	0.14
2			/	สุตสาคร (ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง)	ศพด.ควนเรือ	10	ท่าบั่ว	ควนกาหลง	สตูล	0.14
3			/	สินเหมายเฒ่า (ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง)	รพ.สต.ควนบ่อทอง	2		ควนกาหลง	สตูล	0.04
4			/	ชลดา (ต.กำแพง อ.ละงู)	ศพด.ตะโล๊ะไผ่	4	ปากน้ำ	ละงู	สตูล	0.04
5			/	เชอร์รี่ (ต.ปากน้ำ อ.ละงู)	345	4	ปากน้ำ	ละงู	สตูล	0.05
6	/				รร.บ้านตะโล๊ะไผ่	4	ปากน้ำ	ละงู	สตูล	0.04
7	/				รพ.สต.ปากน้ำ	4	ปากน้ำ	ละงู	สตูล	0.04
8	/				รร.อนุบาลสตูล		พินาม	เมือง	สตูล	0.10
9	/				รร. พินามพิทยาสรรค์		พินาม	เมือง	สตูล	0.17
10	/				สำนักงานสาธารณสุขสตูล		พินาม	เมือง	สตูล	0.10
11		/			โรงเรียนบ้านทุ่งหวา	1	พงาว	เมือง	ระนอง	0.04
12			/	น้ำดื่มเฟส (ต.เขาวิเศษ อ.เมือง)	ศพด.เทศบาลหวา	1	พงาว	เมือง	ระนอง	0.05
13	/			ประปาภูเขา น้ำใช้	รพสต.หวา	1	หวา	เมือง	ระนอง	0.06
14			/	น้ำดื่มโอชา (ไม่ระบุแหล่งผลิต)	โรงเรียนบ้านบางเบน		ม่วงกลวง	กะเปอร์	ระนอง	0.05
15	/			ประปาภูเขา ดื่ม/ใช้	โรงเรียนบ้านบางเบน		ม่วงกลวง	กะเปอร์	ระนอง	0.87*
16			/		โรงเรียนกะเปอร์วิทยา		กะเปอร์	กะเปอร์	ระนอง	0.33
17			/		โรงเรียนบ้านสำนัก		ม่วงกลวง	กะเปอร์	ระนอง	0.08

ที่	ชนิดของน้ำ			ยี่ห้อ/น้ำดื่ม และสถานที่ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์ (มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำผิวน้ำ/ น้ำบาดาล							
18			น้ำผิวน้ำ		ศพด.บ้านห้วยไทรงาม	10	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	0.04
19			/	น้ำดื่มกนกกร (ต.บางนอน อ.เมือง)	ศพด.บ้านสองแพรก	7	645	กระบุรี	ระนอง	0.05
20		/		ดื่ม/ใช้	โรงเรียนบ้านสองแพรก		สองแพรก	กระบุรี	ระนอง	0.04
21			/	ส่วสตี (ไม่ระบุแหล่งผลิต)	ไม่ระบุ	7	นาแวง	ฉวาง	นครศรีธรรมราช	0.05
22			/		เลขที่ 51	7	นาแวง	ฉวาง	นครศรีธรรมราช	0.05
23	/				ร.ร.ห้วยหาร	9	หินตก	ร่อนพิบูลย์	นครศรีธรรมราช	0.05
24	/				รพ.สต.ไม้ทลาย	9	หินตก	ร่อนพิบูลย์	นครศรีธรรมราช	0.31
25	/				ร.ร.วัดเสนาเมือง		ในเมือง	เมือง	นครศรีธรรมราช	0.05
26	/				ศพด.เทศบาลนครฯ		ในเมือง	เมือง	นครศรีธรรมราช	0.05
27		/			ร.ร.วังปริง	2	ชะรัด	กงหรา	พัทลุง	0.06
28			/	โตริ (ต.อ่างทอง อ.ศรีนครินทร์)	ร.ร.บ้านควนประกอบ	3	คลองเฉลิม	กงหรา	พัทลุง	0.05
29	/				ศพด.บ้านหัวหรั่ง	3	ชะรัด	กงหรา	พัทลุง	0.06
30	/				รพ.สต.บ้านหัวหรั่ง	3	ชะรัด	กงหรา	พัทลุง	0.08
31			/	Blue Ozone (ต.แม่ขีรี อ.ตะโหมด)	ศพด.บ้านแม่ขีรี	1	แม่ขีรี	ตะโหมด	พัทลุง	0.06
32			/	กระแสรักพิทย์ (ต.แม่ขีรี อ.ตะโหมด)	ร.ร.ตะโหมด	6	แม่ขีรี	ตะโหมด	พัทลุง	0.06
33			/	หยดหนึ่งน้ำดื่ม (ต.หารเทา อ.ปากพะยูน)	ร.ร.ศาสนูปถัมภ์	1	ปากพะยูน	ปากพะยูน	พัทลุง	0.08
34	/				ร.ร.บ้านเกาะนางคำใต้	8	เกาะนางคำ	ปากพะยูน	พัทลุง	0.06
35			/	ต้นสนการค้า (ต.หารเทา.ปากพะยูน)	ร.ร.บ้านเกาะนางคำเหนือ	5	เกาะนางคำ	ปากพะยูน	พัทลุง	0.08

ปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภคเก็บตัวอย่างจากจุดสำรวจในการสำรวจสถานะสุขภาพของปากแห่งชาติครั้งที่ 7 : กรุงเทพมหานคร

ที่	ชนิดของน้ำ			ยี่ห้อ/น้ำดื่ม และสถานที่ ผลิต	สถานที่เก็บน้ำ	แขวง	เขต	จังหวัด	ปริมาณ ฟลูออไรด์(มก/ล)
	ประปา	บาดาล	น้ำป้อน้ำถึง/ ขวด						
1	/กรอง				ร.ร.กองทัพบกอุปถัมภ์เพชรบูรณ์	อนุสาวรีย์	บางเขน	กทม.	0.24
2	/กรอง				ร.ร.กองทัพบกอุปถัมภ์เพชรบูรณ์	อนุสาวรีย์	บางเขน	กทม.	0.28
3	/กรอง				ร.ร.ไทยนิยมสงเคราะห์	อนุสาวรีย์	บางเขน	กทม.	0.23
4	/กรอง				ร.ร.วัดไตรมิตราราม	อนุสาวรีย์	บางเขน	กทม.	0.23
5	/กรอง				ศพด.ศาลาลอย	คลองตันเหนือ	วัฒนา	กทม.	0.24
6	/กรอง				ร.ร.วิจิตรวิทยา	คลองตันเหนือ	วัฒนา	กทม.	0.28
7	/กรอง				ร.ร.อนุบาลวัดธาตุทอง	พระโขนงเหนือ	วัฒนา	กทม.	0.22
8	/กรอง				ร.ร.มัธยมวัดธาตุทอง	พระโขนงเหนือ	วัฒนา	กทม.	0.23
9	/กรอง				ศูนย์วิชาการวิทยายน 8/1	บางแค	บางไผ่	กทม.	0.13
10	/กรอง				ศพด.วัดศาลาแดง	บางแค	บางไผ่	กทม.	0.15
11	/กรอง				ร.ร.สาธิตสนธิ์สนธิ์ 30/6	บางแค	บางไผ่	กทม.	0.12
12	/กรอง				ร.ร.สุเทพสุเคราะห์พะเยา	กระทุ่มราย	หนองจอก	กทม.	0.22
13	/กรอง				ศพด.ลำผักชี	ลำผักชี	หนองจอก	กทม.	0.13
14	/กรอง				ศพด.ศิริวง	ลำผักชี	หนองจอก	กทม.	0.22
15	/กรอง				ศพด.ดารุสสุนัน	กระทุ่มราย	หนองจอก	กทม.	0.23

ตารางเปรียบเทียบ

ผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก
ระดับประเทศ ครั้งที่ 2-7

การเปรียบเทียบ ผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ระดับประเทศ ครั้งที่ 2-7

ตารางที่ 5.1 ผลการสำรวจทันตสุขภาพแห่งชาติของประเทศไทย ตามตัวชี้วัดหลักขององค์การอนามัยโลก

กลุ่มอายุ	เป้าหมาย	ผลการสำรวจ ตามปีที่สำรวจ					
		2527	2532	2537	2543-44	2550	2555
5-6 ปี	ร้อยละผู้ปราศจากฟันผุ	25.6	17.2	14.8	12.6	19.4	21.5
12 ปี	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (ซี่ต่อคน)	1.5	1.5	1.6	1.6	1.6	1.3
	สภาวะปริทันต์ปกติ (ส่วน)	1.5	1.4	1.4	1.9	2.8	4.1
18 ปี	ร้อยละของผู้มีฟันครบ 28 ซี่	65.0	79.0	66.5	71.4*	72.3	81.0
	สภาวะปริทันต์ปกติ (ส่วน)	0.9	1.3	1.1	1.4*	2.5	3.6
35-44 ปี	ร้อยละผู้มีฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่	92.7	91.7	91.9	92.3	96.2	97.8
60-74 ปี	ร้อยละผู้มีฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่	47.2	40.8	47.7**	49.0**	54.8	57.8

* กลุ่มอายุ 15 ปี

* กลุ่มอายุ 60-74 ปี

ตารางที่ 5.2 ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ที่ปราศจากโรคฟันผุในฟันน้ำนม จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ร้อยละของเด็กที่ปราศจากฟันผุในฟันน้ำนม				
		2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		33.5	38.3	33.3	38.6	48.3
	เมือง	37.4	40.6	36.0	44.9	51.2
	ชนบท	33.2	32.2	29.7	32.8	44.7
	กทม.	33.3	51.5	62.5	60.7	50.5
กลาง		17.4	29.6	32.3	30.2	40.4
เหนือ		33.6	39.6	33.0	43.5	54.0
ตอ-น.		43.3	41.9	29.9	38.4	50.8
ใต้		26.4	33.8	28.8	36.0	39.0

ตารางที่ 5.3 สภาวะโรคฟันผุในฟันน้ำนม ในเด็กอายุ 3 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ
จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ความชุกของโรคฟันผุในฟันน้ำนม				
		2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		66.5	61.7	65.7	61.4	56.7
	เมือง	62.6	59.4	64.0	55.1	48.8
	ชนบท	66.8	67.8	70.3	67.2	55.3
	กทม.	66.7	48.5	37.5	39.3	49.5
กลาง		82.6	70.4	67.7	69.8	59.6
เหนือ		66.4	60.4	67.0	56.5	46.0
ตอ-น.		56.7	58.1	70.1	61.6	49.2
ใต้		73.6	66.8	71.2	64.0	61.0

ตารางที่ 5.4 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (ซี่ต่อคน) ในฟันน้ำนม ของเด็กอายุ 3 ปี
จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (ซี่ต่อคน)				
		2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		4.0	3.4	3.6	3.2	2.7
	เมือง	3.9	3.2	3.6	2.7	2.4
	ชนบท	3.9	3.8	4.0	3.6	2.8
	กทม.	4.3	2.3	1.5	2.0	3.0
กลาง		5.2	4.2	3.8	3.6	3.0
เหนือ		3.8	3.1	3.8	3.1	1.7
ตอ-น.		3.2	3.0	3.9	2.9	2.4
ใต้		4.4	3.9	4.0	4.0	3.1

ตารางที่ 5.5 ร้อยละของเด็กอายุ 5 ปี ที่ปราศจากโรคฟันผุในฟันน้ำนม จากการสำรวจระดับประเทศ
จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ร้อยละของเด็กที่ปราศจากฟันผุในฟันน้ำนม					
		2527**	2532*	2537*	2543-44**	2550	2555
ประเทศ		25.6	17.2	14.7	12.5	19.4	21.5
	เมือง	6.1	6.7	6.7	13.8	28.5	28.4
	ชนบท	28.4	19.5	19.5	10.9	11.5	17.4
	กทม.	6.2	6.5	6.5	21.1	41.7	23.9
กลาง		11.1	4.5	4.5	11.9	13.4	17.4
เหนือ		25.2	13.9	13.9	14.2	23.7	24.5
ตอ-น.		42.6	32.9	32.9	11.0	16.4	23.8
ใต้		5.6	8.5	8.5	8.5	14.5	16.6

* 6 ปี

** 5-6 ปี

ตารางที่ 5.6 สภาวะโรคฟันผุในฟันน้ำนม ในเด็กอายุ 5 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค
เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ความชุกของโรคฟันผุในฟันน้ำนม					
		2527	2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		74.4	83.1	85.1	87.4	80.6	78.5
	เมือง	93.9	93.4	88.5	86.1	71.5	71.6
	ชนบท	71.6	80.8	84.1	89.0	88.5	82.6
	กทม.	93.8	93.5	83.7	78.6	58.3	76.1
กลาง		88.9	94.4	92.7	87.9	83.6	82.6
เหนือ		74.8	86.1	78.8	85.7	76.3	75.5
ตอ-น.		57.4	65.5	81.0	89.0	83.6	76.2
ใต้		94.4	91.5	92.9	91.4	85.5	83.4

ตารางที่ 5.7 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (ซี่ต่อคน) ในฟันน้ำนม ของเด็กอายุ 5 ปี
จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (ซี่ต่อคน)					
		2527	2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		-	5.6	5.7	6.0	5.4	4.4
	เมือง	-	6.9	6.1	5.7	4.3	3.8
	ชนบท	-	5.2	5.7	6.2	6.4	4.9
	กทม.	-	6.5	4.5	4.9	3.2	4.9
		-					
กลาง		-	6.9	6.8	5.8	6.0	4.6
เหนือ		-	5.8	5.0	5.7	4.8	3.0
ตอ-น.		-	3.6	5.0	6.2	5.2	4.3
ใต้		-	7.0	6.9	6.9	6.8	5.0

ตารางที่ 5.8 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ที่มีฟันแท้ผุ จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ร้อยละของเด็กที่มีฟันถาวรผุ					
		2527	2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		45.8	49.2	53.9	57.3	56.9	52.3
	เมือง	70.8	69.2	62.5	62.7	55.9	50.5
	ชนบท	41.0	44.7	48.2	54.3	59.3	56.9
	กทม.	80.0	77.9	77.4	66.0	48.0	44.7
กลาง		62.5	61.4	65.7	58.8	64.4	52.9
เหนือ		41.7	48.1	49.0	58.2	62.5	52.8
ตอ-น.		18.7	33.1	45.3	50.3	51.1	56.9
ใต้		48.4	62.8	69.2	64.8	57.6	55.4

ตารางที่ 5.9 ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ในเด็กอายุ 12 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (ซี่ต่อคน)					
		2527	2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		1.5	1.5	1.6	1.6	1.6	1.3
	เมือง	2.6	2.5	1.9	1.9	1.5	1.0
	ชนบท	1.3	1.3	1.3	1.5	1.7	1.7
	กทม.	3.0	3.0	2.9	2.0	1.3	1.1
กลาง		2.3	1.8	1.9	1.6	2.0	1.3
เหนือ		1.4	1.5	1.3	1.7	1.8	1.3
ตอ-น.		0.5	0.8	1.3	1.4	1.3	1.8
ใต้		2.3	1.9	2.1	2.1	1.5	1.1

ตารางที่ 5.10 ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่ ในกลุ่มอายุ 35 – 44 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่ กลุ่มอายุ 35 – 44 ปี					
		2527	2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		92.7	91.7	91.9	92.3	96.2	97.8
	เมือง	88.8	86.2	90.6	90.9	96.5	97.2
	ชนบท	94.2	92.9	92.7	93.3	96.7	97.9
	กทม.	83.8	87.1	89.6	88.8	92.8	98.5
กลาง		91.0	87.9	90.1	84.8	92.6	95.6
เหนือ		90.1	92.4	92.5	95.0	97.2	96.5
ตอ-น.		98.5	97.6	96.8	98.0	98.9	99.1
ใต้		92.4	88.5	88.4	89.3	96.8	98.4

ตารางที่ 5.11 ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่ ในกลุ่มอายุ 60 – 74 ปี
จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้มีฟันใช้งานได้อย่างน้อย 20 ซี่ กลุ่มอายุ 60-74 ปี					
		2527	2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		47.2	40.8	47.7	49.0	54.8	57.8
	เมือง	42.4	26.6	40.8	43.6	48.5	48.3
	ชนบท	49.8	44.2	52.9	52.1	58.6	62.5
	กทม.	27.9	24.3	32.5	36.5	45.0	58.3
กลาง		42.3	27.7	29.7	36.6	41.6	46.7
เหนือ		47.2	38.0	61.3	55.1	55.2	64.0
ตอ-น.		59.6	62.0	64.0	59.8	69.9	69.8
ใต้		44.7	37.2	36.7	43.7	48.5	51.7

ตารางที่ 5.12 ร้อยละของผู้สูญเสียฟันทั้งปาก ในกลุ่มอายุ 60 – 74 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ
จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้สูญเสียฟันทั้งปาก					
		2527	2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		16.2	20.6	16.3	8.2	10.5	7.2
	เมือง	18.5	27.7	16.7	10.0	11.8	8.7
	ชนบท	14.3	18.6	15.7	6.7	10.9	5.9
	กทม.	30.6	31.4	18.8	15.5	6.7	10.8
กลาง		20.6	30.0	29.2	13.2	19.7	7.3
เหนือ		14.7	20.2	9.1	5.9	5.7	4.7
ตอ-น.		6.2	7.1	3.3	2.9	8.7	3.7
ใต้		19.9	26.2	25.8	10.2	9.8	11.2

ตารางที่ 5.13 ร้อยละของผู้มีเหงือกอักเสบในเด็กอายุ 12 ปี จากการสำรวจระดับประเทศ
จำแนกตามภาค เขต และปีที่สำรวจ

ภาค	เขต	ร้อยละของผู้มีเหงือกอักเสบ				
		2532	2537	2543-44	2550	2555
ประเทศ		60.1	75.3	76.9	58.9	50.3
	เมือง	-	72.6	83.6	61.2	52.9
	ชนบท	-	77.8	84.5	61.7	58.7
	กทม.	-	60.4	14.2	45.1	30.1
กลาง		-	71.1	80.8	68.9	32.1
เหนือ		-	71.2	84.1	60.0	52.9
ตอ-น.		-	83.9	86.1	54.8	72.1
ใต้		-	79.0	85.4	60.3	61.6

ตารางที่ 5.14 ร้อยละของผู้มีสถานะปรืทันต์ โดยคิดจากระดับสูงสุดของโรคในแต่ละคนตามดัชนี CPI
จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามกลุ่มอายุ และปีที่สำรวจ

อายุ	ปีที่สำรวจ	ร้อยละของผู้มีสถานะปรืทันต์					
		ปกติ (CPI =0)	เลือดออก (CPI =1)	หินน้ำลาย (CPI =2,5)	หินน้ำลาย เลือดออก (CPI =5)	ร่องลึกปรืทันต์ทันต์ 4-5 ม.ม. (CPI =3)	ร่องลึก ปรืทันต์ทันต์ >=6 ม.ม. (CPI =4)
12 ปี	2527	5.9	2.2	84.4	-	7.4	0.1
	2532	6.2	4.6	89.1	-	0	0
	2537	2.3	9.8	87.5	74.9	0.4	0
	2543-2544	9.5	17.4	73.1	59.5	0	0
	2550	18	23.2	58.1	35.7	0.15	0.6
	2555	29.9	29.6	40.6	20.7	-	-
17-19 ปี	2527	1.3	0.7	82.7	-	14.5	0.7
	2532	3.4	2.6	87.3	-	6.7	0
	2537	2.4	3.2	88.2	-	5.8	0.4
	2543-2544	3.8	12.8	82.2	72.6	1	0.1
	2550	13.94	15.85	69.8	45.1	0	0.37
	2555	21.6	23.3	55.1	30.3	0.1	-
35-44 ปี	2527	0.3	0	41.5	-	46.9	11.3
	2532	0.8	0.2	53.4	-	34.5	10.8
	2537	0.7	0.9	40.8	-	38.1	19.5
	2543-2544	1.8	3.2	57.7	-	26.8	10.5
	2550	6.6	3.6	47.3	-	22.1	15.5
	2555	14.1	8.4	61.8	30.9	10.9	4.7
60-74 ปี	2527	0	0	15.8	-	56.4	27.7
	2532	0.6	0.7	27.5	-	47.9	23.3
	2537	0.8	0.5	24.3	-	41.3	33.1
	2543-2544	1.2	1.1	36.1	-	35.9	25.7
	2550	1.8	0.4	5.0	-	15.4	68.8
	2555	11.5	4.5	39.6	19.9	20.7	11.4

ตารางที่ 5.15 ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปากที่มีสภาวะปริทันต์ตามระดับความรุนแรง วัดด้วยดัชนี CPI
จากการสำรวจระดับประเทศ จำแนกตามกลุ่มอายุ และปีที่สำรวจ

อายุ	ปีที่สำรวจ	ค่าเฉลี่ยส่วนของช่องปาก (ส่วน)						
		ปกติ (CPI=0)	เลือดออก (CPI =1)	หินน้ำลาย (CPI =2,5)	หินน้ำลาย เลือดออก (CPI =5)	ร่องลึก ปริทันต์ 4-5 ม.ม. (CPI =3)	ร่องลึก ปริทันต์ >= 6 ม.ม. (CPI =4)	Missing Sextant
12 ปี	2527	1.5	0.4	3.6	-	0.1	0	0.4
	2532	1.4	0.8	3.6	-	0	0	0.2
	2537	1.4	1.1	5.5	2.0	0	0	0
	2543-2544	1.9	1.5	2.5	1.6	0	0	0
	2550	2.8	1.6	2.0	1.3	1.3	0	0
	2555	4.1	1.2	0.7	0.4	-	-	-
17-19 ปี	2527	0.9	0.2	4.6		0.3	0	0
	2532	1.3	0.5	4.0		0	0	0.2
	2537	1.1	0.5	4.3		0.1	0	0
	2543-2544	1.4	1.4	3.2	2.2	0	0	0
	2550	2.5	1.3	2.2	1.3	1.3	0	0
	2555	3.6	1.1	1.3	0.8	-	-	-
35-44 ปี	2527	0.2	0	3.8	-	1.6	0.2	0.2
	2532	0.4	0.1	4.0	-	1.1	0.2	0.2
	2537	0.5	0.2	3.4	-	1.3	0.4	0.2
	2543-2544	0.6	0.6	3.6	2.2	0.8	0.2	0.2
	2550	1.4	0.6	2.9	1.6	0.8	0.2	0.2
	2555	2.8	0.7	1.9	0.9	0.3	0.1	0.2
60-74 ปี	2527	0	0	1.3	-	1.7	0.4	2.6
	2532	0.1	0	1.8	-	1.2	0.3	2.6
	2537	0.1	0.1	2.0	-	1.1	0.5	2.2
	2543-2544	0.2	0.2	2.7	1.6	1.2	0.4	1.3
	2550	0.3	0.1	1.7	0.9	0.5	0.4	3.9
	2555	1.3	0.4	1.7	0.8	0.5	0.2	2.0

ภาคผนวก

โครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๕๕

หลักการและเหตุผล

ปากคือประตูสู่สุขภาพ การมีสุขภาพช่องปากที่ดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมส่งผลต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มวัย นอกจากนี้ หลายๆปัจจัยยังเป็นปัจจัยเสี่ยงร่วมกันของสุขภาพและสุขภาพช่องปากอีกด้วย การสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ เป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้ได้ข้อมูลสภาวะในช่องปาก พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพช่องปาก รวมทั้งการเข้าถึงบริการทันตสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่มวัย ซึ่งนอกจากจะนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาทั้งสุขภาพช่องปากของประชาชนในระดับประเทศ การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการดำเนินงานในพื้นที่ทั้ง ๗๖ จังหวัดและกรุงเทพมหานครแล้ว ยังสามารถประเมินสถานการณ์เปรียบเทียบกับ การสำรวจครั้งที่ผ่านๆ มา เพื่อคาดการณ์แนวโน้มของปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น สำหรับการควบคุมและป้องกัน และยังใช้เปรียบเทียบกับสถานการณ์กับประเทศต่างๆ ในระดับสากลอีกด้วย

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวในระดับประเทศเป็นระยะทุก ๕ ปี โดยครั้งที่ ๑ เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ.๒๕๒๐ จนถึงครั้งล่าสุดเป็นการสำรวจครั้งที่ ๖ เมื่อพ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๕๐ และเห็นสมควรให้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ ๗ ในปีพ.ศ.๒๕๕๕ อย่างถูกต้องตามหลักการทางระบาดวิทยา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง สะท้อนสถานการณ์รวมทั้งพฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงที่เป็นปัจจุบัน สำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการต่างๆ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพช่องปากแก่ประชาชน โดยอ้างอิงตามการแนะนำขององค์การอนามัยโลก และปรับเปลี่ยนข้อมูลสภาวะและปัจจัยต่าง ๆ ที่ประเมินว่า จะมีความเชื่อมโยงกับสภาวะสุขภาพช่องปาก ตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สุขภาพช่องปาก พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงในแต่ละกลุ่มวัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ได้ข้อมูลสภาวะสุขภาพช่องปากและปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญของประชาชนในกลุ่มอายุเป้าหมาย
๒. เพื่อติดตาม ประเมินสถานการณ์สุขภาพช่องปาก หลังการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ตามโครงการต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ผ่านๆ มา
๓. เพื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์สภาวะสุขภาพช่องปากของคนไทยในระดับสากล

กลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ภาคละ ๔ จังหวัดรวม ๑๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร จำนวนประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน

ขั้นตอนดำเนินการ

ระยะเตรียมการ

๑. รวบรวมข้อมูลการสำรวจที่ได้มีการดำเนินการอยู่ในภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานทันตสาธารณสุข รวมทั้งศึกษารูปแบบ วิธีการในการสำรวจที่ผ่านมา

๒. ประชุม...

๒. ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาแนวทาง ระเบียบวิธีการสำรวจ การสุ่มตัวอย่าง จำนวนและกลุ่มตัวอย่าง คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภาวะช่องปาก ผู้บันทึกข้อมูล และผู้ประสานงานในทีมสำรวจ
 ๓. ขออนุมัติโครงการ แต่งตั้งคณะทำงาน และรับสมัครผู้สนใจร่วมทีมเก็บรวบรวมข้อมูล
 ๔. ประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาข้อมูลที่ต้องการจากการตรวจ การสัมภาษณ์พฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยง
 ๕. ขออนุมัติคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย กรมอนามัย
 ๖. จัดพิมพ์แบบบันทึกต่าง ๆ รวมทั้งเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการสำรวจ
- ระยะดำเนินการ
๑. จัดประชุมชี้แจงรูปแบบ แนวทาง การออกแบบการสำรวจ การสุ่มตัวอย่าง จำนวนและกลุ่มตัวอย่าง การเตรียมพื้นที่ แก่จังหวัดที่เป็นพื้นที่สำรวจ และศูนย์อนามัย
 ๒. จัดประชุมเพื่อปรับมาตรฐานการตรวจ และการสัมภาษณ์
 ๓. ดำเนินการสำรวจ ในพื้นที่เป้าหมาย
 ๔. รวบรวม บันทึกข้อมูล ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล
 ๕. สรุปและรายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ ๗

งบประมาณและกิจกรรม

จากสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย เป็นเงิน ๓,๙๕๑,๗๖๐ บาท ดังนี้

กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ
๑. การประชุมสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง การสำรวจสภาวะทันตสุขภาพแห่งชาติ ๔๕ คน ๑ วัน	เม.ย. ๕๕	๑๒๐,๐๐๐ บาท
๒. การประชุมชี้แจงจังหวัดที่เป็นกลุ่มเป้าหมายพื้นที่สำรวจ ๑๖ จังหวัด และศูนย์อนามัย ๘๐ คน ๒ วัน	พ.ค. ๕๕	๔๘๐,๐๐๐ บาท
๓. การประชุมชี้แจงพื้นที่สำรวจในกรุงเทพมหานคร ๑๐ คน ๑ วัน	พ.ค. ๕๕	๑,๓๐๐ บาท
๔. จัดจ้างพิมพ์แบบบันทึกข้อมูลการตรวจ แบบสัมภาษณ์ ใบยินยอม ด้วยความสมัครใจ ๓๒,๖๐๐ ชุด	มี.ค.-พ.ค. ๕๕	๓๐,๐๐๐ บาท
๕. จัดซื้อเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์	มี.ค.-พ.ค. ๕๕	๕๐๐,๐๐๐ บาท
- เครื่องมือตรวจสุขภาพช่องปากตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก ๗๐๐ ชุด		๘๘,๐๐๐ บาท
- วัสดุการแพทย์ เช่น ถุงมือ หมวก หน้ากากอนามัย น้ำยาฆ่าเชื้อโรค เจลล้างมือ ขวดใส่เครื่องมือsterile ผ้าก๊อซ สำลี ถุงใส่ขยะติดเชื้อ เป็นต้น		๔๕๐,๐๐๐ บาท
- อุปกรณ์ฝึกทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากตนเอง สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่าง ๑๕,๐๐๐ ชุด ๆ ละ ๓๐ บาท		๔๕๐,๐๐๐ บาท
- วัสดุสำนักงานและงานบ้าน		๘,๕๐๐ บาท

๖. การประชุม...

๖. การประชุมปรับมาตรฐานทีมเก็บรวบรวมข้อมูล ๑๓๐ คน ๒ วัน	พค. ๕๕	๓๕๐,๐๐๐ บาท
๗. ค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูลในการสำรวจ - ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าที่พัก ค่ายานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับ ทีมเก็บข้อมูล ๖ คน/จังหวัดๆ ละ ๗ วัน - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับจังหวัดที่เป็นพื้นที่สำรวจ จังหวัดละ ๑๕,๐๐๐ บาท ๑๖ จังหวัดและกรุงเทพมหานคร - ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานในจังหวัด ๔ คน/ จังหวัดๆ ละ ๗ วัน	มีย.-สก. ๕๕	๙๘๗,๓๖๐ บาท ๒๕๕,๐๐๐ บาท ๘๑,๖๐๐ บาท
๘. จัดจ้างเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูล	มีย.-กย. ๕๕	๔๕๐,๐๐๐
๙. สรุปและจัดทำรายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ ๗ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม	กย. ๕๕	๑๕๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น		๓,๙๕๑,๗๖๐ บาท

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายตัวเฉลี่ยทุกรายการ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและการป้องกัน

ความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
๑. ทีมที่ออกเก็บข้อมูลมี คุณสมบัติไม่ตรงตามที่ กำหนด	ปานกลาง	ปานกลาง	๑. ประชาสัมพันธ์ รับสมัคร ทีมงานล่วงหน้า	สำนักทันตสาธารณสุข
๒. ทีมที่ออกเก็บข้อมูลไม่ สามารถร่วมเก็บข้อมูล ได้ตลอดช่วงเวลาการ สำรวจ			๒. จัดให้มีทีมสำรอง เป็น เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรม อนามัย	สำนักทันตสาธารณสุข
๓. จำนวนกลุ่มตัวอย่างมี หลายกลุ่มอายุ อาจทำ ให้เก็บข้อมูลได้ไม่ครบ ตามระเบียบวิธีวิจัยและ ไม่สามารถเก็บได้ครบ ภายในเวลาที่กำหนด			๓. ประสานงานกับจังหวัด ในการเตรียมพื้นที่และ กลุ่มตัวอย่างล่วงหน้า รวมทั้งใช้ช่องทางแจ้ง ข่าวสารในชุมชน	สำนักทันตสาธารณสุข และพื้นที่เป้าหมาย

ผลผลิตจากโครงการ

รายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๕๕

ผลที่คาดว่าจะ...

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีข้อมูลสภาวะสุขภาพช่องปากที่สำคัญ ที่สามารถใช้เป็นตัวแทนสถานการณ์ของประชากรในระดับประเทศ รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวข้องที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์กับสภาวะสุขภาพช่องปาก เพื่อคาดการณ์แนวโน้มของปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ประกอบการจัดทำแผนงาน/ โครงการทันตสาธารณสุข ให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสภาวะช่องปากที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามมา

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย

ลงชื่อ ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นางสุปราณี ดาโลดม)
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม
ทันตสุขภาพวัยทำงานและสูงอายุ

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
(นายสุธา เจียรมนิโชติชัย)
ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสมศักดิ์ ภัทรกุลวณิช)
รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอนามัย

สำเนา

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๘๓๔ /๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงานโครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ ๗ พ.ศ.๒๕๕๕

.....

สืบเนื่องจากกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ได้จัดทำโครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ ๗ พ.ศ.๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในประกอบการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการทันตสาธารณสุขระดับประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอแต่งตั้งคณะทำงาน ดังต่อไปนี้

๑. ที่ปรึกษาด้านอำนวยการ

๑.๑ นายไพจิตร	วรชาติ	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑.๒ นายนิทัศน์	รายยว	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑.๓ นายสมยศ	ศิริศรี	อธิบดีกรมอนามัย
๑.๔ นายสมศักดิ์	ภัทรกุลวณิช	รองอธิบดีกรมอนามัย
๑.๕ นายธีรพล	โตพันธานนท์	รองอธิบดีกรมอนามัย
๑.๖ นายณรงค์	สายวงศ์	รองอธิบดีกรมอนามัย
๑.๗ นายสมนึก	ชาญด้วยกิจ	ที่ปรึกษากรมอนามัย
๑.๘ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด		

๒. ที่ปรึกษาด้านวิชาการ

๒.๑ นายวัลลภ	ภูพานิช	คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๒.๒ นางฉวีวรรณ	บุญสุยา	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๒.๓ นางพัชรารวรรณ	ศรีศิลป์นันท์	คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒.๔ น.ส.วรานุช	ปิติพัฒน์	คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๒.๕ นายสุธี	สุขสุเดช	คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒.๖ น.ส.สุดาดวง	เกร็นพงษ์	คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒.๗ นางเสมอจิต	พิชพรชัยกุล	คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๒.๘ นางศิริวรรณ	บุญศรีภรณ์	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
๒.๙ นางศิริเพ็ญ	อรุณประพันธ์	อดีตทันตแพทย์เชี่ยวชาญ กรมอนามัย
๒.๑๐ นางบุญเอื้อ	ยงวานิชกร	สำนักที่ปรึกษา กรมอนามัย

๒.คณะทำงาน...

๓. คณะทำงานวิชาการ

๓.๑ นายสุธา	เจียมณีโชติชัย	ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข	ประธาน
๓.๒ นางสาวปรามณี	ดาโลดม	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	รองประธาน
๓.๓ นางปิยะดา	ประเสริฐสม	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	รองประธาน
๓.๔ น.ส.พวงทอง	ผู้กฤตยาคามิ	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๕ น.ส.วราภรณ์	จิระพงษา	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๖ นางสาวณิธี	วงศ์คงคาเทพ	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๗ นางอมรภรณ์	สุพรรณวิวัฒน์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๘ นางจันทนา	อึ้งชูศักดิ์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๙ นางนนทลี	วีระชัย	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๑๐ นางศรีสุดา	ลีละศิริ	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๑๑ น.ส.สุณิ	ผลดีเยี่ยม	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๑๒ น.ส.วรวรรณ	อศวกุล	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๑๓ นางวิกุล	วิศาลเสส	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๑๔ นางกรกมล	นิยมศิลป์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๑๕ นางชนิษฐ์	รัตนรังสิมา	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๑๖ น.ส.ณัฐมนันท์	ศรีทอง	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๓.๑๗ นางชุติมา	โพธิ์แก้ว	สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๓.๑๘ นางรมณีย์	ขัดเจนงาม	สถาบันทันตกรรม กรมการแพทย์	คณะทำงาน
๓.๑๙ น.ส.วรางคณา	เวชวิธิ	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
		และเลขานุการ	
๓.๒๐ น.ส.นพวรรณ	โพชนุกุล	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
		และผู้ช่วยเลขานุการ	
๓.๒๑ นางสาวลลิตกษณ์	แก้วมงคล	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
		และผู้ช่วยเลขานุการ	

มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดระเบียบวิธีการการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ให้สอดคล้องกับการสำรวจในระดับสากล
๒. จัดการประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านการสำรวจข้อมูลระดับประเทศ เพื่อระดมความคิด, ข้อคิดเห็น ทั้งด้านวิชาการ การบริหารจัดการโครงการ และจัดการประชุมอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร
๓. วางแผนการสำรวจ ดำเนินการ และติดตามกำกับให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามหลักการทางด้านวิชาการ
๔. วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและรายงานการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ ๗

๔. คณะทำงานดำเนินการสำรวจ

๔.๑ น.ส.วรางคนา	เวชวิธี	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	ประธาน
๔.๒ น.ส.ดลฤดี	แก้วสวาท	ศูนย์อนามัยที่ ๔ ราชบุรี	คณะทำงาน
๔.๓ นายอิสระพงศ์	แก้วกำเหนิดพงษ์	คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	คณะทำงาน
๔.๔ นายเสถียร	สุริยาศิลกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต	คณะทำงาน
๔.๕ น.ส.พัชรี	เรืองงาม	รพ.ชาณุวรลักษณ์บุรี จ.กำแพงเพชร	คณะทำงาน
๔.๖ นายชัยพลักษ์	ตั้งจิตคงพิทยา	รพ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง	คณะทำงาน
๔.๗ นายกิตติธัช	มงคลศิระ	คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	คณะทำงาน
๔.๘ น.ส.ยุพาพรรณ	จามรเนียม	รพ.ตากสิน จ.นครสวรรค์	คณะทำงาน
๔.๙ น.ส.สุวิสา	รัชตวัฒน์	รพ.ไพศาล จ.นครสวรรค์	คณะทำงาน
๔.๑๐ น.ส.ปิณดา	ฉัตรกุล ณ อยุธยา	ศูนย์อนามัยที่ ๘ นครสวรรค์	คณะทำงาน
๔.๑๑ น.ส.วนิดา	มากลั่น	รพ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	คณะทำงาน
๔.๑๒ น.ส.สุพิชญา	ข้าเอี่ยม	รพ.สวรรคบุรี จ.ชัยนาท	คณะทำงาน
๔.๑๓ นางประครองจิต	สังข์แสงพัฒน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ	คณะทำงาน
๔.๑๔ นางจันทร์รา	โล่ห์คำ	โรงพยาบาลอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ	คณะทำงาน
๔.๑๕ นางจารุณี	ศรีจินดา	โรงพยาบาลหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์	คณะทำงาน
๔.๑๖ น.ส.พิชญ์ณัฐ	สุชีรัมย์	โรงพยาบาลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	คณะทำงาน
๔.๑๗ น.ส.ลลันณภัทร์	บวรธนรุ่งเรือง	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางยอ อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	คณะทำงาน
๔.๑๘ นางสาวพรณี	สุคันวารานิล	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๑๙ น.ส.สุวิภา	อนันต์ธนสวัสดิ์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๐ น.ส.ณัฐมนันท์	ศรีทอง	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๑ น.ส.เขมณัฐ	เชื้อชัยทัศน์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๒ น.ส.ชนิกา	โตเลี้ยง	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๓ นางกัญญณิชา	ครุฑษา	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๔ นางกัญฐณา	มะขามป้อม	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๕ นายธนภฤต	ชันธนียม	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๖ น.ส.อรอนันท์	วงศ์วิญญูชัย	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๗ น.ส.ฤดี	จอมรุ่งเสรี	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน

๔.๒๘ น.ส.สุชาดา	สุราเลิศ	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๒๙ น.ส.เนริศา	เอกปัชชา	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๓๐ น.ส.เปรมจันทร์	หงส์รัตน์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๓๑ นายศิริพงษ์	มะโนรส	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะทำงาน
๔.๓๒ น.ส.นพวรรณ	โพชนุกุล	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย และเลขานุการ	คณะทำงาน
๔.๓๓ นางชวัลลักษณ์	แก้วมงคล	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย และผู้ช่วยเลขานุการ	คณะทำงาน
๔.๓๔ นางสาวิณี	สุนทร	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย และผู้ช่วยเลขานุการ	คณะทำงาน

มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ดำเนินการตรวจสอบสุขภาพช่องปากของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามแนวทางและเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้
๒. บันทึกและตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล ให้ถูกต้องครบถ้วนตามแบบบันทึกที่กำหนด
๓. สัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป พฤติกรรม และปัจจัยเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่าง ตามแบบสัมภาษณ์ที่กำหนด รวมทั้งตรวจสอบคุณภาพข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วน
๔. รวบรวมแบบบันทึกและแบบสัมภาษณ์ให้ครบถ้วน ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

๕. คณะทำงานในพื้นที่

๕.๑ น.ส.จุไรรัตน์	ณ สุวรรณ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย	คณะทำงาน
๕.๒ นายณัฐพล	บุญศรี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๕.๓ นางรัชนี	จิตสันติวรรักษ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก	คณะทำงาน
๕.๔ น.ส.กนกพร	เกียรติวงศ์สกุลมกล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	คณะทำงาน
๕.๕ นางสาวสมพร	ลีประเสริฐ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๕.๖ นางนวนนิตย์	บุตรดีสุวรรณ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม	คณะทำงาน
๕.๗ นายชาญชัย	ศานติพิพัฒน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ	คณะทำงาน
๕.๘ นางอริสา	สุทธีวรรณ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม	คณะทำงาน
๕.๙ นางปรารณา	อุ้มผลเอิบ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง	คณะทำงาน
๕.๑๐ นายภราดร	ชัยเจริญ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี	คณะทำงาน
๕.๑๑ น.ส.วันพร	มาบรรดิษ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร	คณะทำงาน
๕.๑๒ นายวิชัย	ชุดิมวัฒน์เสถียร	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี	คณะทำงาน
๕.๑๓ น.ส.ปาริมา	นันทรักษ์ชัยกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล	คณะทำงาน

๕.๑๔ นายสำราญ...

๕.๑๔ นายสำราญ	ปีตาทูลติก	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช	คณะทำงาน
๕.๑๕ นางเรนา	ศรีสมัย	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕.๑๖ นางจิตตรา	คชเสน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง	คณะทำงาน

มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ประสานงาน และเตรียมกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่
 ๒. อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕

(นายอภิชัย มงคล)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ผลการพิจารณาโครงการวิจัย

การประชุมครั้งที่ -	วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕	
รหัสโครงการวิจัย เลขที่ ๐๑๔		
เรื่อง การสำรวจสถานะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ ๗		
ผู้วิจัยหลัก	นางสาววรางคณา เวชวิธ	
เป็นการพิจารณาโครงการวิจัยแบบเร่งรัด	☐ ใช่	☒ ไม่ใช่
เป็นการพิจารณาโครงการวิจัยที่แก้ไข	☒ ใช่	☐ ไม่ใช่
ถ้า ใช่ วันที่พิจารณาครั้งก่อน	วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕	
เป็นการพิจารณารายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย	☐ ใช่	☒ ไม่ใช่
ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ครั้งนี้ ☒ อนุมัติ วันที่พิจารณาอนุมัติ๑ มิถุนายน - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕..... โครงการ ฉบับที่.....๒..... วันที่๑ มิถุนายน ๒๕๕๕..... เอกสารแนะนำอาสาสมัคร ฉบับที่.....๒..... วันที่๑ มิถุนายน ๒๕๕๕..... ใบยินยอม ฉบับที่.....๒..... วันที่๑ มิถุนายน ๒๕๕๕..... เครื่องมือ ฉบับที่.....๒..... วันที่๑ มิถุนายน ๒๕๕๕..... ☐ ปรับปรุงแก้ไขเพื่ออนุมัติ ☐ ปรับปรุงแก้ไขและนำเข้าพิจารณาใหม่ ☐ ไม่อนุมัติ เนื่องจาก.....		
ลงนาม..... (นางแสงโสม สีนะวัฒน์) ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยกรมอนามัย วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕		
หมายเหตุ - ท่านสามารถร้องขอเพื่อทราบเหตุผล และรายละเอียดในการพิจารณาของคณะกรรมการ โดยแจ้งความจำนงค์ และเหตุผล ในการร้องขอ ต่อประธานกรรมการเป็นลายลักษณ์อักษร - คณะกรรมการฯ ขอแจ้งเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้วิจัยภายหลังได้รับการอนุมัติ คือ <u>ต้องรายงานความก้าวหน้าของการวิจัย ให้คณะกรรมการฯ ทราบทุก ๖ เดือน (RF13-01) และเมื่อเกิดเหตุการณ์ต่อไปนี้ ทุกครั้ง ได้แก่</u> ๑) เมื่อมีอาการไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นในโครงการ หากเป็นอาการไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงต้องรายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบโดยเร็วและให้ผู้วิจัยวิเคราะห์สถานการณ์การเกิดอาการไม่พึงประสงค์ว่าเกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยที่ท่านรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร หากเกี่ยวข้องเกี่ยวข้องในระดับใด รวมทั้งการดูแลรักษาและป้องกันอาสาสมัครด้วย (RF18-01, RF18-02) ๒) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในโครงการวิจัยต้องระบุให้ชัดเจนว่า มีการเปลี่ยนแปลงอะไร อย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลที่เปลี่ยนแปลงเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ ก่อน (RF12-01) ๓) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าโครงการวิจัยหรือเพิ่มเติมคณะผู้วิจัย ต้องส่งประวัติของคนที่เปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลให้คณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน ๔) เมื่อโครงการวิจัยยุติลง ซึ่งอาจจะเป็นการดำเนินการวิจัยเสร็จสมบูรณ์ หรืออาจจะเป็นการไม่สามารถดำเนินการวิจัยต่อไปได้ พร้อมทั้งสาเหตุของการยุติโครงการวิจัยด้วย (RF14-01)		

กำหนดการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 7

มิถุนายน - สิงหาคม 2555

ภาคเหนือ วันที่ 11-15 มิถุนายน 2555

ภาคเหนือ	สถานที่	ผู้ตรวจ	ผู้บันทึก	ผู้ประสานงาน
1. เชียงราย	1.1 ชุมชนเวียงพาน เทศบาลตำบลแม่สาย อ.แม่สาย 1.2 บ้านท่าตีหมี่ ม.18 ต.เมืองพาน อ.พาน 1.3 บ้านหัวทุ่ง ม.10 ต.ดงมะดะ อ.แม่ลาว	1. ทพ.เสถียร สุริยาลกุล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต 2. ทพ.อิสระพงษ์ แก้วกัณฑ์ดพพงษ์ คณะทันตฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทพ.ที่ปรึกษาสำนักงานทันตฯ : ทพญ.สุณี ผลดีเยี่ยม	1. นส.สุพรรณิ สุคันวานิล สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.สิธินันท์ บวรธรรณรุ่งเรือง รพสต.บางยอ จ.สมุทรปราการ	1. นส.จุไรรัตน์ ณ สุวรรณ สสจ.เชียงราย 2. นส.สุพรรณิ สุคันวานิล สำนักทันตสาธารณสุข
2. พิชญ์โลก	2.1 บ้านโคกสนั่นพัฒนา ม.8 เทศบาลตำบลเนินกุ่ม อ.บางกระพุ่ม 2.2 บ้านป่ารก ม.3 ต.บ่อโพธิ์ อ.นครไทย 2.3 บ้านน้ำโจน ม.4 ต.คันทอง อ.วัดโบสถ์	1. ทพญ.สุพิชญา ข้าเอี่ยม โรงพยาบาลสรรพคบุรี จ.ชัยนาท 2. ทพญ.ปวีณา อัศวกุล ณ อยู่ธาดา ศูนย์อนามัยที่ ๘ จ.นครสวรรค์ ทพ.ที่ปรึกษาสำนักงานทันตฯ : ทพญ.สุปราณี ดาโถม	1. นส.สุวิภา อนันต์ธนาวิรัตน์ สำนักทันตสาธารณสุข 2. นางกัญญณิชา ครูพา สำนักทันตสาธารณสุข	1. ทพญ.รัชณี จิตสันติวิรัตน์ นางสมพร น้อยสุขะ สสจ.พิษณุโลก 2. นางสุวิณี สุนทร สำนักทันตสาธารณสุข
3. นครสวรรค์	3.1 ชุมชนหัวเมืองพัฒนา เทศบาลนครสวรรค์ อ.เมือง 3.2 บ้านเขาขวาง ม.4 ต.ลาดทิพรส อ.ตาคลี 3.3 บ้านหนองตกล้ำ ม.7 ต.นาขอม อ.ไพศาลี	1. ทพญ.พภาพรรณ จามรเนียม โรงพยาบาลตาคลี จ.นครสวรรค์ 2. ทพญ.วนิดา มากล้าน โรงพยาบาลเนมิยะปราง พิษณุโลก ทพ.ที่ปรึกษาสำนักงานทันตฯ: ทพญ.จริลักษ์ณย์ ชัยมงคล	1. นส.สุชาดา สุราเลิศ สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.เนริศา เอกปัสชา สำนักทันตสาธารณสุข	1. น.ส.กนกพร เกียรติวงศ์สกุลมเกล สสจ.นครสวรรค์ 2. นส.ณัฐนันท์ ศรีทอง สำนักทันตสาธารณสุข
4. ลำพูน	4.1 บ้านสมทบ/บ้านล่อง ม.7 เทศบาลตำบลป่าซาง อ.ป่าซาง 4.2 บ้านห้วยแก้ว ม.1 ต.ศรีเตี้ย อ.บ้านโฮ่ง 4.3 บ้านวังดินใหม่ ม.14 ต.ลี อ.ลี้	1. ทพ.กิตติชัย มงคลศิลา คณะทันตฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2. ทพ.ชัยพฤกษ์ ตั้งจิตคงพิทยา โรงพยาบาลแม่ทัพ ลำปาง ทพ.ที่ปรึกษาสำนักงานทันตฯ : ทพญ.วรางคณา เวชวิธี	1. นางจางรุณี ศรีจินดา โรงพยาบาลหนองหงส์ บุรีรัมย์ 2. นส.พิชญ์ณัฐ สุธีรัมย์ โรงพยาบาลลำปลายมาศ บุรีรัมย์	1. ทพ.ณัฐพล บุญศรี สสจ.ลำพูน 2. นายอนุกฤต ชื่นนิยม สำนักทันตสาธารณสุข

สถานที่	ผู้ตรวจ	ผู้บันทึก	ผู้ประสานงาน
1. อุดรธานี 1.1 บ้านคันทะ ม.2 เทศบาลตำบลบ้านผือ อ.บ้านผือ 1.2 บ้านโนนสะอาด ม.9 ต.ทุ่งฝน อ.ทุ่งฝน 1.3 บ้านหนองบ่อ ม.14 ต.หนองหาน อ.หนองหาน	1. พญ.วนิดา มากกลิ่น โรงพยาบาลเป็นมิตรประชา พิษณุโลก 2. พญ.เสถียร สุริยกุล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ ทพ.ที่ปรึกษาสำนักงานทันตฯ : พญ.นพวรรณ โพชนุกูล	1. นส.สุวิภา อนันต์ธนสวัสดิ์ สำนักงานทันตสาธารณสุข 2. นส.ลลิตาภัทร บารธะรุ่งเรือง รพ.สต.บงายอ จ.สมุทรปราการ	1. นางสมพร ลีประเสริฐ สสจ.อุดรธานี 2. นส.สุพรรณิ สุคันธวานิล สำนักงานทันตสาธารณสุข
2. มหาสารคาม 2.1 บ้านคันทะ ม.12 เทศบาลตำบลหัวขวาง อ.โกสุมพิสัย 2.2 บ้าน โนนยาง ม.11 ต.เมืองเตา อ.พยัคฆภูมิพิสัย 2.3 บ้านไชยทอง ม.23 ต.หนองแสง อ.วาปีปทุม	1. พญ.ยุพาพรรณ จามรเนียม โรงพยาบาลตากสิน นครสวรรค์ 2. พญ.สุพิชญา ข้าเยี่ยม โรงพยาบาลสรรพบุรี จ.ชัยนาท ทพ.ที่ปรึกษาสำนักงานทันตฯ : พญ.สุปราณี ดาโถม	1. นส.เชมณันท์ เชื้อชัยทัศน์ สำนักงานทันตสาธารณสุข 2. นางกัญญณิชา ครูทษา สำนักงานทันตสาธารณสุข	1. พญ.นวลนิตย์ บุตรดีสุวรรณ น.ส.เพชรรัตน์ บุตะคะ สสจ.มหาสารคาม 2. นส.ชนิกา ไตรเลี้ยง สำนักงานทันตสาธารณสุข
3. ศรีสะเกษ 3.1 บ้านปาม่วง เทศบาลตำบลศรีสะเกษ อ.เมือง 3.2 ปรีอค์นตะวันตก ม.7 ต.ปรีอค์ใหญ่ อ.อุษีร์ 3.3 บ้านโคก ม.4 ต.โนนปูน อ.ไพรบึง	1. พญ.พัชร เรืองงาม รพ.ชาณุวรลักษณ์บุรี จ.กำแพงเพชร 2. ทพ.กิตติธัช มงคลดีวะ คณะทันตฯ ม. ศรีนครินทรวิโรฒ ทพ.ที่ปรึกษาสำนักงานทันตฯ : พญ.วรางคณา เวชวิชัย	1. นางจารุณี ศรีจินดา โรงพยาบาลหนองหงส์ บุรีรัมย์ 2. นส.พิชญณันท์ สุธีรัมย์ โรงพยาบาลลำปลายมาศ บุรีรัมย์	1. พพ.ชาญชัย ศานติพัฒน์ นางจารวี เลี้ยงสุขสันต์ สสจ.ศรีสะเกษ 2. นส.ณัฐนันท์ ศรีทอง สำนักงานทันตสาธารณสุข
4. นครพนม 4.1 ชาติพนม ม.14 เทศบาลตำบลตาพนม อ.ธาตุพนม 4.2 บ้านอภัยวงศ์ ม.6 ต.เรณู อ.เรณูนคร 4.3 นาแกน้อย ม.1 ต.แก้ง อ.นาแก	1. พญ.ปวีณา อัครกุล อยุธยา ศูนย์อนามัยที่ ๘ นครสวรรค์ 2. พญ.สุวิสา รัชต์วัฒน์ โรงพยาบาลไพฑูริย์ จ.นครสวรรค์ ทพ.ที่ปรึกษาสำนักงานทันตฯ : พญ.นนทลี วีรัชย์	1. นางประจักษ์จิตต์ สังข์แสงพัฒน์ สสจ.อำนาจเจริญ 2. นส.สมภาณี ไชยเสรี รพ.สต. คำน้อย จ.อำนาจเจริญ	1. นางอริสา สุทธิวัฒนา สสจ.นครพนม 2. นางกัญญา มะขามบ่อ สำนักงานทันตสาธารณสุข

สถานที่	ผู้ตรวจ	ผู้บันทึก	ผู้ประสานงาน
1. สตูล 1.1 ชุมชนหลังโรงพัก เทศบาลสตูล อ.เมือง 1.2 บ้านควนเรือ ม.10 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง 1.3 บ้านตะเลงใต้ ม.4 ต.ปากน้ำ อ.ละงู	1. ทพญ.พัชร เรืองงาม รพ.ชาวนวลรักษ์บุรี กิ่งแห่งพร 2. ทพญ.ปวีณา ฉัตรกุล ณ อยุธยา ศูนย์อนามัยที่ ๘ นครสวรรค์ ทพ.ที่ปรึกษาสำนักทันตา : ทพญ.สุปราณี คาโลดม	1. นางจารุณี ศรีจินดา โรงพยาบาลหนองหงส์ บุรีรัมย์ 2. นส.พิชญานันท์ สุชีรัมย์ โรงพยาบาลลำปลายมาศ บุรีรัมย์	1. นางเสรี สัจกุล สสจ.สตูล 2. นายธนภต ชันธนิม สำนักทันตสาธารณสุข
2. ระนอง 2.1 เทศบาล1 เทศบาลตำบลหงาว อ.เมือง 2.2 บ้านบางเบน ม.2 ต.ม่วงกลวง อ.กะเปอร์ 2.3 บ้านห้วยทรายงาม ม.10 ต.ลำเลียง อ.กระบุรี	1. ทพญ.ยุพาพรณ จามรเนียม โรงพยาบาลตากสิน นครสวรรค์ 2. ทพญ.สุพิชญา ชำเอี่ยม โรงพยาบาลศรีนครบุรี ชัยนาท	1. นส.เขมณันท์ เชื้อชัย สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.ลีโอนนัทธ์ บวรธนรุ่งเรือง รพ.สส.บางยอ จ.สมุทรปราการ	1. ทพ.อนุรักษ์ อังษานาม นางรนา ศรีสมัย สสจ.ระนอง 2. นส.ชนิกา ไตรเสียง สำนักทันตสาธารณสุข
3. จันทบุรี 3.1 พลับพลา-เกาะรังค์ เทศบาลลับพลารายณ์ อ.เมือง 3.2 เขาช่องลม ม.12 ต.พวา อ.แก่งหางแมว 3.3 บ้านแหลมใหม่ ม.8 ต.เทพนิมิตร์ อ.โป่งน้ำร้อน	1. ทพ.อิสระพงศ์ แก้วกำเนิดพงษ์ คณะทันตา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2. ทพ.กิตติธัช มงคลศิระ คณะทันตา ม.ศรีนครินทรวิโรฒ	1. นส.สุวิภา อนันต์ธนาสวัสดิ์ สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส. สุพรรณิณี สุคันวานิล สำนักทันตสาธารณสุข	1. ทพ.ภราดร ชัยเจริญ นางพัชรี โอภาชาติ สสจ.จันทบุรี 2. นส.อรอนันท์ วงศ์วิญชัย สำนักทันตสาธารณสุข
4. อ่างทอง 4.1 ดอนกระเบื้อง เทศบาลตำบลสามโก้ อ.สามโก้ 4.2 บ้านหลักขร ม.4 ต.ตลาดใหม่ อ.วิเศษชัยชาญ 4.3 บ้านบางน้าว ม.3 ต.จรเข้ร้อง อ.ไชโย	1. ทพ.ชัยพฤกษ์ ตั้งจิตคงพิทยา โรงพยาบาลแจ้งหมื่น จ.ลำปาง 2. ทพญ.วนิดา มากกลิ่น โรงพยาบาลเนินมะปราง พิษณุโลก ทพ.ที่ปรึกษาสำนักทันตา : ทพญ.วรจนา เวชวิธ	1. นางประจักษ์จิตต์ สังข์แสงพัฒน์ สสจ.อำนาจเจริญ 2. น.ส.สมลีย์ ไชยเสริฐ รพ.สส. คำน้อย จ.อำนาจเจริญ	1. ทพญ.ปรารถนา ชูเลอเอิบ สสจ.อ่างทอง 2. นส.ฤดี จอมรุ่งเสรี สำนักทันตสาธารณสุข

สถานที่	ผู้ตรวจ	ผู้บันทึก	ผู้ประสานงาน
1. นครศรีธรรมราช 1.1 ชุมชนท่าช้าง ต.นครศรี อ.เมือง 1.2 บ้านไม้หลา ม.9 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ 1.3 บ้านทุ่งกระเจ็ด ม.7 ต.นาแว อ.ฉวาง	1. ทพ.ชัยฤกษ์ ตั้งจิตคงพิทยา โรงพยาบาลแห่งใหม่ จ.ลำปาง 2. ทพญ.สุพิชญา ขำเอี่ยม โรงพยาบาลสรรพคบุรี จ.ชัยนาท ทพ.ที่ปรึกษาสำนักทันตา : ทพญ.วรางคณา เวชวิธ	1. นางจางรี ศรีจินดา โรงพยาบาลหนองหงส์ บุรีรัมย์ 2. นส.พิชญานันท์ สุจริรัมย์ โรงพยาบาลลำปลายมาศ บุรีรัมย์	1. ทพ.เล้าราย ปิตาภคิลิก นางขลิดา นครินทร์ สสจ.นครศรีธรรมราช 2. นายธนภฤต ชื่นนิยม สำนักทันตสาธารณสุข
2. พัทลุง 2.1 พลุส่วสดี เทศบาลต.แม่ขี อ.ตะโหมด 2.2 เกาะนางคำเหนือ ม.5 ต.เกาะนางคำ อ.ปากพะยูน 2.3 วังปริง ม.2 ต.ชะรัด อ.กงหรา	1. ทพญ.พัชร เรืองงาม รพ.ชยางวรัลเกษบุรี กำแพงเพชร 2. ทพ.กิตติชัย มงคลศิระ คณะทันตา ม.ศรีนครินทรวิโรฒ ทพ.ที่ปรึกษาสำนักทันตา : ทพญ.สุปราณี ดาโถม	1. นส.เขมณันท์ เชื้อชัย สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.ชนิกา โตเลี้ยง สำนักทันตสาธารณสุข	1. น.ส.จิตรา คชเสน สสจ.พัทลุง 2. นางกัญธนา มะขามป้อม สำนักทันตสาธารณสุข
3. สมุทรสาคร 3.1 ชุมชนท้ายบ้าน เทศบาลนคร อ.เมือง 3.2 คลองแควลิจิต ม.3 ต.ท่าเสา อ.กระทุ่มแบน 3.3 ดอนกระบือ ม.1 ต.สวนส้ม อ.บ้านแพ้ว	1. ทพ.เสถียร สุวิศาลกุล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต 2. ทพญ.วีนิดา ฉัตรกุล ณ อยุธยา ศูนย์อนามัยที่ ๘ นครสวรรค์ ทพ.ที่ปรึกษาสำนักทันตา : ทพญ.นพวรรณ โพชนุกูล	1. นส.เนริศา เอกปัชชา สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.สุวิภา อนันต์สวัสดิ์ สำนักทันตสาธารณสุข	1. น.ส.วันพร มาบรรดิช สสจ.สมุทรสาคร 2. นางกัญญณีช ครุฑษา สำนักทันตสาธารณสุข
4. กาญจนบุรี 4.1 ชุมชนยาง เทศบาลกาญจนบุรี อ.เมือง 4.2 บ้านหนองไผ่เดิม ม.5 ต.หนองไผ่ อ.ด่านมะขามเตี้ย 4.3 ดันมะพร้าว ม.6 ต.แม่กระบุง อ.ศรีสวัสดิ์	1. ทพญ.สุวิสา รัชชวัฒน์ โรงพยาบาลไพศาล จ.นครสวรรค์ 2. ทพญ.วีนิดา มากลิ่น โรงพยาบาลเนินมะปราง จ.พิษณุโลก	1. นส.สุภาดา สุราเลศ สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.อรอนันท์ วงศ์วิญชัย สำนักทันตสาธารณสุข	1. ทพ.วิชัย ชูดีวัฒน์เสียร สสจ.กาญจนบุรี 2. นางสุวิณี สุนทร สำนักทันตสาธารณสุข

กรุงเทพมหานคร วันที่ 6-10 สิงหาคม 2555

สถานที่	ผู้ตรวจ	ผู้บันทึก	ผู้ประสานงาน
1. เขตหนองจอก แขวงลำผักชี	1. ทพ.อิสระพงศ์ แก้วกัณฑ์พิทักษ์ คณะทันตฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2. ทพ.เสถียร สุริยาสกุล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต สำนักทันตฯ : ทพญ.นพวรรณ โพชนุกูล	1. นางกัญญณิชา คุรุทษา สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.สุพรรณิ สัตินวราภิบาล สำนักทันตสาธารณสุข 3. นส.เปรมจันทร์ หงส์รัตน์ สำนักทันตสาธารณสุข	1. น.ส.สายใจ ลิขณะเชียร น.ส.อัญญา จันททรัพย์ ศูนย์บริการสาธารณสุข 44 ลำผักชี-หนองจอก 2. นายธนภฤต ชื่นธนิม สำนักทันตสาธารณสุข
2. เขตบางแค แขวงบางโพง	1. ทพ.อิสระพงศ์ แก้วกัณฑ์พิทักษ์ คณะทันตฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2. ทพญ.สุพิชญา ขำเอี่ยม โรงพยาบาลสรรพบุรี จ.ชัยนาท 3. ทพญ.สุวิสา รัชต์วัฒน์ โรงพยาบาลไพศาลี จ.นครสวรรค์ สำนักทันตฯ : ทพญ.สุปราณี ดาโคม	1. นส.เมริสา เอกปัทมา สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.อรอนันท์ วงศ์วิญชัย สำนักทันตสาธารณสุข	1. น.ส.ณัฐธยา โสพิตรมงคล น.ส. พรเพชร โชคแสน ศูนย์บริการสาธารณสุข 40 บางแค 2. นส.ฤดี จอมรุ่งเสรี สำนักทันตสาธารณสุข
3. เขตบางเขน แขวงอนุสาวรีย์	1. ทพญ.วันิดา มากกลิ่น โรงพยาบาลนิมะปรัง จ.พิษณุโลก 2. ทพญ.ยุพาพรรณ จามรเนียม โรงพยาบาลตากลี นครสวรรค์ 3. ทพญ.พัชรี เรืองงาม รพ.ชาณุวรลักษณ์บุรี กำแพงเพชร สำนักทันตฯ : ทพญ.วรางคณา เวชวิธ	1. นส.สุชาดา สุรเลิศ สำนักทันตสาธารณสุข 2. นส.ชมณัฐ์ เชื้อชัย สำนักทันตสาธารณสุข	1. ทพญ.สุนทร ชัยพฤกษ์ ทพ.นราดล พิมพ์โยกิจ ศูนย์บริการสาธารณสุข 24 บางเขน 2. นส.ชนิกา โตเลี้ยง สำนักทันตสาธารณสุข
4. เขตวัฒนา แขวงคลองตันเหนือ	1. ทพญ.ยุพาพรรณ จามรเนียม โรงพยาบาลตากลี นครสวรรค์ 2. ทพ.กิตติธัช มงคลติยะ คณะทันตฯ ม.ศรีนครินทรวิโรฒ 3. ทพญ.ชวลิตลักษณ์ ชัยมงคล สำนักทันตฯ	1. นางกัญญณา มะขามป้อม สำนักทันตสาธารณสุข 2. นายศิริพงษ์ มะโนรส สำนักทันตสาธารณสุข	1. ทพญ.อนิชา วัฒนาศิริธนวงษ์ ศูนย์บริการสาธารณสุข 21 วัฒนาทอง 2. นางสาวณิ สุนทร สำนักทันตสาธารณสุข

ORAL HEALTH SURVEY FORM

The 7th National Oral Health Survey, Thailand 2012

Date...../...../2555

Examiner ☐ ☐Duplication ☐Identification number ☐-☐☐-☐☐☐☐ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... Location type ☐

แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลทั่วไป : ให้ถามเด็กทีละคนก่อนการตรวจฟัน

น้ำหนัก.....กก. ส่วนสูง.....ซม. อายุ(เดือน) ☐☐ เพศ ☐ ศาสนา ☐ การศึกษา ☐1. เข้านี้ ก่อนมาศูนย์/โรงเรียน หนูได้แปรงฟันหรือเปล่า (1) แปรง (2) ไม่ได้แปรง (3) ไม่ตอบ/ตอบไม่ได้ ☐3. หนูอยู่ที่บ้าน กินนมอะไร (1) หวาน (2) เปรี้ยว (3) จืด (4) ไม่กิน (5) ไม่ตอบ/ตอบไม่ได้ ☐4. หนูยังดูฟันจากขวดหรือไม่ (1) ใช่ (2) ไม่ใช่ ☐

DENTITION STATUS AND TREATMENT NEED

	55	54	53	52	51	61	62	63	64	65		
	16	15	14	13	12	11	21	22	23	24	25	26
Crown	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treatment	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	85	84	83	82	81	71	72	73	74	75		
	46	45	44	43	42	41	31	32	33	34	35	36
Crown	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treatment	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Primary	Permanent	TOOTH STATUS	TREATMENT
A	0	Sound	0 = None
H	K	Non-cavitated Enamel caries	P = Preventive, caries arresting care
N	P	Cavitated Enamel caries	F = Fissure sealant
B	1	Decayed 1	R = Preventive resin restoration
C	2	Filled, with decay	1 = One surface fillings
D	3	Filled no decay, stainless steel crown(SSC)	2 = Two or more surface fillings
E	4	Missing, as a result of caries	3 = Crown for any reason
-	5	Missing, any other reason	4 = Pulp care and restoration
F	6	Fissure sealant	5 = Extraction
-	8	Unrupted tooth	6 = Need for other care (Specify).....
T	T	Trauma (fracture)	9 = Not recorded
-	9	Not recorded	

OTHER CONDITIONS (Specify and provide codes) ☐ ☐

The 7th National Oral Health Survey, Thailand 2012

GENERAL INFORMATION

Location type ☐

Age Gender Religion Education Work status

[illegible][illegible]

Primary	Permanent	TOOTH STATUS	TREATMENT
A	0	Sound	0 = None
H	K	Non-cavitated Enamel caries	P = Preventive, caries arresting care
N	P	Cavitated Enamel caries	F = Fissure sealant
B	1	Decayed 1	R = Preventive resin restoration
C	2	Filled, with decay	1 = One surface fillings
D	3	Filled no decay	2 = Two or more surface fillings
E	4	Missing, as a result of caries	3 = Crown for any reason
-	5	Missing, any other reason	4 = Pulp care and restoration
F	6	Fissure sealant	5 = Extraction
G	7	Bridge abutment, special crown or veneer	6 = Need for other care (Specify).....
-	8	Unerupted tooth	9 = Not recorded
T	T	Trauma (fracture)	
-	9	Not recorded	

0 = Normal
1 = Questionable
2 = Very mild
3 = Mild
4 = Moderate
5 = Severe
9 = Not recorded

1

- 0 = Healthy
- 1 = Bleeding
- 2 = Calculus
- 5 = Calculus with bleeding
- 3* = Pocket 4-5 mm. (black band on probe partially visible)
- 4* = Pocket 6 mm. or more (black band on probe not visible)
- 9 = Not recorded
- * Not recorded under 15 years of age

16	11	26
46	31	36

OTHER CONDITIONS (Specify and provide codes)

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เกณฑ์ในการวินิจฉัยสภาวะของตัวฟัน

รหัสสำหรับบันทึกสภาวะของฟันน้ำนมและฟันแท้ มีดังนี้

รหัส		สภาวะของฟัน
ฟันน้ำนม	ฟันถาวร	
A	0	ปกติ (Sound)
H	K	ฟันผุ เป็นรอยขาวขุ่นหรือสีน้ำตาล มองเห็นได้ด้วยตาเปล่าหรือเมื่อขีดแห้ง (White/Brown spot)
N	P	ฟันผุในชั้นเคลือบฟัน โดยมีร่องรอยการกระเทาะออกของผิวเคลือบฟัน
B	1	ฟันผุ (Decayed 1)
C	2	ฟันอุดแล้ว มีฟันผุอีก (Filled, with decay)
D	3	ฟันอุดแล้วไม่มีการผุอีก (Filled, no decay)
E	4	ฟันถอนเนื่องจากการผุ (Missing, as a result of caries)
-	5	ฟันถอนเนื่องจากสาเหตุอื่น (Missing, any other reason)
F	6	มีการเคลือบร่องฟัน (Fissure sealant)
G	7	หลักยึดของสะพานฟัน ครอบฟันเฉพาะหรือครอบฟันด้านหน้า (veneer)
-	8	ฟันยังไม่ขึ้น (Unerupted)
T	T	ฟันถูกกระแทกหัก (Fracture)
-	9	ไม่บันทึก

Age 35-44, 60-74, 80-89

ORAL HEALTH SURVEY FORMThe 7th National Oral Health Survey, Thailand 2012Date...../...../2555 Examiner ☐ ☐ Duplication ☐ Identification number ☐-☐☐-☐☐☐☐☐☐**GENERAL INFORMATION**Location type ☐Age ☐ ☐Gender ☐Religion ☐Education ☐Work status ☐ ☐**DENTITION STATUS AND TREATMENT NEED**

	18	17	16	15	14	13	12	11	21	22	23	24	25	26	27	28
Crown	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Root	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treatment	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	48	47	46	45	44	43	42	41	31	32	33	34	35	36	37	38
Crown	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Root	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treatment	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

TOOTH STATUS

- 0 Sound
K Non-cavitated Enamel caries
P Cavitated Enamel caries
1 Decayed 1
2 Filled, with decay
3 Filled no decay
5 Missing, any other reason
6 Fissure sealant
7 Bridge abutment, special crown or veneer
8 Unerupted tooth
T Trauma (fracture)
9 Not recorded

ROOT STATUS

- 0 Sound
M Wear : Loss of contour
E Wear : Pulp exposure
1 Decayed
2 Filled, with decay
3 Filled no decay
8 Unexposed root
9 Not recorded

TREATMENT

- 0 = None
P = Preventive, caries arresting care
F = Fissure sealant
R = Preventive resin restoration
1 = One surface fillings
2 = Two or more surface fillings
3 = Crown for any reason
4 = Pulp care and restoration
5 = Extraction
6 = Need for other care (Specify).....
9 = Not recorded

COMMUNITY PERIODONTAL INDEX (CPI)

- 0 = Healthy
1 = Bleeding
2 = Calculus
3 = Pocket 4-5 mm. (black band on probe partially visible)
4 = Pocket 6 mm. or more (black band on probe not visible)
5 = Calculus with bleeding
9 = Not recorded

17/16 11 26/27

☐	☐	☐
☐	☐	☐

47/46 31 36/37

PROSTHETIC STATUS

- 0 = No prosthesis Upper ☐
1 = Bridge Lower ☐
2 = More than one bridge
3 = Partial denture
4 = Both bridge(s) and partial denture(s)
5 = Full removable denture
9 = Not recorded

PROSTHETIC NEED

- 0 = No prosthesis needed Upper ☐
1 = Need for one-unit prosthesis Lower ☐
2 = Need for multi-unit prosthesis
3 = Need for full prosthesis (replacement of all teeth)
4 = Need to repair denture
9 = Not to repair denture

Posterior occlusal pairs

☐	☐

Right Left

ORAL LESION☐

- 0 = normal 1 = white/red lesion 2 = ulceration 3 = nodule/mass 4 = others

OTHER CONDITIONS (Specify and provide codes)

สำนักงานทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

แบบสัมภาษณ์กลุ่มวัยเรียน อายุ 12 และ 15 ปี
โครงการสำรวจสถานะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 7 พ.ศ.2555

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ผู้สัมภาษณ์.....วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์/.....2555

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป ทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ท่านเลือก

1 อายุนับถึงวันเกิดครั้งสุดท้าย.....ปี	____ ____
2 เพศ [1] ชาย [2] หญิง	____
3 ศาสนา [1] พุทธ [2] อิสลาม [3] คริสต์ [4] อื่นๆ (ระบุ.....)	____
5 อาชีพหลักหรืองานที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ (ให้บันทึกลักษณะงาน/อาชีพหลักที่ทำ)	____
[01] ทำธุรกิจส่วนตัว โดยเป็นนายจ้าง	[07] แม่บ้าน/ทำงานบ้าน
[02] ทำธุรกิจส่วนตัว โดยไม่มีลูกจ้าง	[08] การรวมกลุ่มเครือข่าย/ชมรมต่างๆ
[03] ช่วยธุรกิจในครัวเรือน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง	[09] เรียนหนังสือ
[04] พนักงาน ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	[10] ผู้สูงอายุ ที่ไม่ได้ทำงานโดยมีรายได้
[05] รับจ้าง	[11] กำลังหางานทำ
[06] เกษตรกร	[12] อื่นๆ (ระบุ.....)
6 รายได้ของท่าน เฉลี่ยต่อเดือน (เฉพาะกลุ่มอายุ 15 ปี ที่มีรายได้แล้ว)	____
[0] ไม่มีรายได้	[3] รายได้ 15,001- 30,000 บาท
[1] รายได้ 1-5,000 บาท	[4] รายได้ 30,001- 50,000 บาท
[2] รายได้ 5,001- 15,000 บาท	[5] รายได้ ตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป
7 ขณะนี้กำลังเรียนหนังสืออยู่หรือไม่	
[0] ไม่เคยเรียน	
[1] เรียนอยู่ในสถานศึกษาเอกชน ชั้น ...	
[1] ประถมศึกษา [2] มัธยมศึกษาตอนต้น [3] มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	
[2] เรียนอยู่ในสถานศึกษารัฐบาล ชั้น ...	
[1] ประถมศึกษา [2] มัธยมศึกษาตอนต้น [3] มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	
[3] ไม่เรียนแล้ว ชั้นที่เรียนจบ คือชั้น...	
[1] ประถมศึกษา [2] มัธยมศึกษาตอนต้น [3] มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมทันตสุขภาพ กาเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

พฤติกรรมการแปรงฟัน

- 1 นักเรียนแปรงฟันในเวลาต่อไปนี้หรือไม่
- 1.1 ตื่นนอนตอนเช้า [0] ไม่เคยเลย [1] แปรงบ้างไม่แปรงบ้าง [2] ทุกวันหรือเกือบทุกวัน
- 1.2 หลังอาหารกลางวัน [0] ไม่เคยเลย [1] แปรงบ้างไม่แปรงบ้าง [2] ทุกวันหรือเกือบทุกวัน
- 1.3 ก่อนนอน [0] ไม่เคยเลย [1] แปรงบ้างไม่แปรงบ้าง [2] ทุกวันหรือเกือบทุกวัน

- 2 นักเรียนแปรงฟันก่อนนอนแล้วเช้านอนทันที ใช่หรือไม่
- [0] ไม่ใช่ [1] ใช่

- 3 เมื่อแปรงฟันที่บ้าน ท่านใช้ยาสีฟันยี่ห้ออะไร (เลือกชนิดที่ใช้บ่อยที่สุด 1 ชนิด)

[01] คอลเกต	[11] โคโดโม	[21] ซิสเทมา
[02] ไกลซิด	[12] ออรัล บี	[22] ไปโอเทค
[03] ฟลูออคาริล	[13] ไฟโอคอลทิล	[23] วิเศษนิยม
[04] พาโรดอนแท็ก	[14] เซนโซดาเยน	[24] ดอกบัวคู่
[05] พาโรดอนแท็ก เอฟ	[15] เซนโซดาเยน เอฟ	[25] ดอกบัวคู่ เอฟ
[06] ซอลท์	[16] เอ็ม	[26] จาเป่า
[07] ซอลท์ เอฟ	[17] กิฟฟารีน	[27] เกลือ
[08] แอมเวย์	[18] สุพรีเดิร์ม	[28] ไม่ใช้ยาสีฟัน
[09] เป็ปโซเดนท์	[19] ออรัลเมท	[29] ผลิตภัณฑ์ชาวบ้านทำเอง
[10] ดาร์ลี่	[20] ซือสตัย	ยี่ห้อ.....
		[30] อื่นๆ ยี่ห้อ.....

4. แปรงสีฟันที่คุณใช้ในปัจจุบัน มีลักษณะขนแปรงเป็นแบบใด
- [1] นุ่มพิเศษ [2] นุ่ม [3] ปานกลาง [4] แข็ง [5] ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ

- 5 ในการแปรงฟันแต่ละครั้งนักเรียนบ้วนน้ำอย่างไร
- [0] ไม่บ้วนเลย [1] บ้วน 1-2 ที [2] บ้วน ½ แก้ว [3] บ้วน 1 แก้ว

พฤติกรรมการกินขนมและเครื่องดื่ม

- 6 นักเรียนดื่มน้ำอัดลม หรือไม่
- [0] ไม่ดื่ม [1] นานๆครั้ง [2] บางวัน [3] ทุกวันวันละ 1-2 ครั้ง [4] ทุกวันวันละ 3 ครั้งหรือมากกว่า

- 7 นักเรียนดื่มน้ำหวาน / น้ำผลไม้ หรือไม่
- [0] ไม่ดื่ม [1] นานๆครั้ง [2] บางวัน [3] ทุกวันวันละ 1-2 ครั้ง [4] ทุกวันวันละ 3 ครั้งหรือมากกว่า

- 8 นักเรียนกินลูกอมหรือไม่
- [0] ไม่กิน [1] นานๆครั้ง [2] บางวัน [3] ทุกวันวันละ 1-2 ครั้ง [4] ทุกวันวันละ 3 ครั้งหรือมากกว่า

- 9 นักเรียนกินขนมกรุบกรอบหรือไม่
- [0] ไม่กิน [1] นานๆครั้ง [2] บางวัน [3] ทุกวันวันละ 1-2 ครั้ง [4] ทุกวันวันละ 3 ครั้งหรือมากกว่า

- 10 นักเรียนใช้เงินซื้อขนม/อาหารว่าง/เครื่องดื่ม วันละกี่บาท (ถามเฉพาะวันที่มาโรงเรียน)บาท

ส่วนที่ 3 : การรับรู้และการรับบริการด้านทันตสุขภาพ กาเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

1 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนเคยปวดฟันหรือไม่

[0] ไม่เคย

[1] เคย

☐

2. ในปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนเคยได้รับการตรวจฟันหรือไม่

[0] ไม่เคย

[1] เคย ใครตรวจให้ [1] ครูตรวจให้ [2] หมอตรวจให้

☐
☐

3 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนเคยได้รับการรักษาฟันและเหงือกหรือไม่

[0] ไม่เคย

[1] เคย ไปรับการรักษาที่ใด [1] หมอมาที่โรงเรียน
[2] ไปที่สถานีนอนามัย/โรงพยาบาลของรัฐ
[3] ไปโรงพยาบาลเอกชนหรือคลินิก

☐
☐

4 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนเคยหยุดเรียน ด้วยสาเหตุต่อไปนี้หรือไม่

4.1 ปวดฟัน [0] ไม่เคย [1] เคย หยุดเรียน.....วัน

4.2 ไปทำฟันที่ รพ/สถานีนอนามัย/คลินิก [0] ไม่เคย [1] เคย หยุดเรียน.....วัน

4.3 หมอมาให้บริการที่โรงเรียน [0] ไม่เคย [1] เคย หยุดเรียน.....วัน

☐
☐
☐

แบบสัมภาษณ์กลุ่มอายุ 35-44 ปี
โครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 7 พ.ศ.2555

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ผู้สัมภาษณ์..... วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์/.....2555.

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป ทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ท่านเลือก

1 อายุนับถึงวันเกิดครั้งสุดท้าย.....ปี	____	____
2 เพศ	[1] ชาย	[2] หญิง
3 ศาสนา	[1] พุทธ	[2] อิสลาม
	[3] คริสต์	[4] อื่นๆ(ระบุ.....)
4 สถานภาพสมรส	[1] โสด	[2] สมรส
	[3] หม้าย	[4] หย่าร้าง
	[5] แยกกันอยู่	
5 อาชีพหลักหรืองานที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ (ให้บันทึกลักษณะงาน/อาชีพหลักที่ทำ)	____	____
[01] ทำธุรกิจส่วนตัว โดยเป็นนายจ้าง	[07] แม่บ้าน/ทำงานบ้าน	
[02] ทำธุรกิจส่วนตัว โดยไม่มีลูกจ้าง	[08] การรวมกลุ่มเครือข่าย/ชมรมต่างๆ	
[03] ช่วยธุรกิจในครัวเรือน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง	[09] เรียนหนังสือ	
[04] พนักงาน ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	[10] ผู้สูงอายุ ที่ไม่ได้ทำงานโดยมีรายได้	
[05] รับจ้าง	[11] กำลังหางานทำ	
[06] เกษตรกร	[12] อื่นๆ (ระบุ.....)	
6 รายได้ของท่าน เฉลี่ยต่อเดือน	____	
[0] ไม่มีรายได้	[3] รายได้ 15,001- 30,000 บาท	
[1] รายได้ 1-5,000 บาท	[4] รายได้ 30,001- 50,000 บาท	
[2] รายได้ 5,001- 15,000 บาท	[5] รายได้ ตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป	
7 การศึกษา (ระบุการศึกษาขั้นสูงสุด)	____	
[0] ไม่เคยเรียน	[4] ปวส./อนุปริญญา	
[1] ประถมศึกษา	[5] ปริญญาตรี	
[2] มัธยมศึกษาตอนต้น	[6] สูงกว่าปริญญาตรี	
[3] มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.		
8 ท่านมีโรคประจำตัวหรือโรคทางระบบ ที่แพทย์ระบุ หรือไม่	____	
8.1 เบาหวาน	[0] ไม่มี	[1] มี
	[2] ไม่รู้	[3] ไม่เคยตรวจ
8.2 ความดันโลหิตสูง	[0] ไม่มี	[1] มี
	[2] ไม่รู้	[3] ไม่เคยตรวจ
8.3 โรคหัวใจและหลอดเลือด	[0] ไม่มี	[1] มี
	[2] ไม่รู้	[3] ไม่เคยตรวจ
8.4 ภูมิแพ้	[0] ไม่มี	[1] มี
	[2] ไม่รู้	[3] ไม่เคยตรวจ
8.5 ซึมเศร้า	[0] ไม่มี	[1] มี
	[2] ไม่รู้	[3] ไม่เคยตรวจ
8.6 อื่น ๆ (ระบุ.....)		

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมทันตสุขภาพ กาเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

พฤติกรรมกรรมการทำความสะอาดช่องปาก

1. ท่านมีสภาพช่องปากเป็นอย่างไร	☐
[0] ไม่มีทั้งฟันแท้และฟันเทียมในช่องปาก	
[1] ใส่ฟันเทียมทั้งปาก	
[2] มีฟันแท้ผสมฟันเทียมบางส่วน	
[3] มีฟันแท้อย่างเดียว	
2. ท่านทำความสะอาด “ช่องปาก” ด้วยวิธีใดเป็นประจำ (เลือกตอบวิธีที่ทำประจำ เพียง 1 ข้อ) และใช้เวลาไต่บ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ 0-4
[0] ไม่ได้ทำอะไรเลย	☐
[1] บ้วนปาก [] หลังตื่นนอนเช้า [] หลังมือเช้า [] หลังมือเที่ยง [] หลังมือเย็น [] ก่อนนอน(ไม่กิน/ดื่มต่อ)	☐
[2] ใช้มีด [] หลังตื่นนอนเช้า [] หลังมือเช้า [] หลังมือเที่ยง [] หลังมือเย็น [] ก่อนนอน(ไม่กิน/ดื่มต่อ)	☐
[3] ใช้แปรงสีฟัน [] หลังตื่นนอนเช้า [] หลังมือเช้า [] หลังมือเที่ยง [] หลังมือเย็น [] ก่อนนอน(ไม่กิน/ดื่มต่อ)	☐
[4] อื่นๆ [] หลังตื่นนอนเช้า [] หลังมือเช้า [] หลังมือเที่ยง [] หลังมือเย็น [] ก่อนนอน(ไม่กิน/ดื่มต่อ)	☐ 0, 1
ระบุ.....	
3. กรณี “มีฟันแท้ในช่องปาก” และ “ตอบว่าใช้แปรงสีฟัน ในข้อ 2” แปรงสีฟันที่ใช้ในปัจจุบัน มีลักษณะขนแปรงเป็นแบบใด	☐
[1] นุ่มพิเศษ [2] นุ่ม [3] ปานกลาง [4] แข็ง [5] ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	
4. กรณี “มีฟันแท้ในช่องปาก” และ “ตอบว่าใช้แปรงสีฟัน ในข้อ 2” ท่านใช้อุปกรณ์เสริมชนิดใด ร่วมกับการแปรงฟันด้วยหรือไม่	☐
[0] ไม่ได้ใช้เพิ่ม	
[1] ใช้ไหมขัดฟัน [2] ใช้แปรงซอกฟัน [3] ใช้ไม้จิ้มฟัน [4] ใช้ยาบ้วนปาก/น้ำเกลือ	
[5] อื่นๆ ระบุ.....	
5. กรณี มีฟันแท้ในช่องปาก ปัจจุบันท่านใช้ยาสีฟันยี่ห้ออะไร (ตอบชนิดที่ใช้บ่อยที่สุด 1 ชนิด)	☐
[01] คอลเกต [11] โคโคโม [21] ชีสเทมมา	☐
[02] ไกลซ์ด [12] ออรัล บี [22] ไบโอเทค	
[03] ฟลูออคาริล [13] ไพโอคอลทิล [23] วิเศษนิยม	
[04] พาโรดอนแท็ก [14] เซนโซดาเยน [24] ดอกบัวคู่	
[05] พาโรดอนแท็ก เอฟ [15] เซนโซดาเยน เอฟ [25] ดอกบัวคู่ เอฟ	
[06] ซอลท์ [16] เอ็ม [26] จาเปา	
[07] ซอลท์ เอฟ [17] กีฟฟารีน [27] เกลือ	
[08] แอมเวย์ [18] สุฟริเดิร์ม [28] ไม่ใช้ยาสีฟัน	
[09] เป็ปโซเดนท์ [19] ออรัลเมท [29] ผลิตภัณฑ์ชาวบ้านทำเอง	
[10] ดาร์ลี [20] ซือสตัย ยี่ห้อ.....	
[30] อื่นๆ ยี่ห้อ.....	
6. กรณี “ใส่ฟันเทียมชนิดถอดได้” ท่านทำความสะอาด “ฟันเทียม” อย่างไรเป็นประจำ	☐
[0] ไม่ได้ทำอะไรเลย [1] แปรงฟันเทียม [2] ล้างน้ำเปล่า [3] ล้างน้ำยาสำหรับฟันเทียม	
[4] อื่นๆ.....	

<u>พฤติกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง</u> 7. ท่านสูบบุหรี่หรือไม่ [0] ไม่สูบบุหรี่ [1] เคยสูบ เคยสูบเป็นระยะเวลา.....ปี.....เดือน เฉลี่ยวันละ.....มวน (ปัจจุบันเลิกแล้วนาน.....ปี.....เดือน) [2] ยังสูบบุหรี่จนถึงปัจจุบัน สูบมาระยะเวลา.....ปี.....เดือน เฉลี่ยวันละ.....มวน 8. ท่านเคี้ยวหมากหรือไม่ [0] ไม่เคี้ยวหมาก [1] เคยเคี้ยว ปัจจุบันเลิกแล้ว [2] ยังเคี้ยวหมากอยู่		☐ 0-2 ☐ ☐ ☐ ☐ (pack-yr) ☐
ส่วนที่ 3 : การรับรู้ และการใช้บริการทันตสุขภาพ กาเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด 1. ท่านประเมินสุขภาพช่องปากของท่าน อยู่ในระดับใด [1] แย่มาก [2] แย่ [3] ปานกลาง [4] ดี [5] ดีมาก 2. ท่านเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปากจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [] โทรทัศน์ [] วิทยุ วิทยุชุมชน [] หอกระจายข่าว [] ไปสเตอร์ แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ [] เว็บไซต์ [] บิดา มารดา ญาติพี่น้อง [] เพื่อน [] บุคลากรสาธารณสุข [] อาสาสมัครสาธารณสุข [] อื่น ๆ ระบุ..... 3. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเคยไปหา หมอฟัน(ทันตแพทย์/เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข) บ้างหรือไม่ [0] ไม่เคยไป (ให้ถามต่อข้อ 4 และ ข้อ 7) [1] เคยไป ระบุจำนวนครั้ง. (ข้ามไปถามข้อ 5-7) [2] จำไม่ได้ 4. กรณี <u>ไม่เคยไป</u>หาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา เหตุผล ที่<u>ไม่ไป</u> คือ.... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [] ไม่มีเวลา [] ไม่มีใครพาไป [] ไม่มีเงิน [] ไม่มีอาการผิดปกติ [] กลัวการทำฟัน [] กลัวประสาทเสีย [] รอให้มีอาการมาก่อน [] อื่นๆระบุ.....		

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

5. กรณี <u>เคยไป</u>หาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา เหตุผลที่ไป คือ..... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [] ต้องการตรวจเช็ค ยังไม่มีอาการ [] ต้องการใส่ฟันเทียม [] รู้สึกมี ฟันผุ/มีจุดดำบนตัวฟัน [] รู้สึก ปวดฟัน/เสียวฟัน [] รู้สึก มีหินปูน [] รู้สึก มีเหงือกอักเสบ มีเลือดออกง่าย [] รู้สึก มีอาการบวม / มีหนอง [] อื่นๆ ระบุ.....	0, 1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
6. กรณี <u>เคยไป</u>หาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ท่านไปหาหมอฟันที่ไหนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [] หน่วยเคลื่อนที่ ที่มีทันตแพทย์ ทันตบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐ [] รพ.สต /PCU [] โรงพยาบาลชุมชน [] โรงพยาบาลจังหวัด/ โรงพยาบาลศูนย์/ศูนย์อนามัย [] คลินิก/ โรงพยาบาลเอกชน [] อื่นๆ ระบุ.....	0, 1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
7 ปัจจุบัน ท่านมีสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลต่อไปนี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [] สิทธิเบิกค่ารักษาจากหน่วยราชการ/รัฐวิสาหกิจ [] บัตรรับรองสิทธิการรักษา (ประกันสังคม) [] บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท) [] สวัสดิการจัดโดยบริษัท/นายจ้าง [] บัตรประกันสุขภาพเอกชน	0, 1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

แบบสัมภาษณ์กลุ่มอายุ 60-74 ปี
โครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 7 พ.ศ.2555

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ผู้สัมภาษณ์.....วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์/...../.....2555.

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป ทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ท่านเลือก

1 อายุนับถึงวันเกิดครั้งสุดท้าย.....ปี	____ ____
2 เพศ [1] ชาย [2] หญิง	____
3 ศาสนา [1] พุทธ [2] อิสลาม [3] คริสต์ [4] อื่นๆ(ระบุ.....)	____
4 สถานภาพสมรส [1] โสด [2] สมรส [3] หม้าย [4] หย่าร้าง [5] แยกกันอยู่	____
5 อาชีพหลักหรืองานที่ใช้เวลาทำส่วนใหญ่ (ให้บันทึกลักษณะงาน/อาชีพหลักที่ทำ)	____ ____
[01] ทำธุรกิจส่วนตัว โดยเป็นนายจ้าง	[07] แม่บ้าน/ทำงานบ้าน
[02] ทำธุรกิจส่วนตัว โดยไม่มีลูกจ้าง	[08] การรวมกลุ่มเครือข่าย/ชมรมต่างๆ
[03] ช่วยธุรกิจครอบครัว โดยไม่ได้รับค่าจ้าง	[09] เรียนหนังสือ
[04] พนักงาน ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	[10] ผู้สูงอายุ ที่ไม่ได้ทำงานโดยมีรายได้
[05] รับจ้าง	[11] กำลังหางานทำ
[06] เกษตรกร	[12] อื่นๆ (ระบุ.....)
6 รายได้ของท่าน เฉลี่ยต่อเดือน	____
[0] ไม่มีรายได้	[3] รายได้ 15,001- 30,000 บาท
[1] รายได้ 1-5,000 บาท	[4] รายได้ 30,001- 50,000 บาท
[2] รายได้ 5,001- 15,000 บาท	[5] รายได้ ตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป
7 การศึกษา (ระบุการศึกษาขั้นสูงสุด)	____
[0] ไม่เคยเรียน	[4] ปวส./อนุปริญญา
[1] ประถมศึกษา	[5] ปริญญาตรี
[2] มัธยมศึกษาตอนต้น	[6] สูงกว่าปริญญาตรี
[3] มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.	
8 ท่านมีโรคประจำตัวหรือโรคทางระบบ ที่แพทย์ระบุ หรือไม่	8.1-8.2
8.1 เบาหวาน [0] ไม่มี [1] มี [2] ไม่รู้ ไม่เคยตรวจ	____ ____
8.2 ความดันโลหิตสูง [0] ไม่มี [1] มี [2] ไม่รู้ ไม่เคยตรวจ	8.3-8.4
8.3 โรคหัวใจและหลอดเลือด [0] ไม่มี [1] มี [2] ไม่รู้ ไม่เคยตรวจ	____ ____
8.4 ภูมิแพ้ [0] ไม่มี [1] มี [2] ไม่รู้ ไม่เคยตรวจ	8.5-8.6
8.5 ซึมเศร้า [0] ไม่มี [1] มี [2] ไม่รู้ ไม่เคยตรวจ	____ ____
8.6 อื่น ๆ (ระบุ.....)	____ ____
9 การช่วยเหลือตนเอง	____
[1] ช่วยเหลือตนเองได้ดี [2] มีการพึ่งพาเมื่อออกนอกบ้าน [3] พึ่งพาตลอดเวลา	

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมทันตสุขภาพ กาเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

พฤติกรรมกรรมการทำความสะอาดช่องปาก

1. ท่านมีสภาพช่องปากเป็นอย่างไร

- [0] ไม่มีทั้งฟันแท้และฟันเทียมในช่องปาก
[1] ใส่ฟันเทียมทั้งปาก
[2] มีฟันแท้ผสมฟันเทียมบางส่วน
[3] มีฟันแท้อย่างเดียว

☐

2. ท่านทำความสะอาด “ช่องปาก” ด้วยวิธีใดเป็นประจำ (เลือกตอบวิธีที่ทำประจำ เพียง 1 ข้อ)
และใช้เวลาไต่บ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 0-4

- [0] ไม่ได้ทำอะไรเลย
[1] บ้วนปาก [] หลังตื่นนอนเช้า [] หลังมือเช้า [] หลังมือเที่ยง [] หลังมือเย็น [] ก่อนนอน(ไม่กิน/ดื่มต่อ)
[2] ใช้มีด [] หลังตื่นนอนเช้า [] หลังมือเช้า [] หลังมือเที่ยง [] หลังมือเย็น [] ก่อนนอน(ไม่กิน/ดื่มต่อ)
[3] ใช้แปรงสีฟัน [] หลังตื่นนอนเช้า [] หลังมือเช้า [] หลังมือเที่ยง [] หลังมือเย็น [] ก่อนนอน(ไม่กิน/ดื่มต่อ)
[4] อื่นๆ [] หลังตื่นนอนเช้า [] หลังมือเช้า [] หลังมือเที่ยง [] หลังมือเย็น [] ก่อนนอน(ไม่กิน/ดื่มต่อ)
ระบุ.....

☐ ☐
☐ ☐
☐ 0, 1

3. กรณี “มีฟันแท้ในช่องปาก” และ “ตอบว่าใช้แปรงสีฟัน ในข้อ 2” แปรงสีฟันที่ใช้ในปัจจุบัน
มีลักษณะขนแปรงเป็นแบบใด

☐

- [1] นุ่มพิเศษ [2] นุ่ม [3] ปานกลาง [4] แข็ง [5] ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ

4. กรณี “มีฟันแท้ในช่องปาก” และ “ตอบว่าใช้แปรงสีฟัน ในข้อ 2” ท่านใช้อุปกรณ์เสริมชนิดใด
ร่วมกับการแปรงฟันด้วยหรือไม่

☐

- [0] ไม่ได้ใช้เพิ่ม
[1] ใช้ไหมขัดฟัน [2] ใช้แปรงซอกฟัน [3] ใช้ไม้จิ้มฟัน [4] ใช้ยาบ้วนปาก/น้ำเกลือ
[5] อื่นๆ ระบุ.....

5. กรณี มีฟันแท้ในช่องปาก ปัจจุบันท่านใช้ยาสีฟันยี่ห้ออะไร (ตอบชนิดที่ใช้บ่อยที่สุด 1 ชนิด)

[01] คอลเกต	[11] โคโคโม	[21] ชีสเทมมา
[02] ไกลซ์	[12] ออรัล บี	[22] ไบโอเทค
[03] ฟลูออคาริล	[13] ไฟโอดอลทิล	[23] วิเศษนิยม
[04] พาโรดอนแท็ก	[14] เซนโซดาเยน	[24] ดอกบัวคู่
[05] พาโรดอนแท็ก เอฟ	[15] เซนโซดาเยน เอฟ	[25] ดอกบัวคู่ เอฟ
[06] ซอลท์	[16] เอ็ม	[26] จาเปา
[07] ซอลท์ เอฟ	[17] กิฟฟารีน	[27] เกลือ
[08] แอมเวย์	[18] สุพรีเดิร์ม	[28] ไม่ใช้ยาสีฟัน
[09] เป๊ปโซเดนท์	[19] ออรัลเมท	[29] ผลิตภัณฑ์ชาบ้านทำเอง
[10] ดาร์ลี	[20] ซือสตัย	ยี่ห้อ.....
		[30] อื่นๆ ยี่ห้อ.....

☐ ☐

6. กรณี “ใส่ฟันเทียมชนิดถอดได้” ท่านทำความสะอาด “ฟันเทียม” อย่างเป็นประจำ

- [0] ไม่ได้ทำอะไรเลย [1] แปรงฟันเทียม [2] ล้างน้ำเปล่า [3] ล้างน้ำยาสำหรับฟันเทียม
[4] อื่นๆ.....

☐

พฤติกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง		
7. ท่านสูบบุหรี่หรือไม่		☐ 0-2
[0] ไม่สูบบุหรี่		☐ ☐
[1] เคยสูบ	เคยสูบเป็นระยะเวลา.....ปี.....เดือน เหลือวันละ.....มวน (ปัจจุบันเลิกแล้วนาน.....ปี.....เดือน)	☐ ☐
[2] ยังสูบบุหรี่จนถึงปัจจุบัน	สูบบุหรี่ระยะเวลา.....ปี.....เดือน เหลือวันละ.....มวน	☐ ☐ (pack-yr)
8. ท่านเคี้ยวหมากหรือไม่		☐
[0] ไม่เคี้ยวหมาก		
[1] เคยเคี้ยว ปัจจุบันเลิกแล้ว		
[2] ยังเคี้ยวหมากอยู่		
ส่วนที่ 3 : การรับรู้ และการใช้บริการทันตสุขภาพ กาเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ใกล้ความเป็นจริงมากที่สุด		
1. ท่านรู้สึกว่าคุณมีปัญหาในการบดเคี้ยวอาหารหรือไม่		☐
[1] ไม่มีปัญหา	[2] มีปัญหาบ้างแต่ยังเคี้ยวได้	[3] มีปัญหาเคี้ยวลำบาก
2. ท่านรู้สึกพึงพอใจกับสุขภาพช่องปากของท่านแค่ไหน		☐
[1] พอใจน้อย	[2] พอใจปานกลาง	[3] พอใจมาก
3. ท่านเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปากจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		0, 1
[] โทรทัศน์	[] วิทยุ วิทยุชุมชน	☐ ☐
[] หอกระจายข่าว	[] โปสเตอร์ แผ่นพับ สิ่งพิมพ์	☐ ☐
[] เว็บไซต์	[] บิดา มารดา ญาติพี่น้อง	☐ ☐
[] เพื่อน	[] บุคลากรสาธารณสุข	☐ ☐
[] อาสาสมัครสาธารณสุข	[] อื่น ๆ ระบุ.....	☐ ☐
4. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเคยไปหา หมอฟัน (ทันตแพทย์/เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข) บ้างหรือไม่		☐
[0] ไม่เคยไป	(ให้ถามต่อข้อ 5 และ ข้อ 8)	
[1] เคยไป	ระบุจำนวนครั้ง. (ข้ามไปถามข้อ 6-8)	
[2] จำไม่ได้		
5. กรณี ไม่เคยไป หาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา เหตุผล ที่ไม่ไป คือ.... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		0, 1
[] ไม่มีเวลา	[] ไม่มีใครพาไป	☐ ☐
[] ไม่มีเงิน	[] ไม่มีอาการผิดปกติ	☐ ☐
[] กลัวการทำฟัน	[] กลัวประสาทเสีย	☐ ☐
[] รอให้มีอาการมาก่อน	[] อื่นๆระบุ.....	☐ ☐

6. กรณี <u>เคยไป</u>หาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา เหตุผลที่ไป คือ..... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [] ต้องการตรวจเช็ค ยังไม่มีอาการ [] ต้องการใส่ฟันเทียม [] รู้สึกมี ฟันผุ/มีจุดดำบนตัวฟัน [] รู้สึก ปวดฟัน/เสียวฟัน [] รู้สึก มีหินปูน [] รู้สึก มีเหงือกอักเสบ มีเลือดออกง่าย [] รู้สึก มีอาการบวม / มีหนอง [] อื่น ระบุ.....	0 , 1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
7. กรณี <u>เคยไป</u>หาหมอฟันในรอบปีที่ผ่านมา ท่านไปหาหมอฟันที่ไหนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [] หน่วยเคลื่อนที่ ที่มีทันตแพทย์ ทันตบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐ [] รพ.สต /PCU [] โรงพยาบาลชุมชน [] โรงพยาบาลจังหวัด/ โรงพยาบาลศูนย์/ศูนย์อนามัย [] คลินิก/ โรงพยาบาลเอกชน [] อื่นๆ ระบุ.....	0 , 1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
8. ปัจจุบัน ท่านมีสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลต่อไปนี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [] สิทธิเบิกค่ารักษาจากหน่วยราชการ/รัฐวิสาหกิจ [] บัตรรับรองสิทธิการรักษา (ประกันสังคม) [] บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท) [] สวัสดิการจัดโดยบริษัท/นายจ้าง [] บัตรประกันสุขภาพเอกชน	0 , 1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

<http://dental.anamai.moph.go.th/survey7.pdf>

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
88/22 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0 2590 4117 โทรสาร 0 2590 4115
Website : dental.anamai.moph.go.th

